

SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA LOKALITY HRÁDEK

SOUHRNNÁ DESKRIPTIVNÍ ZPRÁVA

Autor: PhDr. Stanislav Hampl

ppm factum research, s.r.o.

Praha, září 2016

Název projektu: Socioekonomická analýza

Název dílčí etapové zprávy: *Situace a postoje rezidentů a rekreantů v lokalitě Hrádek. Průběžná dílčí deskriptivní zpráva z kvantitativního šetření*

ŘEŠITEL:

ppm factum research, s.r.o.

Autoři: PhDr. Stanislav Hampl (hlavní autor)

Mgr. Barbora Úlehlová

Mgr. Jiří Š. Cieslar

Daniel Hůle

RNDr. Šárka Daňková

Schválil				
Funkce	Instituce	Jméno	Datum	Podpis
Osoba poskytovatele zodpovědná za technické řešení	ppm factum research s.r.o.	PhDr. Stanislav Hampl		
Osoba objednatele zodpovědná za technické řešení	SÚRAO	Mgr. Lucie Steinerová		

Obsah

1	Metodika	8
2	Výsledky analýzy	9
2.1	Stručná charakteristika lokality	9
2.1.1	Zasažená populace	10
2.2	Populační vývoj	12
2.2.1	Počet obyvatel	12
2.2.2	Věková struktura	15
2.2.3	Narození a zemřelí	16
2.2.4	Potrasy	20
2.2.5	Sňatky a rozvody	20
2.2.6	Migrace	21
2.3	Socioekonomická struktura obyvatel	23
2.3.1	Rodinný stav	23
2.3.2	Vzdělanostní struktura	24
2.3.3	Struktura domácností a obyvatel dle místa narození	26
2.4	Bydlení	27
2.4.1	Domovní a bytový fond	27
2.4.2	Rekreační nemovitosti	34
2.4.3	Ceny nemovitostí	36
2.5	Veřejná doprava	38
2.6	Možnosti nákupů a služeb	40
2.7	Školství	41
2.7.1	Celkový přehled	41
2.7.2	Mateřské školy	42
2.7.3	Základní školy	43
2.8	Zdravotnictví	44
2.9	Sociální služby	46
2.10	Kultura, sport, občanský život	48
2.11	Hodnocení života v obci, spokojenost občanů	50
2.12	Ekonomika	53

2.12.1	Ekonomické subjekty.....	55
2.12.2	Vyjíždka a dojíždka za prací	57
2.12.3	Nezaměstnanost	58
2.13	Hospodaření obcí.....	61
2.14	Komunální volby.....	72
2.15	Obyvatelé a úložiště	77
2.15.1	Geologický průzkum – postoje a znalosti.....	77
2.15.2	Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm	78
2.15.3	Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování.....	82
2.15.4	Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů	84
2.16	Obce a úložiště	86
2.16.1	Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem ...	86
2.16.2	Postoj samosprávy k HÚ	87

Seznam použitých zkratk:

SÚRAO	Správa úložišť radioaktivních odpadů
PAPI	Pen-And-Paper-Interviews
JE	jaderná elektrárna
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORP	obec s rozšířenou působností
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
MHD	městská hromadná doprava
MŠ	mateřská škola
ZŠ	základní škola
OÚ	obecní úřad
DPS	dům s pečovatelskou službou
TJ	tělovýchovná jednota
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
ROP	Regionální operační program
EU	Evropská unie
HÚ	hlubinné úložiště
RAO	radioaktivní odpady
PR	Public Relations

Abstrakt

Tato souhrnná deskriptivní zpráva z desk research a z kvantitativního a kvalitativního dotazníkového terénního šetření v lokalitě Hrádek, zvažované pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, přináší základní údaje o demografické struktuře a vývoji obyvatelstva, o socioekonomických charakteristikách, o obývaných nemovitostech, o hodnocení každodenního a občanského života v obcích a o postojích ke geologickému průzkumu a k případnému vybudování hlubinného úložiště.

Klíčová slova

kvantitativní šetření, kvalitativní šetření, desk research, lokalita, obyvatelé/rezidenti, rekreanti/chalupáři, starostové, podnikatelé, postoje

Abstract

This summary descriptive report from the desk research, quantitative and qualitative questionnaire field survey in the Hrádek site considered for the construction of deep geological repository of radioactive waste provides basic data on demographic structure and development, socio-economic characteristics, inhabited real estates, assessing everyday and civic life in municipalities, and attitudes to geological investigation and eventual construction of deep geological repository.

Keywords

quantitative survey, qualitative survey, desk research, locality, inhabitants/residents, cottage-keepers, mayors, entrepreneurs, attitudes

Úvod

Tato zpráva byla zpracována v rámci projektu SÚRAO „Socioekonomická analýza“, který zahrnuje zejména:

- i. Sběr dat – zajištění jejich dostupnosti a kvality
- ii. Tvorba map - výsledky zahrnují specializované mapy zpracované na základě analytických prací, terénního šetření a následné syntézy
- iii. Komparativní perspektiva dat – porovnání se sedmi dříve vytipovanými lokalitami
- iv. Deskriptivní reporty z jednotlivých lokalit
- v. Návrh opatření

Zkoumané oblasti zahrnují:

- Populace, charakteristika obyvatel: věk, pohlaví, vzdělání, sociální postavení, pracovní zařazení, počet členů v domácnosti, finanční příjmy, porodnost, rozvodovost, nemocnost, úmrtnost apod.
- Migrace: starousedlíci a nově přistěhovaní, stěhování za vzděláním/za prací apod., úbytek počtu obyvatel apod.
- Trh práce, zaměstnanost: rozdělení dle sektorů, počet zaměstnaných v domácnosti, dojíždění za prací, místní zaměstnavatelé apod.
- Sociální politika: péče o nezaměstnané, sociální služby apod.
- Infrastruktura, vybavenost obce: kanalizace, vodovod, plyn, dopravní obslužnost, stav pozemních komunikací, vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení, nabídka služeb apod.
- Reality: ceny nemovitostí, nová výstavba apod.
- Turistický potenciál oblasti: vybavenost, body zájmu, estetická hodnota krajiny apod.
- Společenský život: činnost spolků, kulturní zázemí apod.

Cílem tohoto dílčího projektu „Socioekonomická analýza“ je popsat sociologické aspekty jednotlivých lokalit a porovnat jejich stav v rámci okolí i průměru České republiky.

Cílem této zprávy je poskytnout souhrnné deskriptivní informace o lokalitě z kvantitativního terénního šetření rezidentů a rekreantů, z kvalitativního terénního šetření starostů dotčených obcí a podnikatelů – zaměstnavatelů v lokalitě a ze statistické a demografické analýzy (desk research).

1 Metodika

Souhrnná zpráva za lokalitu obsahuje výsledky a zjištění získaná třemi metodami sběru dat.

Desk research	Analýza statistických dat z různých zdrojů, především z Českého statistického úřadu, zejména ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, dále z resortů MPSV a MŠMT; výzkum probíhal v období od října 2015 do března 2016.
Kvantitativní dotazníkové šetření	Šetření bylo provedeno na reprezentativním výběrovém souboru obyvatel (rezidentů) lokality ve věku od 15 let (402 respondentů, vybraných kvótním postupem) a doplňkově na souboru chatařů a chalupářů (rekreantů), kteří užívají v lokalitě rekreační nemovitost (39 respondentů), osobním dotazováním tazatelů (PAPI) ppm factum research v termínu od 9. 4. do 5. 6. 2016.
Kvalitativní šetření	Šetření bylo provedeno technikou hloubkových rozhovorů (in-depth interview) se starosty dotčených obcí (Rohozná, Nový Rychnov, Milíčov, Hojkov, Cejle, Dolní Cerekev) a s dvěma podnikateli a zástupci firem z dané oblasti a jejího nejbližšího okolí v době termínu od 18. dubna do 13. května 2016.

2 Výsledky analýzy

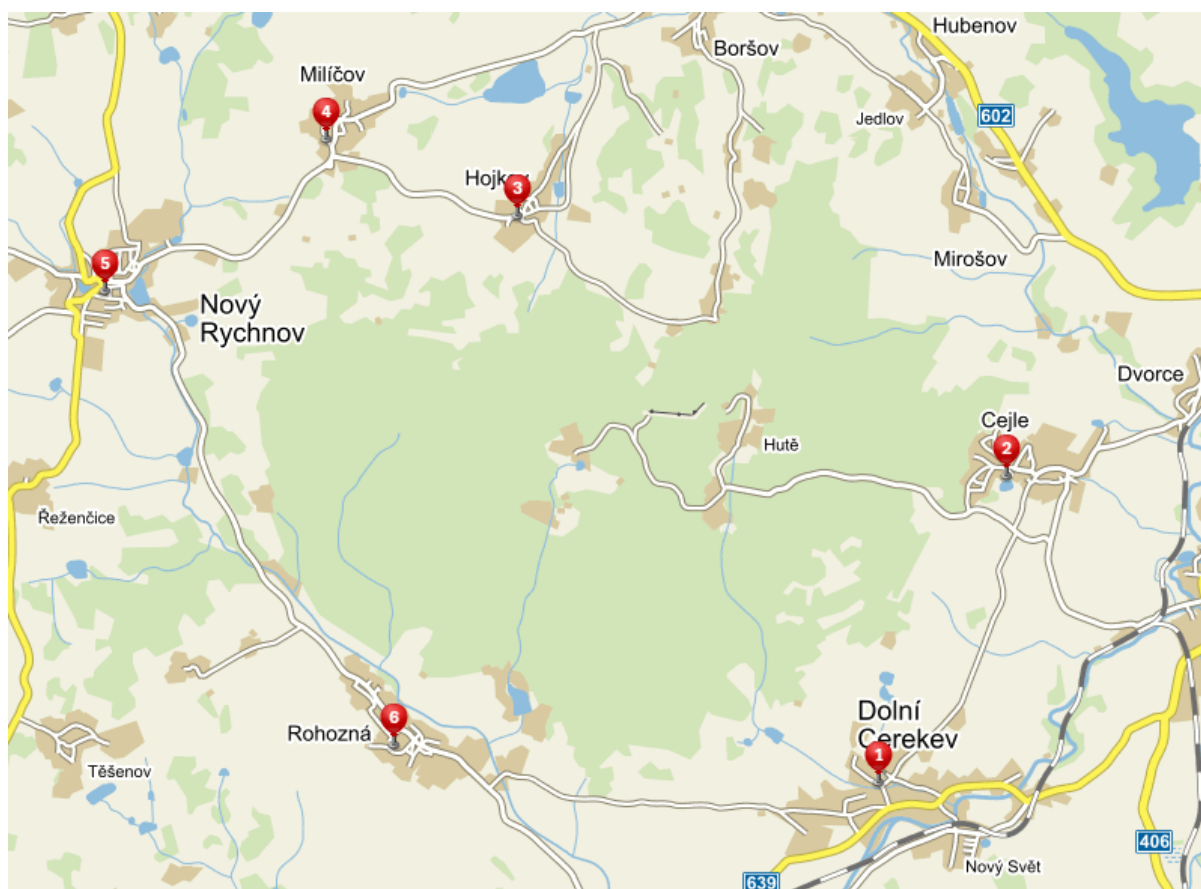
2.1 Stručná charakteristika lokality

Lokalita Hrádek je druhá největší lokalita ze všech zvažovaných, co do počtu obyvatel žijících v dotčených obcích. Nejpočetnější lokalita má 3655 obyvatel, Hrádek 3492. Celkově se lokalita skládá ze šesti obcí (Cejlé, Dolní Cerekev, Hojkov, Milíčov, Nový Rychnov a Rohozná), které se nacházejí na území dvou obcí s rozšířenou působností (Jihlava a Pelhřimov)

a jednoho kraje (Vysočina). Od krajského města Jihlava, které tvoří politicko-administrativní, kulturní i historické regionální centrum, se lokalita nachází přibližně 7 km.

Obecně lze říci, že lokalita je tvořena velkými (1297 obyv.), středně velkými (482 obyv.) i malými (129 obyv.) obcemi. Uvnitř lokality žije v osadách Hutě a Dolní Hutě jen minimum obyvatel, na druhou stranu se lokalita rozprostírá na území přírodního parku Čerřínek s řadou přírodních památek. Uprostřed lokality je dokonce lyžařský vlek a celá lokalita je protkána sítí turistických tras. Ze všech zvažovaných lokalit je zároveň Hrádek nejkopcovitější lokalitou.

Mapa 1: Území zvažované lokality Hrádek

Zdroj: Mapy.cz

Obce a jejich části

Nový Rychnov	Cejle	Dolní Cerekev	Hojkov	Milíčov	Rohozná
Čejkov	Cejle	Dolní Cerekev	Hatlíkov	Milíčov	Kopaniny
Chaloupky	Hutě	Nový Svět	Hojkov		Rohozná
Křemešník		Spělov	Nový Hojkov		
Nový Rychnov					
Řeženčice					
Sázava					
Trsov					

Kvalitativní šetření, provedené metodou hloubkových rozhovorů se starosty všech obcí (Rohozná, Nový Rychnov, Milíčov, Hojkov, Cejle, Dolní Cerekev) i s většími zaměstnavateli v lokalitě, svědčí o tom, že na prvním místě pro většinu respondentů (Nový Rychnov, Milíčov, Hojkov, Cejle) je hlavní charakteristikou lokality krásná a čistá příroda. Představitelé obcí zdůrazňují i potenciál pro turistiku a lokalitu jako místo pro rekreaci a upozorňují na kvalitní pitnou vodu v lokalitě, jejíž zdroj je určen až 3 tisícům obyvatel.

Celé území bylo dříve silně zemědělské, malozemědělský charakter lokality dodnes trvá, někteří respondenti upozorňují ale na stagnaci tohoto odvětví (Rohozná).

Jedním z hlavních problémů, který respondenti zmiňují, je nedostatek kvalifikované pracovní síly a postupné vymírání obyvatel (Horní Cerekev). V některých obcích je to naopak málo pracovních příležitostí (Rohozná). Pak samozřejmě respondenti zmiňovali, že problémem je fakt, že spadají do jedné z lokalit vytipovaných pro vybudování možného jaderného úložiště.

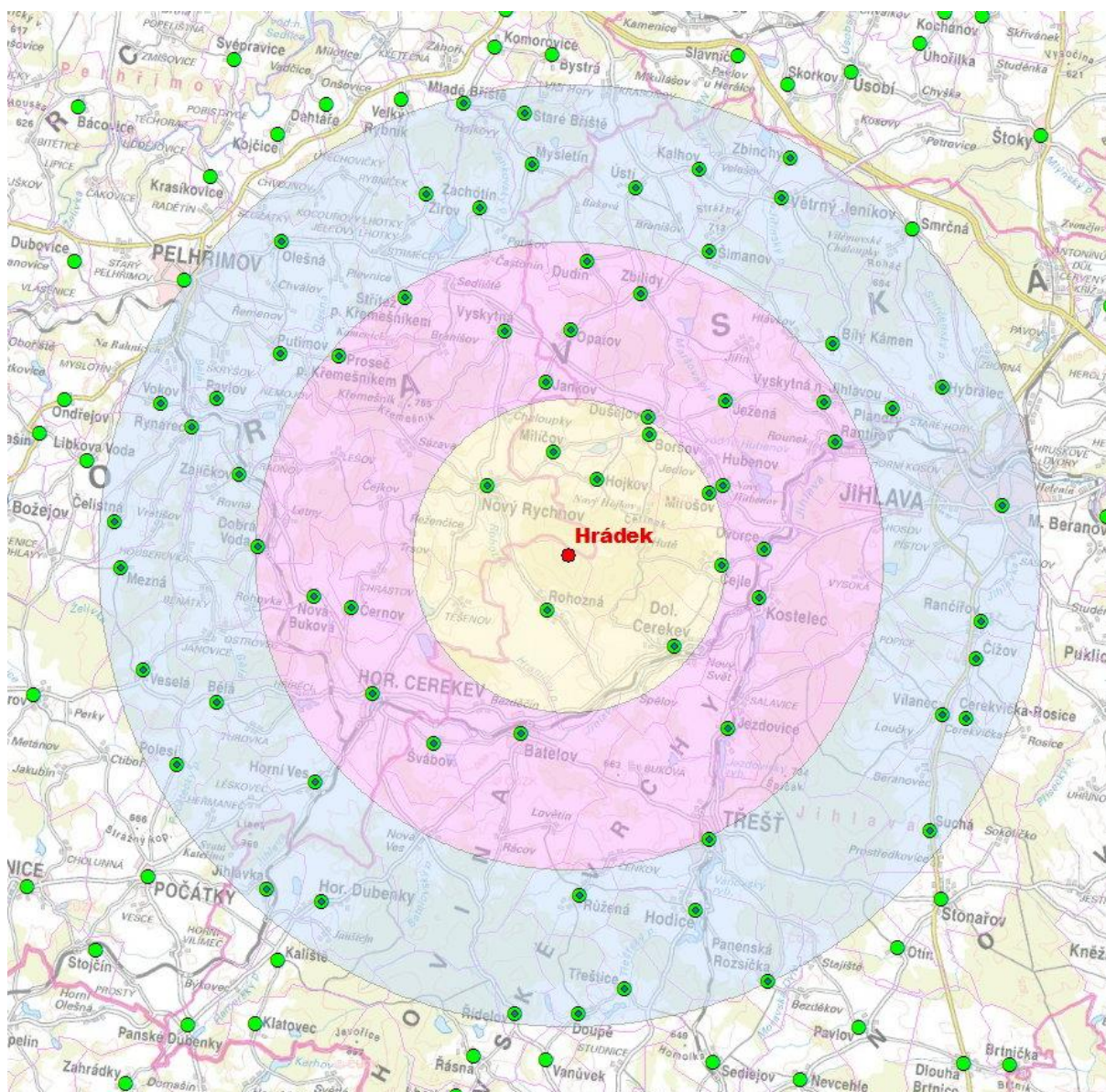
Výjimkou je městys Dolní Cerekev, který je svým charakterem od ostatních obcí odlišný (velikostí, zaměstnaností).

2.1.1 Zasažená populace

Za účelem zohlednění širšího kontextu zasaženého území byla zasažená populace modelována ve 3 pásmech, která jsou určena kumulativně vzdáleností od zvažovaného umístění hlubinného úložiště a jsou odstupňována po 5 km (5, 10 a 15).

Při pohledu na průměrný počet obyvatel jednotlivých obcí v první a druhé zóně je patrná jistá podobnost. Ve třetí zóně je hodnota téměř třikrát vyšší, což je způsobeno již zmíněnou Jihlavou. Pokud bychom odečetli obyvatele Jihlavy, dostali bychom se na hodnotu 426, tedy velmi blízkou hodnotám v nižších zónách. Z tohoto pohledu tak lze říci, že až na krajské město je charakter širšího území co do struktury sídel homogenní.

Mapa 2: Vizualizace modelových zón dosahu

Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz.¹

Lokalita Hrádek patří k nejobydlenějším lokalitám, a to především v první a třetí zóně. V první zóně žije druhý největší počet lidí hned po lokalitě Horka a ve třetí zóně pak žije vůbec nejvyšší počet lidí, což je způsobeno přítomností krajského města Jihlava, kde žije cca 50 tisíc obyvatel.

¹ Všechny mapy v dokumentu, kromě mapy 1, využívají mapový podklad ČÚZK

Tabulka 1: Modelová zasažená populace dle vzdálenosti od HÚ RAO

	Vzdálenost od středu lokality	Obce v pásmu	Obyvatelé v pásmu	Průměrný počet obyvatel na obec
Pásmo 1	5 km	8	3835	479
Pásmo 2	10 km	29	13311	459
Pásmo 3	15 km	69	79305	1149

2.2 Populační vývoj

2.2.1 Počet obyvatel

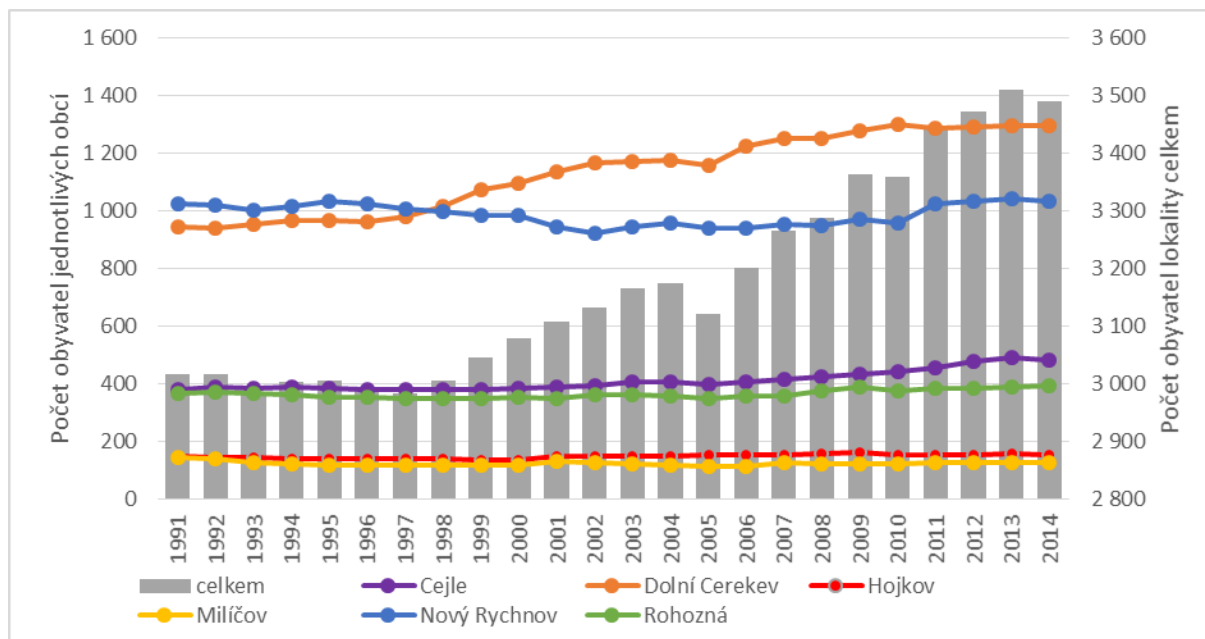
Lokalita Hrádek se skládá z 6 obcí, v nichž ke konci roku 2014 bydlelo celkem 3492 obyvatel. Na celkovém počtu obyvatel lokality se nejvýznamněji, tedy ze 2/3, podíleli obyvatelé obcí Nový Rychnov a Dolní Cerekev. Naopak nejmenší obcí je Milíčov se 129 obyvateli.

Tab. 2: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality Hrádek v roce 2014 (31. 12. 2014)

	Cejle	Dolní Cerekev	Hojkov	Milíčov	Nový Rychnov	Rohozná	Celkem
Počet obyvatel	482	1297	154	129	1034	396	3492

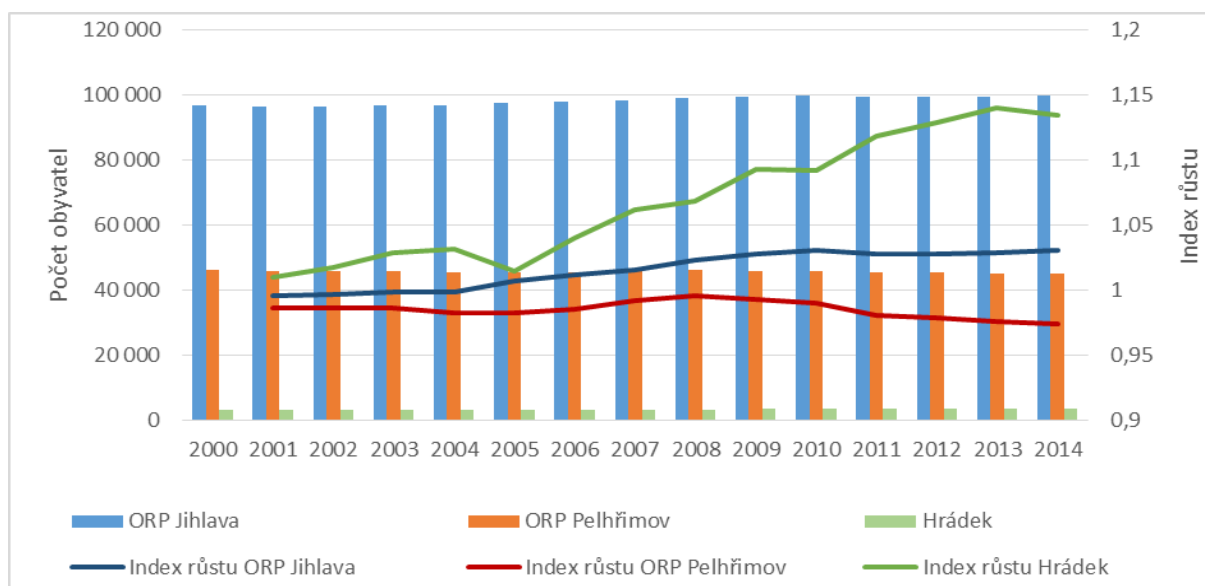
Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel lokality se od roku 1991 do roku 1997 včetně téměř neměnil a držel se na úrovni okolo 3000 obyvatel. Od roku 1999 se začal počet obyvatel postupně plynule zvyšovat a za posledních 15 let vzrostl o zhruba 450 osob. Na tomto nárůstu se podílel zejména populační růst obcí Dolní Cerekev a Cejle.

Graf 1: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality (ke 31.12. daného roku)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Obce vybrané lokality spadají do dvou ORP, a to sice ORP Jihlava a ORP Pelhřimov. Jedná se o poměrně velká města, populace ORP Jihlava čítá okolo 100 tis. obyvatel, počet obyvatel ORP Pelhřimov je zhruba poloviční. Zatímco počet obyvatel ORP Jihlava zejména od roku 2005 mírně populačně narůstal (nárůst o 2,4 %), počet obyvatel ORP Pelhřimov vykazuje od roku 2008 spíše klesající trend (pokles o 2 % mezi roky 2008 a 2014). Populace lokality Hrádek se od roku 2000 zvýšila o zhruba 400 osob, tedy vzrostla o více než 13 %.

Graf 2: Počet obyvatel a Index růstu počtu obyvatel (rok 2000=1, každý následující rok je vztažen vždy k roku 2000), lokalita Hrádek a příslušné ORP

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

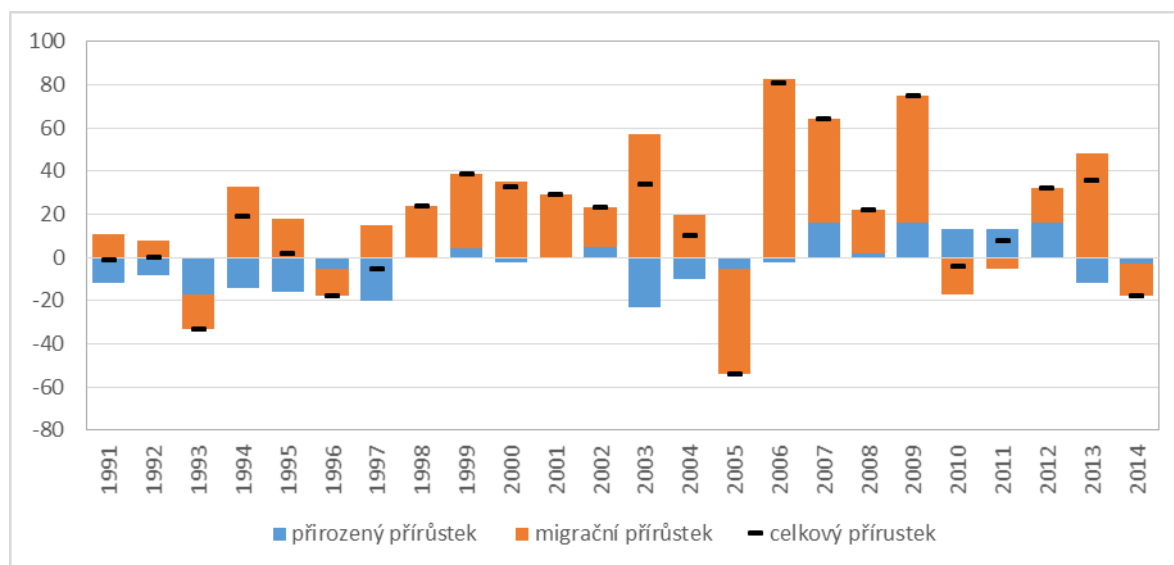
Na vývoji celkového počtu obyvatel se podílely jak přirozená měna, tak migrace. Zejména od roku 2007 je hodnota přirozeného přírůstku v lokalitě Hrádek převážně kladná, v souhrnu od roku 2007 přibýlo přirozenou měnou 61 osob. Rozhodující význam má však dlouhodobě migrace. V souhrnu se počet obyvatel lokality od roku 1991 zvýšil zejména v důsledku migrace. Její význam je patrný zejména v letech 1997-2004, kdy migrací přibýlo okolo 230 osob, zhruba stejný počet obyvatel přibyl v důsledku migrace také po roce 2006 (úhrn populačních přírůstků nemusí vždy odpovídat hodnotám ve vývoji celkového počtu obyvatel, zejm. v letech kolem Sčítání lidu je počet obyvatel korigován dle výsledků sčítání).

Tab. 3: Změny počtu obyvatel v lokalitě Hrádek

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvatel	3 018	3 006	3 079	3 122	3 203	3 267	3 289	3 364	3 360	3 442	3 474	3 510	3 492
přirozený přírůstek	-12	-16	-2	-5	-2	16	2	16	13	13	16	-12	-3
migrační saldo	11	18	35	-49	83	48	20	59	-17	-5	16	48	-15
celkový přírůstek	-1	2	33	-54	81	64	22	75	-4	8	32	36	-18
	na 1000 obyvatel												
přirozený přírůstek	-4,0	-5,3	-0,7	-1,6	-0,6	4,9	0,6	4,8	3,9	3,8	4,6	-3,4	-0,9
migrační saldo	3,6	6,0	11,4	-15,6	26,2	14,8	6,1	17,7	-5,1	-1,5	4,6	13,7	-4,3
celkový přírůstek	-0,3	0,7	10,8	-17,1	25,6	19,8	6,7	22,5	-1,2	2,3	9,3	10,3	-5,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

V ORP Jihlava je od roku 2005 kladný jak přirozený, tak migrační přírůstek a přibýlo zde mezi roky 2005 a 2014 populačním pohybem (přirozeným, migračním) celkem zhruba 3700 osob. Populace ORP Pelhřimov populačně ztrácela. Přirozený přírůstek byl téměř ve všech letech od roku 2000 záporný, migrační saldo kolísalo. Zatímco v posledních 5 letech v důsledku migrace počet obyvatel klesl, v letech 2005-2008 se zde počet obyvatel migrací zvýšil o zhruba 740 osob.

Graf 3: Vývoj populačního přírůstku / úbytku v lokalitě Hrádek (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.2 Věková struktura

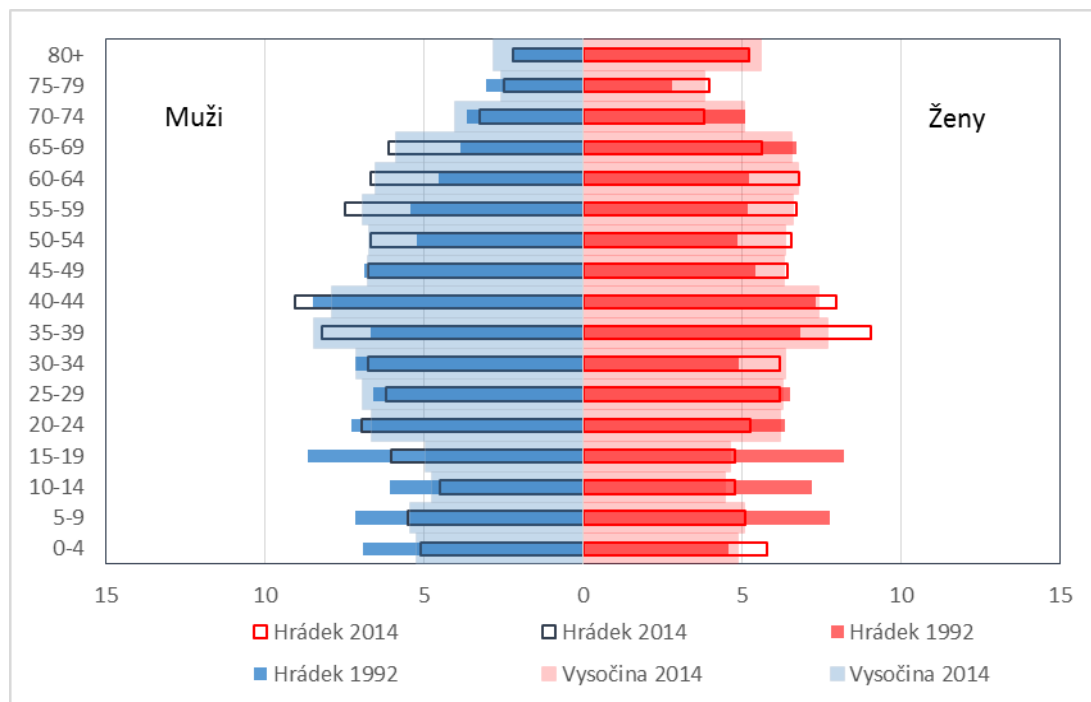
Věková struktura lokality Hrádek je velice mladá. Zastoupení dětské složky do 15 let zde dosahuje 15,4 %, což je podíl vyšší ve srovnání s krajským průměrem, naopak podíl seniorů je zde s hodnotou 16,3 % nižší zhruba o 3 procentní body ve srovnání s krajem. Velice nízký je zde index stáří, kdy na 100 dětí ve věku do 15 let připadá jen 106 seniorů starších 64 let. Toto je index velice nízký ve srovnání s ostatními lokalitami. Relativně příznivý je také index ekonomického zatížení, a to zejména díky dlouhodobě vysokému zastoupení obyvatel v produktivním věku.

Tab. 4: Charakteristiky věkové struktury v lokalitě Hrádek a příslušném kraji

	Hrádek celkem				Kraj Vysočina			
	Počet obyvatel ve věku			Index stáří	Počet obyvatel ve věku			Index stáří
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	506	2123	480	94,9	87 684	358 723	71 908	82,0
2004	501	2193	482	96,2	81 670	361 751	73 732	90,3
2011	538	2399	505	93,9	75 331	351 776	84 830	112,6
2014	537	2387	568	105,8	76 104	340 867	92 924	122,1
	Podíl obyvatel ve věku (%)			Index ek. zatížení	Podíl obyvatel ve věku (%)			Index ek. zatížení
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	16,28	68,29	15,44	46,4	16,92	69,21	13,87	44,5
2004	15,77	69,05	15,18	44,8	15,79	69,95	14,26	43,0
2011	15,63	69,70	14,67	43,5	14,71	68,71	16,57	45,5
2014	15,38	68,36	16,27	46,3	14,93	66,85	18,22	49,6

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 4: Věková struktura lokality Hrádek (1992, 2014) a kraje Vysočina (2014), v %

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.3 Narození a zemřelí

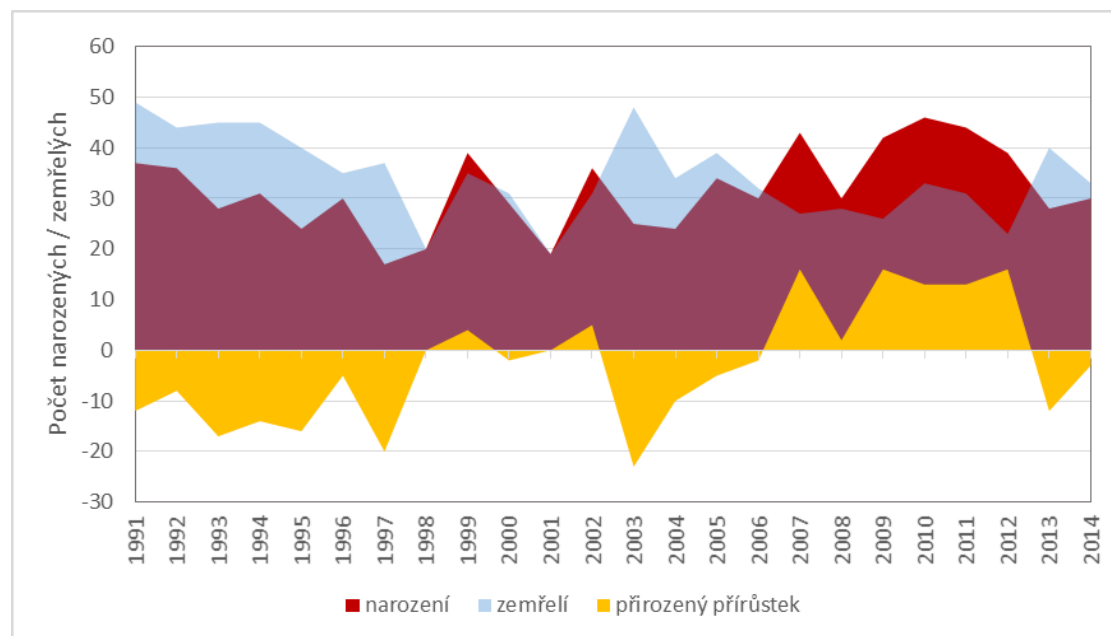
Počet narozených ve sledované lokalitě se pohybuje v dlouhodobém průměru na úrovni okolo 34 dětí ročně. V roce 2014 se narodilo 30 dětí, nejnižší počty zaznamenáváme v letech 1998 a 2001, kdy se narodilo pouze 20 dětí. Naopak vysoký počet narozených je patrný v letech 2009-2012, kdy se ročně narodilo více než 40 dětí. Hrubá míra porodnosti se pohybuje na průměrné úrovni okolo 10 narozených na 1000 obyvatel, což odpovídá i hodnotě ukazatele v ORP Jihlava.

Počet zemřelých byl v rámci sledovaného období nepatrně vyšší, na jeden rok připadalo v průměru 36 úmrtí, s postupem času však počet zemřelých vykazoval obecně klesající tendenci, i když v roce 2014 zemřelo dokonce 47 osob. Na 1000 obyvatel připadalo okolo 10 úmrtí, hrubá míra úmrtnosti odpovídá ukazatelům pozorovaným v rámci příslušných ORP.

Tab. 5: Charakteristiky přirozené měny v lokalitě Hrádek

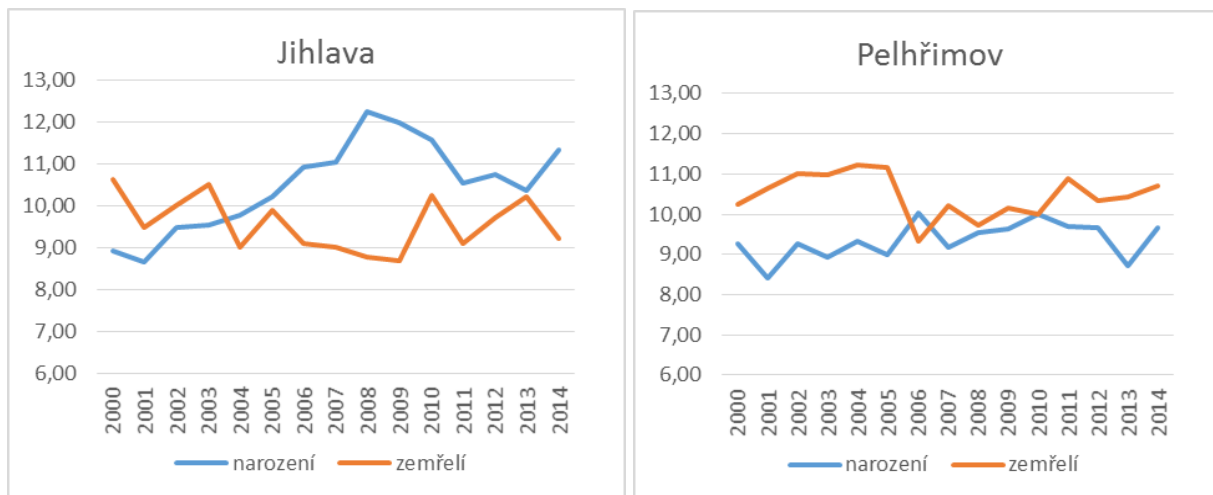
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet narozených	37	24	29	34	30	43	30	42	46	44	39	28	30
počet zemřelých	49	40	31	39	32	27	28	26	33	31	23	40	33
přirozený přírůstek	-12	-16	-2	-5	-2	16	2	16	13	13	16	-12	-3
na 1000 obyvatel													
počet narozených	12,3	8,0	9,5	10,8	9,5	13,3	9,2	12,6	13,7	12,8	11,3	8,0	8,6
počet zemřelých	16,2	13,3	10,1	12,4	10,1	8,3	8,5	7,8	9,8	9,0	6,7	11,5	9,4
přirozený přírůstek	-4,0	-5,3	-0,7	-1,6	-0,6	4,9	0,6	4,8	3,9	3,8	4,6	-3,4	-0,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 5: Charakteristiky přirozené měny v lokalitě Hrádek (absolutní počty)

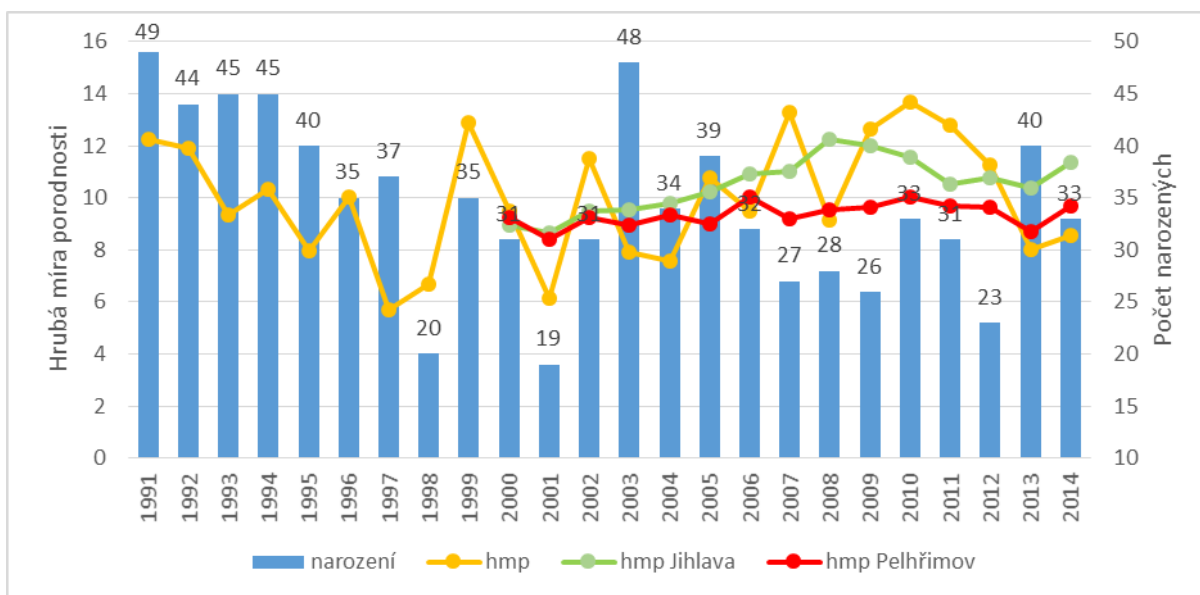
Zdroj: ČSÚ

Hodnoty hrubé míry porodnosti jsou v ORP Jihlava vyšší ve srovnání s úmrtností a vyšší ve srovnání s ORP Pelhřimov. Naopak ORP Pelhřimov vykazuje vyšší úroveň úmrtnosti ve srovnání s ORP Jihlava a vývoj obou křivek je zde poněkud odlišný.

Graf 6: Charakteristiky přirozené měny v ORP Jihlava a Pelhřimov (na 1000 obyvatel)

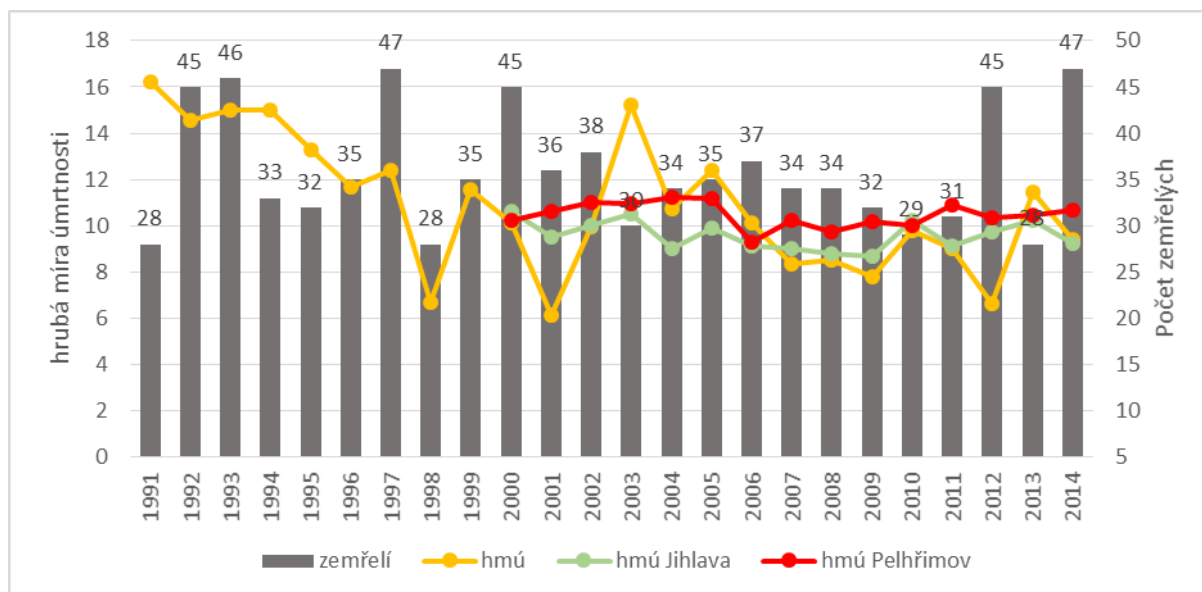
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Z hlediska příčin smrti se Hrádek vyznačuje velice nízkým zastoupením novotvarů, které nedosahuje ani pětiny všech případů. Naopak vysoký je zde podíl úmrtí spadajících do kategorie jiné, tedy vnějších příčin, nemocí dýchací a trávicí soustavy apod. V ORP Jihlava je podíl úmrtí v důsledku novotvarů vyšší zhruba o 10 procentních bodů ve srovnání s lokalitou Hrádek, ORP Pelhřimov vykazuje 25 % úmrtí na novotvary. Jednotlivé struktury zemřelých dle příčin se tedy poměrně výrazně odlišují.

Graf 7: Charakteristiky porodnosti lokality Hrádek a příslušných ORP

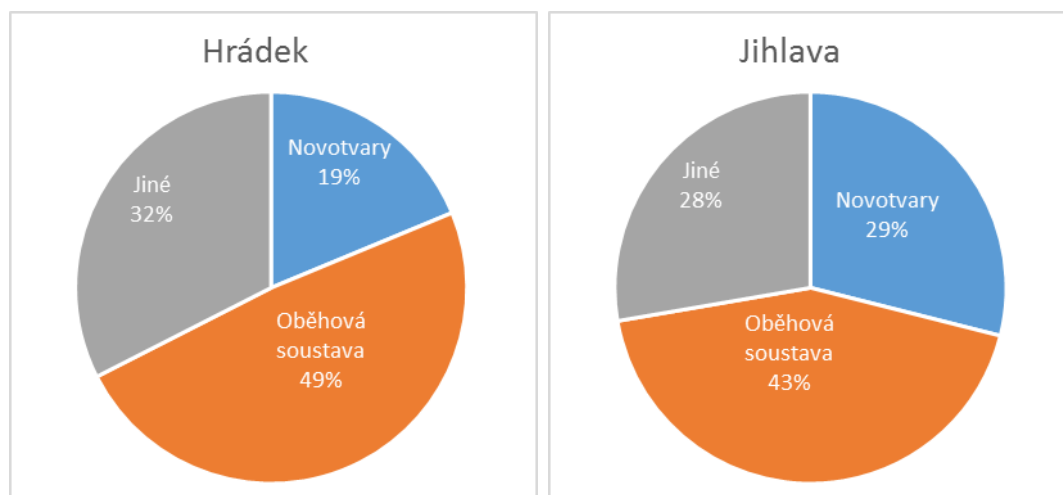
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 8: Charakteristiky úmrtnosti lokality Hrádek a příslušných ORP

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 9: Zemřelí podle základních skupin příčin smrti, 2010-2014

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.4 Potraty

Počet potratů ve sledované lokalitě se pohybuje mezi 5 a 15 případy za rok. V souhrnu bylo od roku 1992 zaznamenáno 227 potratů, tedy v průměru necelých 10 potratů ročně. Na 1000 osob připadalo v průměru 3,1 potratů, nepatrně méně než v ORP Jihlava a Pelhřimov, kde na 1000 obyvatel připadalo v letech 2000-2014 v průměru 3,6-3,7 potratů.

Tab. 6: Charakteristiky potratovosti lokality Hrádek a příslušných ORP

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet potratů (abs.) Hrádek	11	12	9	8	9	8	9	10	6	12	12	6	6
Potraty na 1000 obyv. ORP Jihlava			3,8	3,7	3,9	4,0	3,7	3,8	3,2	3,9	3,4	3,7	2,8
Potraty na 1000 obyv. ORP Pelhřimov			4,1	3,8	3,6	4,1	3,4	3,4	3,9	2,9	3,3	3,2	3,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.5 Sňatky a rozvody

Počet sňatků se pohybuje v lokalitě Hrádek mezi 10 a 20 případy za rok, v průměru to bylo za období 1991-2014 ročně 16 sňatků, počet rozvodů je nižší, v průměru 7 za rok. Na 1000 obyvatel tak připadá 5,1 sňatků a 2,2 rozvodů v průměru za celé sledované období, za období od roku 2000 je hodnota sňatečnosti mírně nižší, naopak rozvodovost mírně vyšší, v současné době hodnoty zhruba odpovídají intenzitě sňatečnosti a rozvodovosti v příslušných ORP.

Tab. 7: Charakteristiky sňatečnosti a rozvodovosti lokality Hrádek a příslušných ORP

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet sňatků (abs.) Hrádek	35	15	16	16	20	10	11	11	15	14	18	12	20
Počet rozvodů (abs.) Hrádek	3	4	4	10	5	12	6	10	13	8	7	4	10
Sňatky na 1000 ob. ORP Jihlava			5,5	5,4	4,8	5,8	5,0	4,9	4,6	4,4	4,6	4,1	4,5
Rozvody na 1000 ob. ORP Jihlava			2,5	2,7	2,8	2,9	2,7	2,2	2,7	1,9	2,2	2,5	2,3
Sňatky na 1000 ob. ORP Pelhřimov			5,0	4,4	4,8	4,6	4,1	3,4	4,0	3,9	4,4	4,2	4,3
Rozvody na 1000 ob. ORP Pelhřimov			2,4	2,1	2,5	2,6	2,6	2,6	2,7	2,2	1,9	1,7	2,2

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

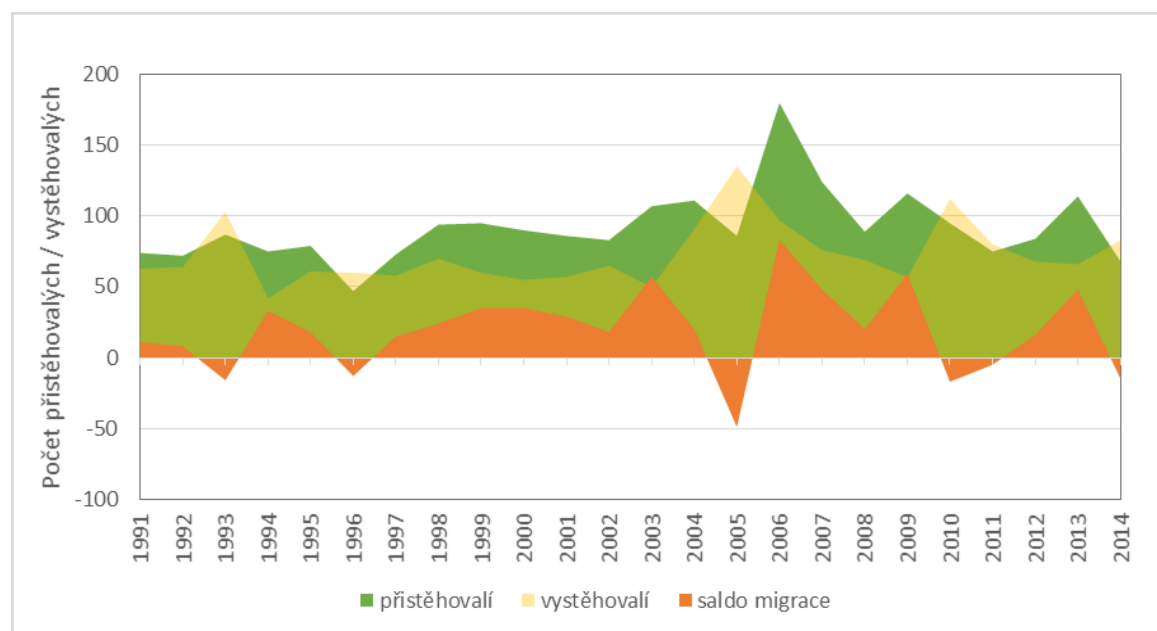
2.2.6 Migrace

Migrace je pro vývoj počtu obyvatel lokality Hrádek zásadní. Její úroveň sice kolísá, v souhrnu za celé sledované období od roku 1991 se v průměru ročně přistěhovalo 92 osob, počet vystěhovalých byl o 20 osob nižší. Zaznamenáváme však meziroční výkyvy. Nejvyšších hodnot dosahoval počet přistěhovalých v letech 2006 a 2007, naopak počet vystěhovalých byl nejvyšší v roce 2005. Pouze v několika málo letech bylo migrační saldo záporné a rok 2005 je právě jedním z nich.

Tab. 8: Charakteristiky migrace v lokalitě Hrádek

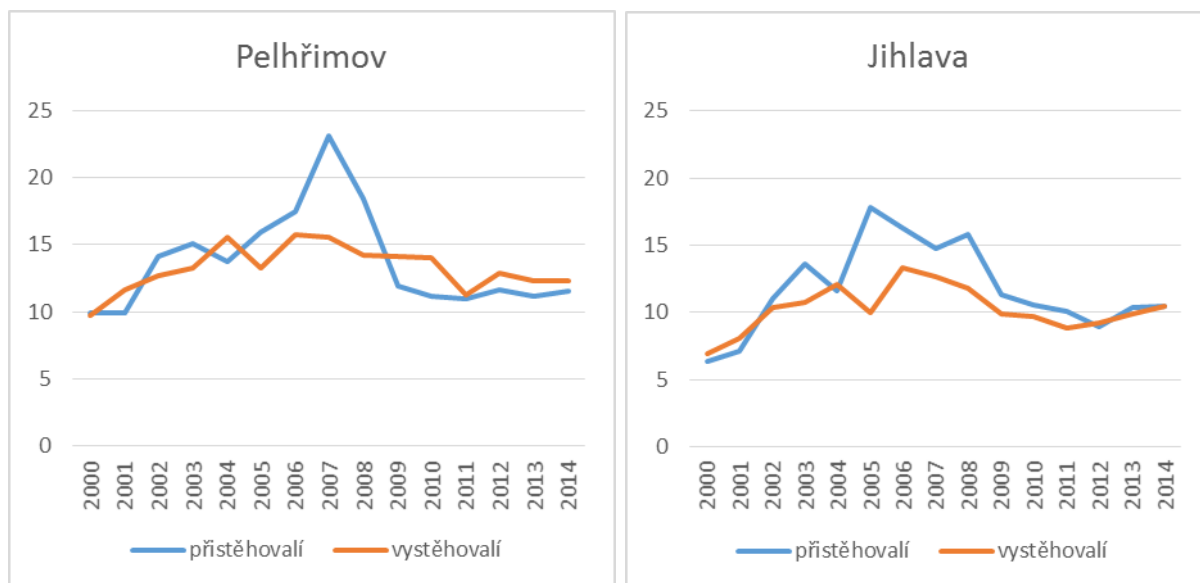
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
přistěhovalí	74	79	90	86	180	124	89	116	95	75	84	114	68
vystěhovalí	63	61	55	135	97	76	69	57	112	80	68	66	83
migrační saldo	11	18	35	-49	83	48	20	59	-17	-5	16	48	-15
	na 1000 obyvatel												
přistěhovalí	24,5	26,3	29,4	27,3	56,9	38,3	27,2	34,9	28,3	21,8	24,3	32,6	19,4
vystěhovalí	20,9	20,3	18,0	42,9	30,7	23,5	21,0	17,1	33,3	23,3	19,7	18,9	23,7
migrační saldo	3,6	6,0	11,4	-15,6	26,2	14,8	6,1	17,7	-5,1	-1,5	4,6	13,7	-4,3

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 10: Charakteristiky migrace v lokalitě Hrádek (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Pokud sledujeme migraci na úrovni ORP Pelhřimov, pak zaznamenáváme výrazný vzestup počtu přistěhovalých v období 2006-2008, což mělo za následek výrazně kladné migrační saldo v daném období. V ostatních letech byl počet přistěhovalých a vystěhovalých relativně vyrovnán. V ORP Jihlava zaznamenáváme významnější převis přistěhovalých nad vystěhovalými zejména v letech 2005-2008.

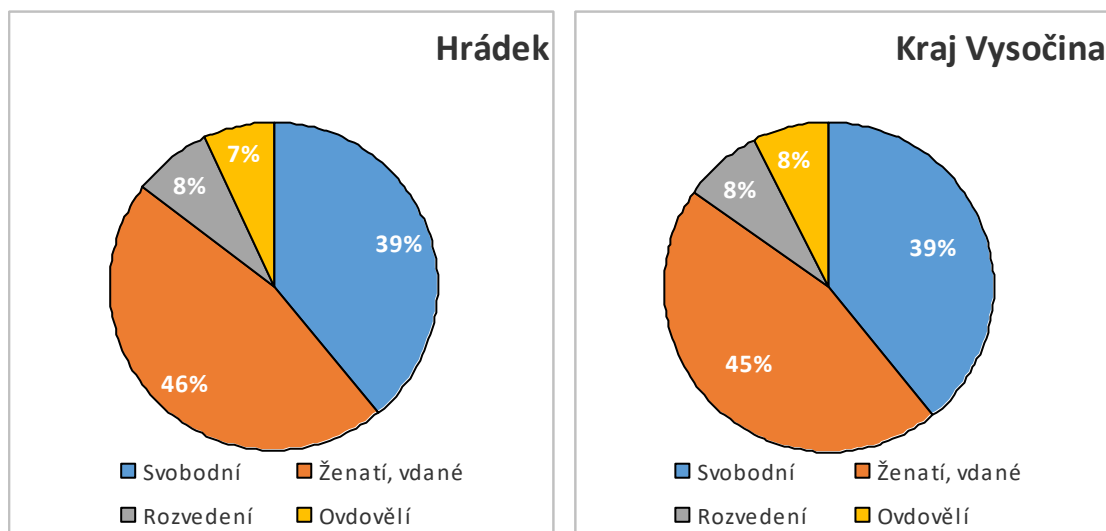
Graf 11: Charakteristiky migrace v ORP Jihlava a Pelhřimov (na 1000 obyvatel)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.3 Socioekonomická struktura obyvatel

2.3.1 Rodinný stav

Pro analýzu rodinného stavu byla zvolena jako referenční jednotka kraj. V ostatních případech jsme jevy spíše porovnávali mezi lokalitami a příslušnými obcemi s rozšířenou působností, ale v tomto případě jsme se rozhodli pro vyšší stupeň, jelikož lokální rozdíly byly spíš nepatrné, pokud vůbec nějaké. Struktura dle rodinného stavu je totiž podstatně méně lokálně podmíněná.

Graf 12: Srovnání struktury rodinného stavu v lokalitě a v kraji dle SLDB 2011

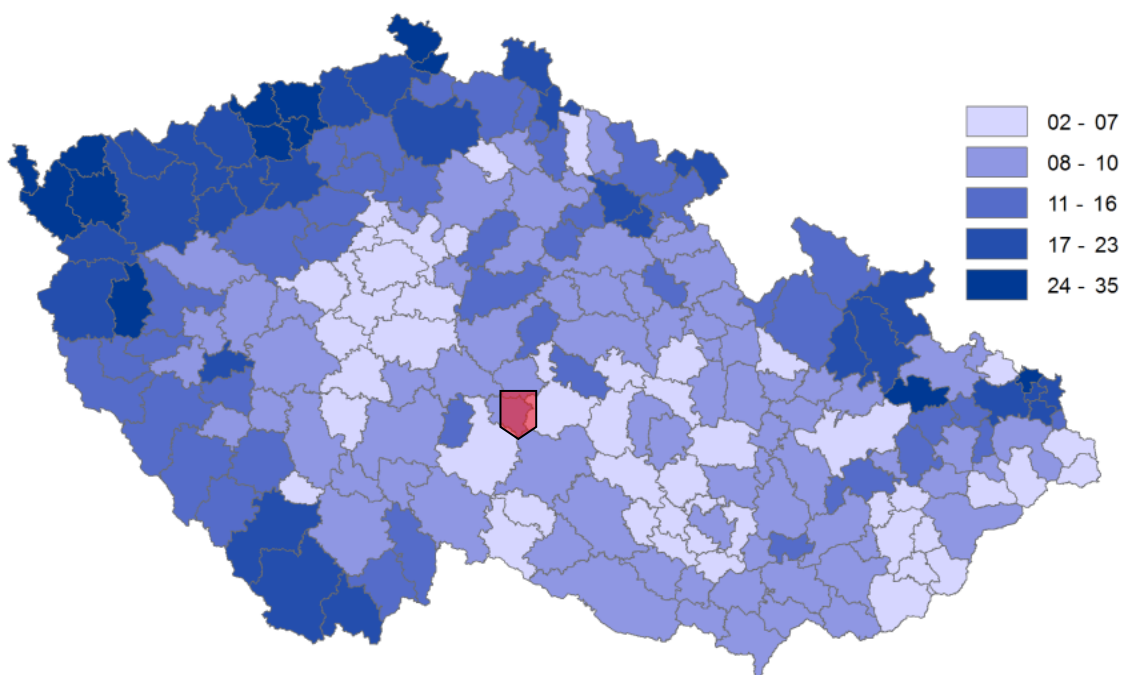
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Při porovnání struktur lokality a Kraje Vysočina je patrná téměř dokonalá shoda obou celků. Podíl svobodných i rozvedených je identický a nepatrné rozdíly v řádu jednoho procentního bodu nalezneme u osob sezdáných, kterých je více v lokalitě, a ovdovělých, kterých je více v rámci celého kraje. Na základě tohoto srovnání lze konstatovat, že z hlediska rodinného stavu charakter lokality představuje typickou „vysočinskou“ lokalitu.

2.3.2 Vzdělanostní struktura

Z hlediska porovnání vzdělanosti jsme zvolili srovnání s příslušnými ORP a zároveň jsme použili dva analytické přístupy. První zohledňuje vzdělání matek aktuálně rozených dětí, abychom získali přehled, v jakém prostředí z hlediska vzdělanosti vyrůstá nová generace. Druhý pohled využívá standardní strukturu populace dle dosaženého vzdělání. V prvním případě vycházíme z dat o narozených, která jsou shromažďována průběžně prostřednictvím výkazů, a ve druhém případě vycházíme z dat získaných při SLDB 2011.

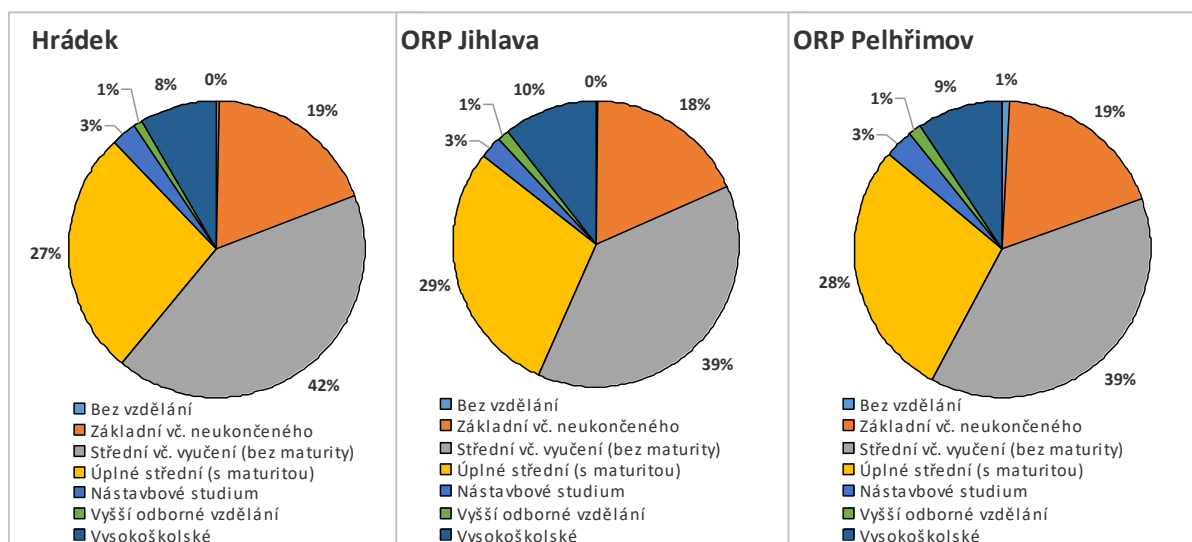
Mapa 3: Podíl dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním v roce 2014

Zdroj: ČSÚ, údaje o narozených

Při pohledu na mapu znázorňující škálu podílu dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním je patrné, že lokalita Hrádek se nachází na rozhraní dvou ORP nacházejícími se v různých stupních příslušné škály, ale v obou případech jsou hodnoty podprůměrné. V případě ORP Jihlava se takových dětí rodí 7,1 % a v případě ORP Pelhřimov je tento podíl 5,2 %. Při bližším pohledu na podíly u jednotlivých obcí lze pozorovat shodu mezi většinou obcí, kde se takovýchto dětí rodí přibližně 6 %. Jedinou výjimkou je obec Nový Rychnov, kde se takových dětí rodí 10 %.

Graf 13: Srovnání struktur populace dle vzdělání mezi lokalitou a ORP dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Při porovnání struktur populace dle vzdělání zjistíme, že obě ORP i lokalita mají strukturu velmi podobnou a nepatrné rozdíly můžeme pozorovat pouze v oblasti sekundárního vzdělání. V lokalitě je nepatrně více lidí s výučním listem, zatímco v obou ORP je nepatrně více lidí s maturitou.

2.3.3 Struktura domácností a obyvatel dle místa narození

Pro analýzu byly zvoleny, jakožto klíčový soubor, hospodařící domácnosti, jelikož v posledním sčítání (SLDB 2011) nebyla použita kategorie cenzové domácnosti. Při porovnání struktur domácností lokality Hrádek a relevantních ORP zjistíme, že lokalita se od obou ORP liší vyšším podílem úplných rodin (58,4 % oproti 51,8, resp. 54,6). Zároveň je z dat zřejmá odlišnost lokality v podílu úplných rodin bez závislých dětí, zde je naopak hodnota lokality nižší než v případě obou ORP. Nižší podíl dosahuje lokalita i v případě neúplných rodin stejně jako v případě domácností jednotlivců, kde dosahuje lokalita nižší podíly o 1,7, resp. 3,5 p.b.

Tabulka 9: Porovnání struktur domácností lokality a ORP dle SLDB 2011

Domácnosti	Hrádek		ORP Jihlava		ORP Pelhřimov	
	abs.	v %	abs.	abs.	v %	abs.
Hospodařící domácnosti celkem	1 273		39 844	1 273		39 844
úplné rodiny celkem	743	58,4	20 632	743	58,4	20 632
úplná rodina bez závislých dětí	403	54,2	11 940	403	54,2	11 940
úplná rodina se závislými dětmi	340	45,8	8 692	340	45,8	8 692
neúplné rodiny celkem	127	10,0	4 696	127	10,0	4 696
vícečlenné nerodinné domácnosti	31	2,4	1 587	31	2,4	1 587
domácnosti jednotlivců	343	26,9	12 170	343	26,9	12 170
v tom bydlící samostatně	303	88,3	10 821	303	88,3	10 821

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z dalšího srovnání vyplývá, že v obcích tvořících lokalitu žije stejný podíl lidí, kteří se v obci narodili (47,4 %) jako v ORP Pelhřimov (47 %). Hodnota 47 % je přitom průměrnou hodnotou za celé Česko. Naopak v ORP Jihlava je tento podíl vyšší (52 %).

Tabulka 10: Podíl osob narozených v obci stávajícího obvyklého bydliště dle SLDB 2011

Rodinný stav	Hrádek		ORP Jihlava		ORP Pelhřimov	
	abs.	v %	abs.	abs.	v %	abs.
Obyvatelstvo celkem	3 364		97 904	3 364		97 904
z toho narození v obci obvyklého bydliště	1 581	47,0	50 942	1 581	47,0	50 942

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.4 Bydlení

2.4.1 Domovní a bytový fond

Podle posledního SLDB je v lokalitě 1311 domů. Tři čtvrtiny z nich jsou domy obydlené a zbývající čtvrtina je neobydlená. Naprostá většina z obydlených domů (96,2 %) jsou domy rodinné, obydlených bytových domů je v této lokalitě jen 2,2 % ze všech obydlených domů. Fyzické osoby zde vlastní 89,8 % obydlených domů, 5,1 % je ve spoluvlastnickém podílu více vlastníků a obce (popř. stát) vlastní v této lokalitě jen 2 % ze všech obydlených domů.

Tabulka 11: Domovní fond v lokalitě Hrádek

	domy		z toho domy:		počet osob v domech		
	abs.	v %*	rodinné	bytové	abs.	v %*	z toho v RD
domy celkem	1 311	-	1 272	21	3 355	-	2 858
obydlené domy	974	-	937	21	3 355	-	2 858
z počtu ob. domů vlastnictví:							
fyzická osoba	875	89,8	871	0	2 679	79,9	2 668
obec, stát	19	2,0	7	7	319	9,5	25
bytové družstvo	6	0,6	1	5	57	1,7	3
spoluvlastnictví vlastníků bytů	50	5,1	43	7	244	7,3	136
ob. domy s počtem bytů:							
1	773	79,4	762	0	2 127	63,4	2 104
2-3	177	18,2	175	0	766	22,8	754
4-11	21	2,2	0	18	332	9,9	0
12 a více	3	0,3	0	3	130	3,9	0
z počtu ob. domů materiál nosných zdí:							
kámen, cihly, tvárnice	937	96,2	910	14	3 153	94,0	2 803
stěnové panely	11	1,1	3	7	156	4,6	11
z počtu ob. domů technické vybavení domů:							
přípoj na kanalizační síť	565	58,0	544	13	1 919	57,2	1 679
vodovod	914	93,8	881	21	3 213	95,8	2 722
plyn	546	56,1	525	15	1 993	59,4	1 634
ústřední topení	806	82,8	784	15	2 827	84,3	2 529

Pozn.: *podíl z počtu obydlených domů

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Nosné zdi jsou u 96,2 % domů z cihel, kamene či tvárnic, naopak domů ze stěnových panelů je pouze 1,1 %. Na vodovod je napojeno 93,8 % obydlených domů, ústřední topení má 82,8 % domů, 58 % je připojeno na kanalizační síť (jedná se o nejvyšší hodnotu ze všech srovnávaných lokalit) a 56,1 % domů má zaveden plyn.

Čtyři pětiny z celkového počtu 336 neobydlených domů jsou domy využívané k rekreačním účelům. Tento podíl rekreačních objektů spolu s lokalitou Čihadlo výrazně převyšuje ostatní srovnávané lokality, přičemž nejvíce chat a chalup (95) je v Novém Rychnově. Domů nezpůsobilých k bydlení je v lokalitě jen 2,1 % a v 1,5 % případů neobydlených domů se jedná o přestavbu. V lokalitě není žádný neobydlený bytový dům a je zde jen jedno neobydlené ubytovací zařízení bez bytů.

Tabulka 12: Domovní fond v lokalitě Hrádek - neobydlené domy

	domy		z toho domy	
	abs.	v %	rodinné	bytové
neobydlené domy s byty	336	-	335	0
z toho:				
využívané k rekreaci	272	81,0	272	0
přestavba domu	5	1,5	5	0
nezpůsobilé k bydlení	7	2,1	7	0
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	1	-	0	0
počet bytů v neobydlených domech	339	-	338	0

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V lokalitě je celkem 1641 bytů. Tři čtvrtiny ze všech bytů jsou byty obydlené, z obydlených bytů se pak 86 % nachází v rodinných domech a 12 % se nachází v domech bytových. Standardních bytů je v lokalitě 94 % z celkového počtu obydlených bytů, úplné příslušenství včetně ústředního topení má 87,8 % obydlených bytů a 3,8 % bytů má sníženou kvalitu. Na jeden obydlený byt připadá v průměru 2,7 osob.

Tabulka 13: Bytový fond v lokalitě Hrádek

	byty		z toho byty	
	abs.	v %	v rodinných domech	v bytových domech
byty celkem	1641	-	1451	155
obydlené byty	1226	-	1049	144
z počtu obydlených bytů:				
standardní byty	1153	94,0	990	135
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	1076	87,8	924	126
ostatní	77	6,3	66	9
byty se sníženou kvalitou	47	3,8	38	7

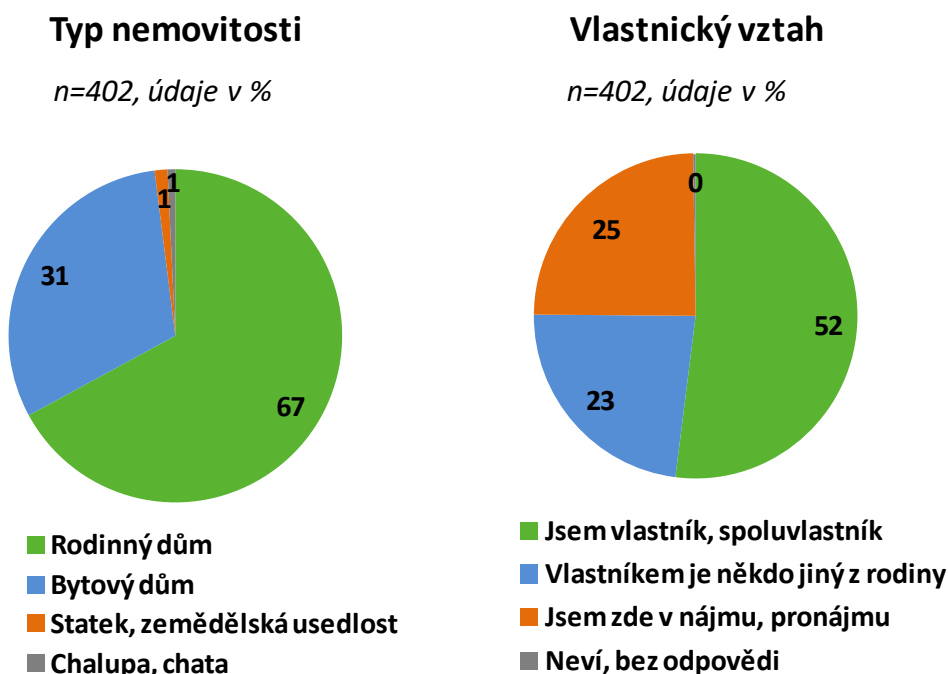
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní šetření obyvatel ukazuje, že dvě třetiny občanů v lokalitě Hrádek bydlí v rodinných domech, téměř třetina v bytových domech, jedno procento lze charakterizovat jako statky nebo zemědělské usedlosti a stejný podíl jako chalupy či chaty.

Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé Hrádku jsou z 52 % vlastníky nebo spoluvlastníky bytu nebo domu, kde bydlí, dalších 23 % bydlí v nemovitostech, jež vlastní někdo jiný z rodiny. V nájmu bydlí 25 % obyvatel lokality.

V porovnání s ostatními lokalitami je v lokalitě Hrádek (spolu s lokalitou Čertovka) nejnižší podíl obyvatel žijících v rodinných domech a nejvyšší podíl těch, kteří žijí v nájemním bydlení.

Graf 14: Typ nemovitosti a vlastnický vztah - rezidenti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z hlediska stáří bytového fondu v porovnání s příslušnými ORP lze konstatovat, že v lokalitě se vyskytuje o něco větší podíl nejstarších bytů stejně jako i nejvyšší podíl nejnovějších bytů. Z obou ORP lze pozorovat nepatrně větší shodu lokality s ORP Jihlava. Mezi obcemi pak můžeme pozorovat dvě množiny. Cejle, D. Cerekev a Hojkov mají výrazně mladší bytový fond a naopak N. Rychnov a Rohozná mají největší podíl nejstarších bytů.

Průměrné stáří obydlených domů se pohybuje v rozmezí 40 let (obec Cejle) až 51 let (Nový Rychnov).

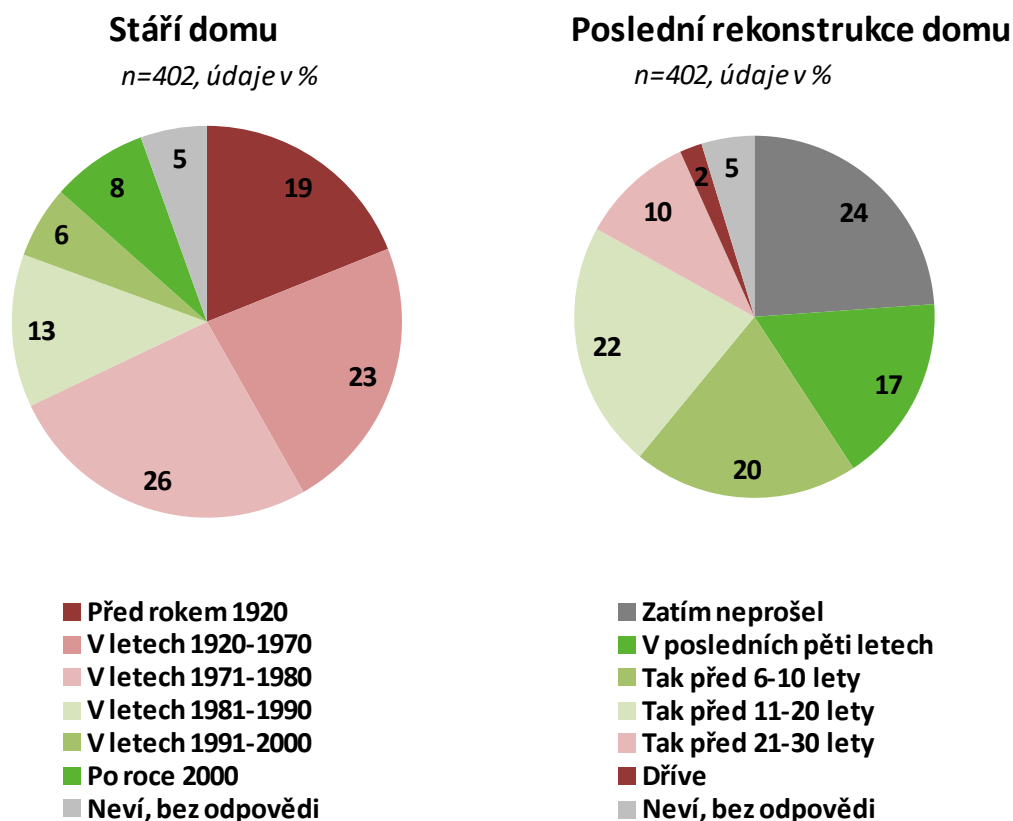
Tabulka 14: Bytový fond dle stáří

Období výstavby bytů	Hrádek		ORP Jihlava		ORP Pelhřimov	
	abs.	v %	abs.	abs.	v %	abs.
obydlené byty celkem	1 226		38068	1 226		38068
1919 a dříve	146	11,9	3518	146	11,9	3518
1920 - 1970	288	23,5	11824	288	23,5	11824
1971 - 1980	269	21,9	8321	269	21,9	8321
1981 - 2000	346	28,2	9296	346	28,2	9296
2001 - 2011	151	12,3	4289	151	12,3	4289

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní terénní šetření rovněž potvrzuje, že skladba obytných domů z hlediska stáří je v lokalitě Hrádek velmi pestrá. Domů postavených před rokem 1920 je zde téměř pětina (19 %). Mezi lety 1920-1970 bylo podle výpovědí respondentů postaveno 23 % domů, v následující dekádě pak vůbec největší podíl, prakticky čtvrtina (26 %). Přibližně desetina, 13 %, pochází z doby mezi lety 1981 a 1990. Po roce 1990 bylo postaveno 14 % obytných domů.

Kvantitativní šetření rovněž zjistilo, že rekonstrukcemi prošly obytné domy v Hrádku ponejvíce před 11-20 lety (22 %), nebo před 6-10 lety (20 %). Téměř pětina (17 %) byla rekonstruována v posledních pěti letech a 12 % bylo naposledy rekonstruováno před více než 20 lety. V této oblasti také značná část domů, 24 %, rekonstrukcí doposud neprošla.

Graf 15: Stáří domu a jeho rekonstrukce - rezidenti

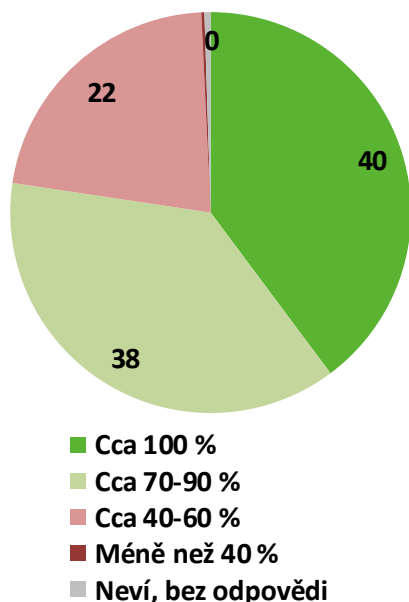
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Obyvatelé byli dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav svého domu či bytu. Mezi rezidenty dvě pětiny hodnotí stav svého domu jako stoprocentní. Dále přibližně dvě pětiny hodnotí dům mezi 70-90 %. Technický stav přibližně čtvrtiny (22 %) trvale obývaných domů/bytů hodnotí jejich obyvatelé jako 40-60.

Rezidenti v lokalitě Hrádek hodnotí svou nemovitost jako stoprocentní nadprůměrně často v porovnání s respondenty z ostatních sledovaných lokalit. V rámci lokality stoprocentní hodnocení uvádějí častěji obyvatelé menších obcí, kritičtěji hodnotí stav své nemovitosti lidé v Novém Rychnově a v Dolní Cerekvi.

Graf 16: Technický stav nemovitosti - rezidenti

n=402, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Při pohledu na data o výstavbě nových bytů od roku 2001 není možné pozorovat žádný klesající ani jiný trend v počtu dokončovaných nových bytů. Jestliže v roce 2002 bylo postaveno 20 nových bytů, tak v následujících letech, zvláště pak po roce 2006 a 2010 byly tyto hodnoty poměrně podobné, vyjma roku 2006, kdy se postavilo 27 nových bytů (tj. maximum od roku 2001). Bytová výstavba je mezi jednotlivé obce rozptýlena relativně rovnoměrně a nelze říci, že by některá obec významně dominovala.

Tabulka 15: Výstavba nových bytů (rodinné i bytové domy)²

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
byty celkem	0	20	10	13	7	27	13	9	10	20	14	8	4	6

Zdroj: ČSÚ

² Rok 2004 je zvýrazněn jako mezník, protože v tomto roce bylo původních 6 lokalit zařazeno do užšího výběru.

2.4.2 Rekreační nemovitosti

Podíváme-li se na rekreační byty optikou jejich podílu z celkového počtu bytů a srovnáme-li tyto údaje s příslušnými ORP, tak zde se lokalita významně odlišuje od obou ORP, zejména pak od ORP Jihlava. Lokalita Hrádek má se 17 % pětinasobný podíl rekreačních bytů oproti ORP Jihlava. Oblast je totiž velmi turisticky exponovaná a vyskytuje se tam řada přírodních památek.

Tabulka 16: Podíl bytů určených k rekreaci

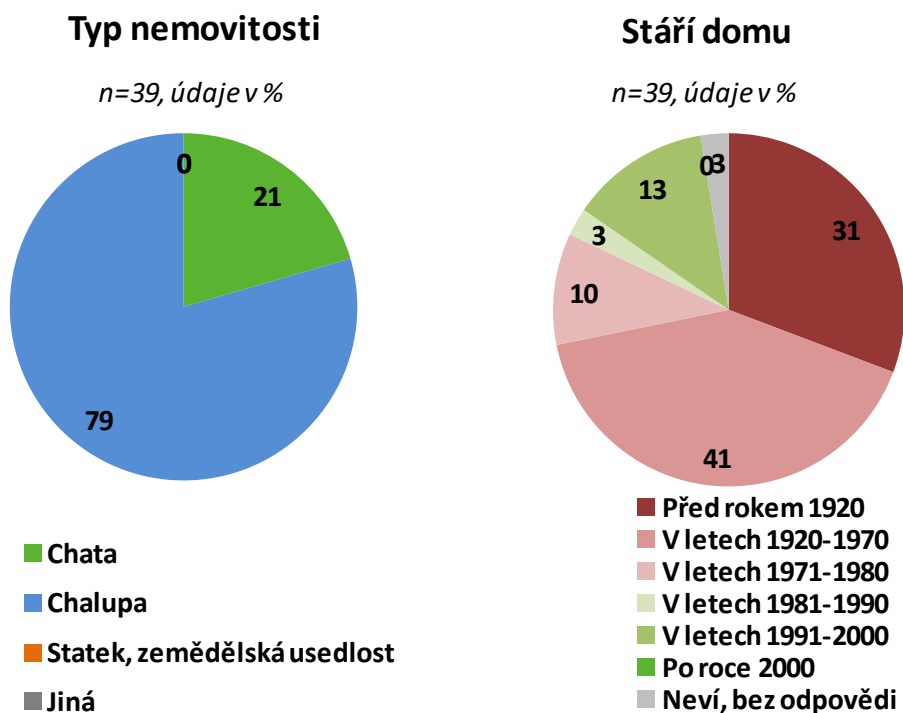
Byty určené k rekreaci	Hrádek		ORP Jihlava		ORP Pelhřimov	
	abs.	v %	abs.	abs.	v %	abs.
byty celkem	1 641		44 176		21 785	
z toho slouží k rekreaci	279	17,0	1 561	3,5	2 734	12,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z kvantitativního terénního šetření vyplývá, že dotázaní rekreatanti, tedy chataři a chalupáři, v lokalitě Hrádek jsou v naprosté většině vlastníky či spoluvlastníky svých rekreačních nemovitostí (72 %) nebo je vlastníkem někdo z jejich rodiny (23 %); 5 % rekreatantů sdělilo, že si rekreační nemovitost pronajímá.

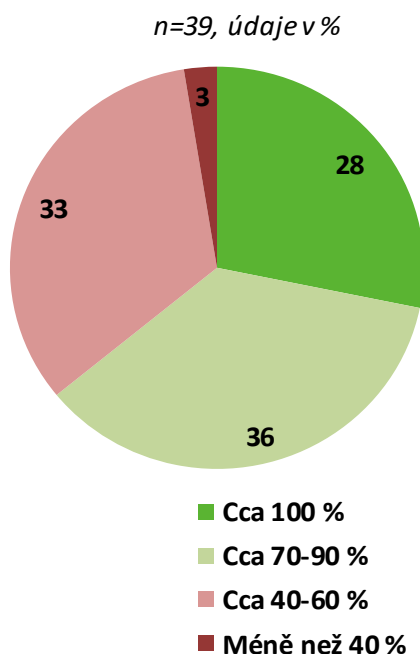
Zhruba pětinu rekreačních nemovitostí lze označit jako chatu (21 %), dalších 79 % jako chalupu. Nikdo z dotázaných rekreatantů svou nemovitost neoznačil jako statek či zemědělskou usedlost.

Rok postavení před r. 1920 uvedla přibližně třetina (31 %) respondentů. Celkově nejčastěji rekreatanti uvedli (41 %), že užívají rekreační nemovitost postavenou v letech 1920-1970. V následující dekádě byla postavena desetina rekreačních nemovitostí a po roce 1980 pak bylo postaveno 16 % rekreačních objektů respondentů, přičemž ale žádný z nich nebyl postaven po roce 2000.

Graf 17: Typ nemovitosti a její stáří - rekreatanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

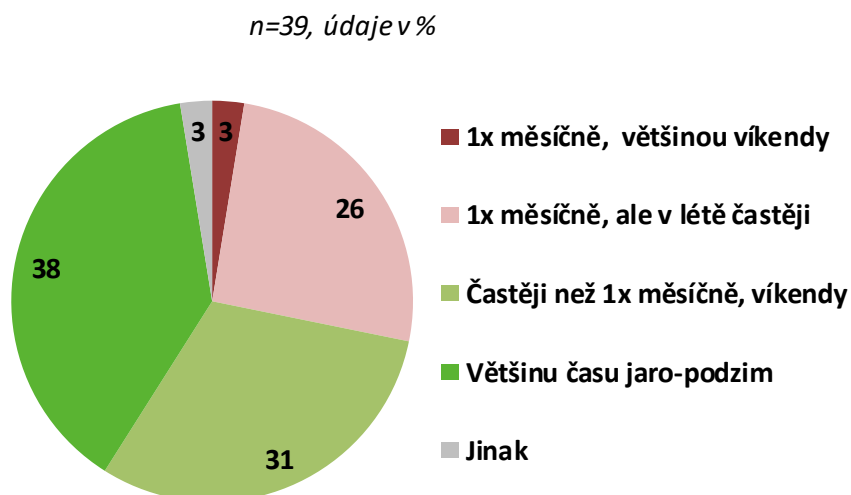
Rekreatanti byli rovněž dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav své nemovitosti. Více než čtvrtina rekreatantů hodnotí stav svého domu jako stoprocentní, dále pak přibližně dvě pětiny hodnotí dům mezi 70-90 %. Technický stav třetiny nemovitostí hodnotí jejich obyvatelé jako 40-60%.

Graf 18: Technický stav nemovitosti - rekreatanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Pouhá 3 % z dotazovaných rekreantů jezdí na svou chatu či chalupu nejvýše jednou měsíčně, a to jen na víkendy. Podobný rytmus pobytů „přes rok“, ale více stráveného času v letní sezoně, uvádí 26 % a mírně vyšší podíl (31 %) jezdí na chatu/chalupu většinou jen na víkendy, ale častěji než jednou měsíčně. Ti, kteří tráví v sezoně od jara do podzimu ve svém rekreačním bydlení většinu času, tvoří asi dvě pětiny (38 %) souboru.

Graf 19: Frekvence návštěv v lokalitě - rekreanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

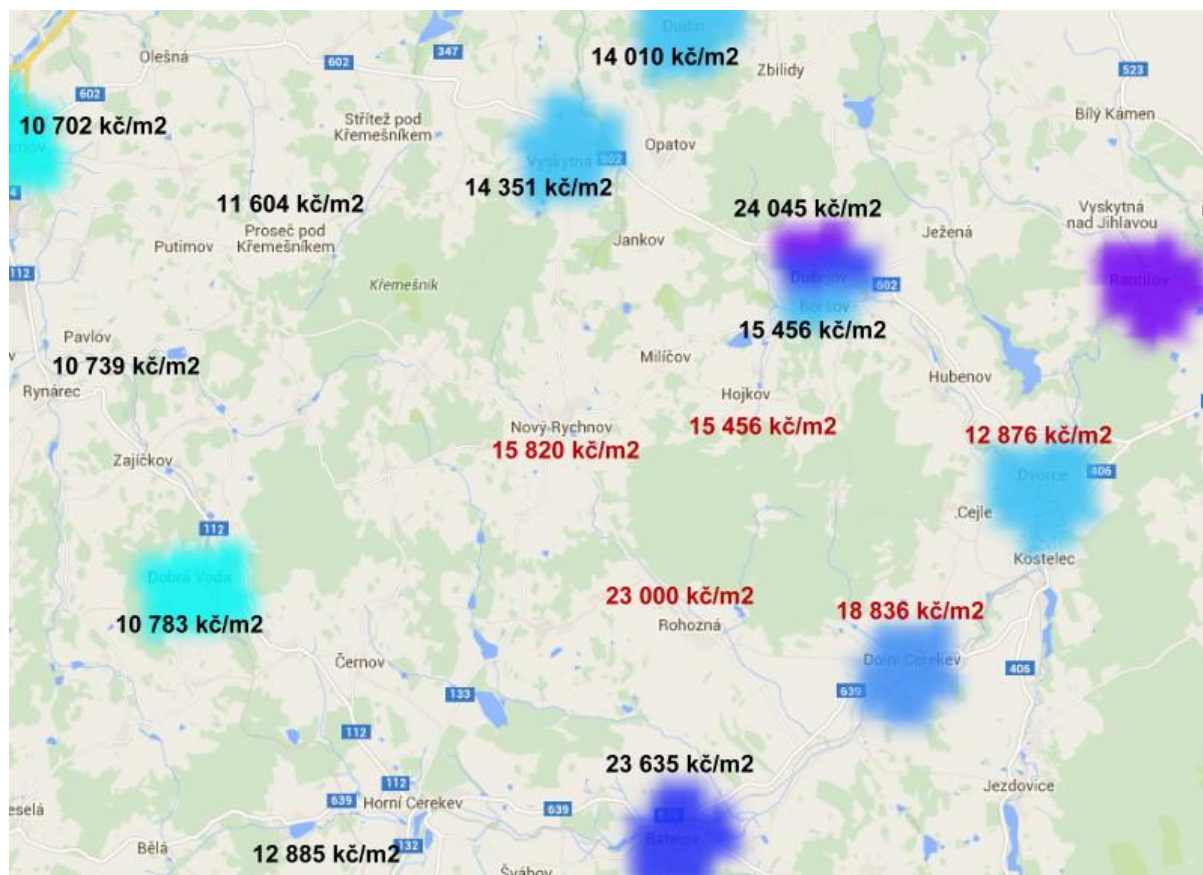
Více než polovina respondentů-rekreantů (54 %) uvádí, že na svou chatu/chalupu jezdí méně než 20 let, dalších 39 % jezdí více než 20 let a 8 % neuvedlo odpověď.

2.4.3 Ceny nemovitostí

K porovnání cen nemovitostí v obcích, které jsou součástí lokality, s okolními obcemi byla zvolena cenová mapa provozovaná Asociací realitních kanceláří ČR (www.cenovamapa.eu). Postupně jsme vyzkoušeli několik dalších nástrojů, ale tato mapa se ukázala jako nejvhodnější nástroj. Součástí portálu je i specifikace metodologie³. Mapa z kapacitních důvodů nezobrazuje historický vývoj cen, ale pouze aktuální hodnoty, které jsou aktualizovány na měsíční bázi. Proto uvádíme pouze srovnání aktuálních cen, nikoli vývoj cen. Cenu jsme určovali ve větším detailu, takže výsledná hodnota v mapě udává průměrnou cenu v okruhu jednoho kilometru. Cena přitom nerozlišuje stáří domu.

³ „Shromážděná data jsou zpracována statistickými modely, které znázorňují průměrné ceny za m² a cenové rozdíly jsou odlišeny barevnou škálou. Pro velká měřítka (přiblížení) jsou ve výpočtu průměrné ceny za m² zohledněny ceny obchodních případů do okolí jednoho kilometru a pro malá měřítka (přiblížení) jsou zohledněny ceny do okolí pěti kilometrů. Cena zobrazující se po kliknutí do mapy při velkém přiblížení je průměrná cena za m² v rámci čtverce o straně 500 metrů. Velikost čtverce se postupně pro malá měřítka zvětšuje. Jde o cenové hladiny, které dávají obraz o aktuálních cenových úrovních v daném segmentu trhu a v dané lokalitě. Znázorněné ceny nenahrazují odborné posudky, nevypovídají o přesné hodnotě na mapě nalezené nemovitosti.“

Mapa 4: Modelové porovnání cen nemovitostí v obcích dotčených lokalitou i obcí v širším okolí

Zdroj: www.cenovamapa.eu

Lokalita Hrádek patří z hlediska cen nemovitostí k nejvíce heterogenním územím. Ceny v jednotlivých dotčených obcích se pohybují v rozmezí 12,8 až 23 tisíc Kč/m². V okolních obcích pak najdeme několik obcí s ještě vyšší cenou, ale také řadu obcí s nižší cenou. V rámci širšího území pak ceny v lokalitních obcích dosahují nadprůměrných hodnot a rozhodně nelze pozorovat nižší hodnotu nemovitostí v důsledku příslušnosti k lokalitě.

2.5 Veřejná doprava

Na základě zjištění kvalitativního šetření lze konstatovat, že dopravní obslužnost ve všech zkoumaných obcích je hodnocena respondenty jako relativně uspokojivá, pouze v Rohozné je hodnocena jako neuspokojivá a v Novém Rychnově je problém s veřejnou dopravou o víkendu.

Z hromadné dopravy hrají hlavní roli autobusy, které jsou důležité především pro dopravu dětí do a ze škol. Obyvatelé tak vesměs preferují vlastní automobilovou dopravu.

V Rohozné autobusovou dopravu provozuje jihlavský ICOM Transport. Dopravní obslužnost je zde hodnocena jako špatná, ale vzhledem k malým možnostem pracovního uplatnění a nutnosti za prací dojíždět do větších měst obyvatelé vesměs jezdí vlastními automobily. Ve všední dny do Rohozné zajíždí 5 autobusů z Jihlavy a stejný počet zpět. V případě Pelhřimova jde o 4 spoje. V posledních letech došlo k ubývání spojů, ale neplánuje se jejich zvýšení, neboť by o ně ze strany obyvatel stejně nebyl zájem. Obec se na autobusové dopravě podílí formou příspěvku ICOMu.

V Novém Rychnově funguje soukromý dopravce Autodoprava Herna, jehož autobusy rozváží obyvatele po okolí – do Batelova či Horní Cerekve. Frekvence spojů je jednou až dvakrát denně a jsou využívány především dětmi dopravujícími se do škol. O víkendu je autobusové spojení nulové (nejezdí už ale cca 15 let). Nicméně rozšíření spojů obec neplánuje. Finančně se podílí na autobusové dopravě formou platby panu Hernovi ve výši cca 5 tisíc Kč měsíčně.

V Milíčově je dopravní obslužnost velmi slušná. Jezdí sem jak autobusy (ICOM Transport), tak vlaky. Do obce zajíždí bus asi šestkrát denně, ale ze strany veřejnosti o něj není moc zájem. Frekvence spojů je v posledních letech stejná a žádné změny se neplánují.

V nejmenší obci Hojkov je podle starostky veřejná doprava dostatečná. Zajišťuje ji ICOM Transport a do obce zajíždí devět spojů z Jihlavy. V minulosti k omezení spojů nedošlo a žádné změny se neplánují. Obec přispívá na dopravu zhruba 60 tisíc Kč ročně. Funguje zde

i sousedská výpomoc, kdy se obyvatelé domluví a svezou se auty vzájemně.

V Cejli je dopravní obslužnost také hodnocena jako slušná. Jezdí sem autobusy (ICOM Transport), zhruba pětkrát, šestkrát denně. Vzhledem k blízkosti Jihlavy (cca 10 km) ale stejně většina obyvatel využívá dopravu vlastními automobily. V loňském roce došlo ke zrušení dvou večerních spojů na Jihlavu a jednoho nočního spoje z Jihlavy, neboť byly zcela minimálně využívány. Navýšení spojů se neplánuje. Obec se finančně podílí formou příspěvku ICOMu.

V největším sídle Dolní Cerekvi provozuje autobusovou dopravu ICOM Transport, dále je tu vlakové spojení a dopravní obslužnost je zde hodnocena jako velmi dobrá. Žádné plány na zvýšení frekvence spojů městys nemá. Finančně přispívá ICOMu.

Z kvantitativního šetření vyplynulo, že nejčastější cíle dojíždění do práce a do školy jsou v lokalitě následující:

Jihlava	53 %	Nová Ves	1 %
Pelhřimov	17 %	Střítež u Jihlavy	1 %
Kostelec u Jihlavy	9 %	Třebíč	1 %
Batelov	3 %	Kácov	1 %
Brno	2 %	Pístov u Jihlavy	1 %
Praha	2 %	Plandry	1 %
Třešť	2 %	Rantířov	1 %
Dušejov	1 %	Želiv	1 %
Nový Rychnov	1 %	Počátky	1 %
		Třebislavice	1 %

(n=205 ekonomicky aktivních, kteří dojíždějí, a studentů)

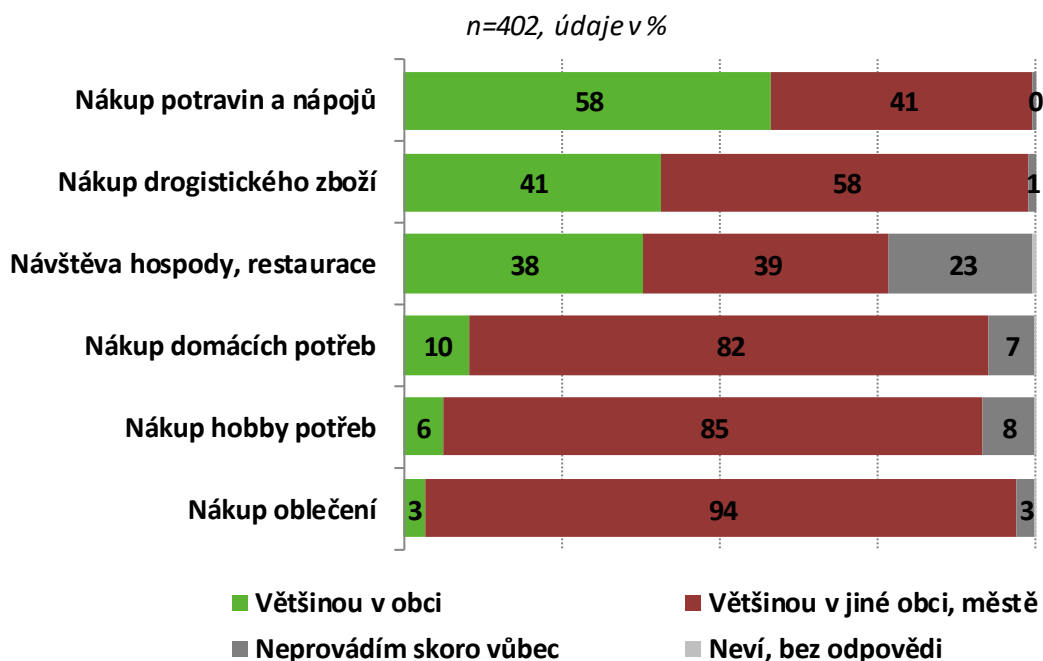
„Spádovost“ dojíždění je dána příslušností obce do ORP i polohou na silničních komunikacích: lidé z Nového Rychnova dojíždějí častěji do Pelhřimova, lidé z Dolní Cerekve a Cejle do Jihlavy, příp. do Kostelce.

2.6 Možnosti nákupů a služeb

Kvantitativní šetření zjišťovalo, zda lidé v lokalitě mají možnost nákupů různých druhů zboží ve své obci nebo je musí pořizovat mimo svou obec. Výsledky ukazují, že nejčastěji lidé v Hrádku nakupují v „domovské obci“ potraviny a nápoje – cca tři pětiny obyvatel (58 %) většinou tyto věci nakupují ve své obci. Zhruba dvě pětiny ve své obci nakupují drogistické zboží a většinou chodí do restaurace či hospody. Desetina většinou v místě bydliště nakupuje domácí potřeby. Nákupy potřeb na údržbu domu či zahrady pořídí ve své obci 6 % obyvatel a v případě oblečení je to ještě méně (3 %).

Co se týče potravin a drogistického zboží, podíl rezidentů, kteří je nakupují ve své domovské obci, je v porovnání s ostatními lokalitami nadprůměrný. Naopak u domácích potřeb, hobby potřeb a oblečení je podíl nakupujících podprůměrný.

Graf 20: Nákupy a služby

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Nejllepší nákupní možnosti vykazuje Nový Rychnov. Jeho obyvatelé ve své obci nakupují do značné míry potraviny (63 %), drogistické zboží (57 %), v menší míře už domácí potřeby a potřeby pro dům a zahradu (18 %) a oblečení (10 %), navštěvují hospodu/restauraci (37 %). Obyvatelé o něco větší Dolní Cerekev pořídí „doma“ potraviny ze 68 %, drogistické zboží z 40 %, ostatní zboží už jen v zanedbatelném procentu; hospodu/restauraci ve své obci navštěvují z 35 %. V Rohozné nakupuje potraviny a nápoje 84 %, drogerii 58 %, domácí potřeby 18 % a další věci už prakticky nikdo; hospodu či restauraci tam navštěvuje 42 % místních. V Hojkově uvádí nákup potravin ve své obci 44 %, drogerie 33 %, v Cejli jsou tyto podíly 21 % a 9 %, v Milíčově neuvedl nikdo, že by něco z uvedených věcí nakupoval ve své obci.

Obyvatelé, kteří většinou nenakupují ve své obci potraviny, byli dotázáni, ve které obci nebo městě tyto nákupy pořizují. Nejčastěji uváděná místa jsou následující:

Jihlava	65 %	Třešť	2 %	Kostelec u Jihlavy	1 %
Pelhřimov	19 %	Brno	1 %	Humpolec	1 %
Nový Rychnov	3 %	Dolní Cerekev	1 %	Rohozné	1 %

(n=256 obyvatel, kteří většinou nenakupují potraviny ve své obci)

Z Nového Rychnova jezdí na nákupy do Pelhřimova, z Rohozné částečně do Pelhřimova, ale více do Jihlavy, a z ostatních obcí téměř stoprocentně do Jihlavy.

2.7 Školství

2.7.1 Celkový přehled

Vzdělávací instituce se nacházejí ve třech dotčených obcích ze šesti, přičemž mateřské školy jsou v celé lokalitě 3 a základní školy také 3. Při pohledu na míru sociálního znevýhodnění měřeného podílem dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním se v celé lokalitě takových dětí rodí 6 %, přičemž v ORP Pelhřimov je tento podíl 5 % a v ORP Jihlava 7 %. Z tohoto srovnání v oblasti sociálního znevýhodnění se tak lokalita nachází mezi oběma ORP. Nicméně hodnoty jsou si tak vzájemně blízké, že z tohoto rozdílu není možné dovozovat žádné významnější závěry.

Základní i mateřské školu mají ve zkoumané lokalitě obce Dolní Cerekev, Nový Rychnov a Cejle. Nový Rychnov je spádovou oblastí pro Rohoznou. Pro obce Milíčov a Hojkov je pak spádovou oblastí Dušejov. Oficiální dohodu o spádovosti má pouze Rohozná a od letošního roku by ji měla mít i Cejle (s obcí Dvorce). Doprava do školních zařízení je většinou řešena standardní autobusovou dopravou (školní bus má pouze Rohozná a Cejle). Z velké části je pak řešena samotnými rodiči, kteří děti vozí s sebou cestou do práce vlastními automobily. Kapacita všech mateřských škol je zcela naplněna, základní naopak v žádném místě plně obsazeny nejsou.

V Rohozné se nenachází žádná škola. Děti z obce jezdí do mateřské i základní školy v Novém Rychnově, který je pro obec spádovou oblastí (od letošního roku existuje oficiální dohoda mezi obcemi). Dopravu zajišťuje soukromý dopravce pan Herna.

Obec Nový Rychnov zřizuje jak mateřskou, tak základní školu. Kapacita mateřské školky (50 dětí) je plně využita. Kritéria pro přijetí do mateřské školy jsou především místo pobytu pak dle dohody se sousední obcí Rohozná. Kapacita základní školy plně využita není.

V Milíčově žádné školské zařízení není. Děti z obce dojíždějí vesměs do Dušejova (spádová škola) či do Nového Rychnova. Žádnou oficiální smlouvu ale Milíčov uzavřenou nemá, funguje to na základě historické tradice. Žádný školní bus obec neprovozuje, děti využívají dopravu busem či auty s rodiči.

Hojkov také na svém území nemá žádné školské zařízení, všechny děti dojíždějí do Dušejova, který je vzdálen cca 2 kilometry. Taktéž neexistuje žádná oficiální smlouva mezi obcemi ani se nezřizuje školní autobus, doprava dětí je zajištěna standardně veřejnou dopravou či auty.

V obci Cejle funguje mateřská i základní škola. Mateřská škola je plně obsazena. Kritériem pro přijetí je místo pobytu v obci a dále například to, že matka dítěte chodí do práce či že není na mateřské dovolené, dále hraje roli věk dítěte. Do mateřské školy v Cejli dojíždí i 2 děti ze Dvorců a jedno z Jihlavy. Některé děti z obce naopak vozí rodiče do školky v Jihlavě, neboť tam jezdí za prací. Dosud oficiální dohoda s obcí Dvorce nebyla, v letošním roce se smlouva s obcí Dvorce připravuje. Kapacita základní školy plně vytížena není. Doprava dětí do dalších školských zařízení mimo obec je řešena školním autobusem, který provozuje ICOM Transport a obec na něj přispívá.

V městysu Dolní Cerekev funguje mateřská i základní škola v plném formátu. Mateřská škola je plně obsazena, v základní škole kapacita naplněna není. Většina dětí ve školských zařízeních je z území Dolní Cerekve. Žádná oficiální dohoda o spádovosti není.

2.7.2 Mateřské školy

V lokalitě Hrádek se nacházejí celkem 3 mateřské školy. Kapacity jednotlivých MŠ jsou zcela naplněny. Největší MŠ se nachází v obci Dolní Cerekev, která má kapacitu 53 dětí a s naplněností 100 % tak dosahuje o cca 5 p.b. vyšší hodnotu než je průměr ORP. Podobně je na tom i MŠ v Novém Rychnovu, kde je kapacita téměř stejná, jen se liší průměrná naplněnost příslušné ORP. Nejnižší kapacitu má MŠ v Batelově.

Tabulka 17: Kapacity a naplněnost MŠ v lokalitě, srovnání s průměrnými kapacitami v ORP

Obec	ORP	kapacita MŠ	navštěvující děti	naplněnost v %	naplněnost MŠ v ORP
Nový Rychnov	Pelhřimov	50	50	100,0%	84,12%
Dolní Cerekev	Jihlava	53	53	100,0%	94,75%
Batelov	Jihlava	28	28	100,0%	94,75%

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz, rejstřík

Poznámka: Hodnoty vycházejí z výkazů za školní rok 2014/15.

2.7.3 Základní školy

Základní školy se v lokalitě nacházejí 3, a to ve třech největších obcích. Školy v Dolní Cerkvi i Novém Rychnově se vzájemně velmi podobají, co do celkového počtu dětí, tak i počtem a podílem dětí se SVP. Jediný rozdíl představuje počet tříd, kdy v Novém Rychnově mají pouze 8 tříd s tím, že na 1. stupni nemají 5, ale 4 třídy. Oproti tomu škola v Cejle má pouze 1. stupeň a 1 třídu, kterou navštěvuje 11 dětí.

Tabulka 18: Přehled základních škol v lokalitě

Obec	Dolní Cerekev	Nový Rychnov	Cejle
ORP	Jihlava	Pelhřimov	Jihlava
Počet tříd	9	8	1
Počet tříd na 1. stupni	5	4	1
Počet žáků celkem	114	120	11
Počet dívek celkem	59	51	4
Počet žáků na 1. stupni	52	69	11
Počet dívek na 1. stupni	29	30	4
Konec povinné školní docházky	18	14	0
Žáci se SVP v běžných třídách	8	9	0
Podíl žáků se SVP ve škole	7 %	8 %	0 %
Sociálně znevýhodnění žáci	0	0	0
Zdravotně znevýhodnění žáci	1	0	0
Zdravotně postižení žáci	7	9	0
Žáci s vývojovými poruchami	4	5	0

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz o základních školách

Pokud jde o žáky se SVP, pak na školu v Dolní Cerekvi jich chodí 8 a v Novém Rychnově 9, což představuje 7, resp. 8 % ze všech žáků. Ve všech případech se přitom jedná o žáky se zdravotním postižením, resp. znevýhodněním. V polovině z nich pak jde o vývojové poruchy.

2.8 Zdravotnictví

Nejdostupnější zdravotní péči mají v městysu Dolní Cerekev, kde se nachází zdravotní středisko a částečně obsluhuje i obec Cejle. Praktický lékař zajíždí do obcí Rohozná a Cejle. Jako problém je vnímán nedostatek stomatologů, v Dolní Cerekvi není obsazeno zubní oddělení. Část lidí využívá lékařské péče u bývalých závodních lékařů (Rohozná). Specialisté (zubaři, gynekologové, atd.) jsou nejvíce využíváni v Jihlavě a Pelhřimově. Dopravní dostupnost je v menších obcích většinou problematická, lidé se především dopravují vlastními automobily.

V obci Rohozná je lékařská péče dostupná každé úterý, kdy zde ordinuje praktická lékařka pro dospělé, jednou za 14 dní zde pak ordinuje i dětská lékařka. Obvodní doktor pro obyvatele z obce je v Batelově, kde se nachází i ordinace gynekologa. Část občanů ale jezdí k doktorovi v Dolní Cerekvi, neboť dříve fungoval jako závodní lékař bývalého zemědělského družstva a lidé k němu docházejí i v současnosti. Další speciální lékařská péče je v Jihlavě, která je i spádovou oblastí. Nejbližší lékárna se nachází v Batelově. Dopravu k doktorovi si lidé musí zajistit především vlastními automobily. Model lékařské péče takto funguje dlouhodobě a obec nemá plány na jeho změnu, je považován za dostačující.

V Novém Rychnově funguje stálý praktický lékař, dosud obec měla i svého zubaře, který ale letos odešel do důchodu. Do budoucna by obec ráda svého zubaře opět získala. Dvakrát týdně do obce zajíždí dětský lékař. Spádovou nemocnicí pro obyvatele je Pelhřimov. Nejbližší lékárna se nachází v Horní Cerekvi. Dopravu si lidé řeší především vlastními automobily.

Milíčov na svém území nemá žádné lékařské zařízení ani nikdy v minulosti neměl. Stejně tak ani do budoucna v tomto směru nemá žádné plány vzhledem k počtu obyvatel. Spádovou nemocnicí je Pelhřimov nebo Jihlava, nejčastěji ale lidé dojíždějí k lékaři do Nového Rychnova nebo Dušejova. S dopravou do Jihlavy není většího problému autobusy, do Dušejova ale už musí jezdit vlastními automobily.

V malé obci Hojkov nikdy neordinoval lékař a ani obce nemá plány na jeho zajištění. Lidé jezdí za lékařem do Dušejova a Nového Rychnova. Specialisté pak jsou k dispozici nejbližší v Jihlavě (kde je i lékárna) a Pelhřimově (obě jsou spádové nemocnice). Doprava k lékaři je zajištěna standardně autobusovými linkami a je dostačující.

Do Cejle dojíždí jednou týdně praktický doktor, jinak je nejbližší lékařská péče dostupná v Kostelci a Dolní Cerekvi. Stálého praktika obec nikdy neměla a do budoucna by se ráda zasadila o to, aby se lékařská péče na jejím území rozšířila (dříve dojížděl i dětský lékař). Nejčastěji lidé jezdí za doktory do Jihlavy, která je i spádovou oblastí (je zde i nejbližší lékárna). Lidé dojíždějí k doktorům především vlastními automobily, někteří i linkovými autobusy.

V Dolní Cerekvi funguje zdravotní středisko, pouze nemá obsazené stomatologické oddělení. Praktický lékař funguje každý den alespoň několik hodin, pak dále ordinuje v Kostelci. Nejbližší specialisté jsou v Jihlavě. Dolní Cerekev je spádovou oblastí částečně pro Cejli a

Kostelec. Lékárna se zde nenachází, lidé využívají lékárnu v Jihlavě. S dopravou k lékaři v Dolní Cerekvi není problém a je zajištěna autobusovými linkami.

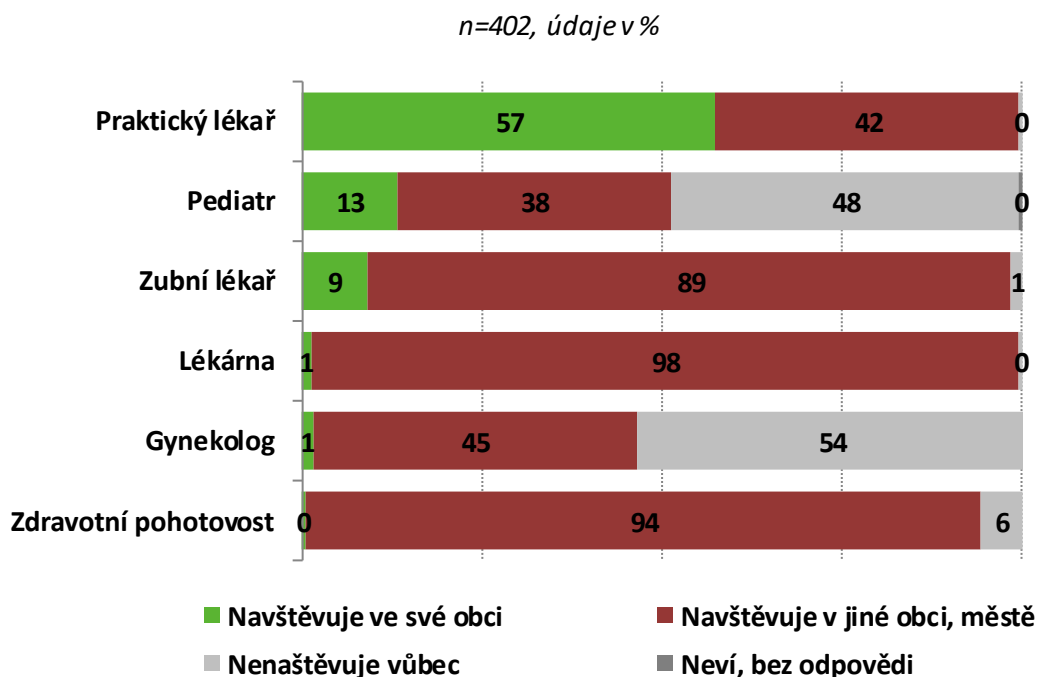
Z kvantitativního šetření – dotazování obyvatel – vyplynulo, že v lokalitě Hrádek navštěvuje více než polovina obyvatel (57 %) svého praktického lékaře ve své obci. Za ostatními lékaři lidé jezdí v naprosté většině mimo svou obec, nejvíce to platí v případě zdravotní pohotovosti (94 %). Naprostá většina (98 %) také navštěvuje mimo svou obec lékárnu.

Lokalita Hrádek se vyznačuje nejvyšším podílem občanů (spolu s lokalitou Čertovka), kteří ve své obci navštěvují praktického lékaře, ale také výrazně nižšími podíly návštěvnosti ostatních sledovaných specialistů a zdravotnických zařízení (vč. lékárny) ve své obci v porovnání s ostatními lokalitami.

Zjištění z kvantitativní části šetření korespondují se zjištěními kvalitativní části – při terénním šetření bylo zjištěno, že nejvyšší podíl obyvatel navštěvuje praktického lékaře ve své obci v Rohozné (91 %) a ve dvou největších obcích, tj. v Dolní Cerekvi a Novém Rychnově (shodně 68 %), v Cejli tuto odpověď uvedlo 16 %. V případě zubního lékaře je to pouze 28 % v Novém Rychnově, v případě pediatra rovněž 28 % v Dolní Cerekvi a 9 % v Novém Rychnově, v případě gynekologa 4 % v Novém Rychnově. Obyvatelé Milíčova a Hojkova jezdí za všemi lékaři mimo svou obec.

Pokud jde o zdravotnickou pohotovost i o lékárnu, na území lokality Hrádek nejsou dostupné.

Graf 21: Návštěva lékaře

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle procentních četností odpovědi „navštěvuje ve své obci“. Údaje týkající se návštěv gynekologa a pediatra se vztahují k celému souboru.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.9 Sociální služby

V obcích lokality Hrádek je provozováno minimum sociálních služeb, pouze v obci Nový Rychnov funguje Chráněný domov Jeřabina pro mentálně postižené. Většina obcí spolupracuje s oblastní Charitou Jihlava, případně Třešť, většina obcí Charitě finančně přispívá. Pouze v obcích Milíčov a Hojkov jde zprostředkování sociálních služeb zcela mimo obec. Většina respondentů vnímá dostupnost sociálních služeb jako uspokojivou, neboť zde stále funguje rodinná soudržnost a lidé si v rámci rodin tyto potřeby zařizují sami. Nicméně do budoucna vzhledem ke stárnutí obyvatel obce Nový Rychnov, Cejle a Dolní Cerekev uvažují o rozšíření těchto služeb, v Cejli například o zřízení vlastního pečovatelského domu. V Novém Rychnově vnímají negativně nutnost představitelů obce provádět opatrovnictví u osob s omezenou svéprávností, které je pro ně administrativně a časově náročné.

V Rohozné jsou sociální služby poskytované Charitní pečovatelskou službou Třešť (na základě oficiální dohody). Jedná se jak o rozvážení obědů, tak zajištění lékařské péče či nakupování pro seniory. Obec Charitě finančně přispívá. Dostupnost sociálních služeb je vnímána jako uspokojivá.

Nový Rychnov obdobně jako Rohozná spolupracuje s Charitou. V obci dále působí Chráněný domov Jeřabina pro mentálně postižené (6 klientů, 8 zaměstnanců). Dříve obec Charitě finančně přispívala, letos ale nikoli. Na chráněný domov zatím nepřispívá, platí jej kraj. Obec očekává, že do budoucna se bude kraj chtít zbavit nákladného provozu a přenést odpovědnost na obec. Jako problém vidí i opatrovnictví, které bude muset převzít u osob s omezenou svéprávností. Zatím jsou potřeby seniorů celkem pokryty, ale do budoucna je vidí jako nedostatečné.

V Milíčově si lidé zajišťují sociální služby samostatně, bez účasti obce. Funguje tu rodinná soudržnost.

Stejně tak si sociální služby zajišťují lidé samostatně i v obci Hojkov. Obec se nijak neangažuje, sociální služby jsou poskytovány v blízkém Kostelci.

V obci Cejle také žádné sociální služby poskytovány nejsou. Funguje zde ale spolupráce Charitou Jihlava, které obec přispívá. Zatím jsou potřeby občanů pokryty, do budoucna ale obec uvažuje o zřízení pečovatelského domu.

Dolní Cerekev vlastní sociální služby nezřizuje, využívá služeb Charity Jihlava. Zatím jsou potřeby sociálních služeb vnímány jako zajištěné, ale do budoucna předpokládají, že budou muset vlastní sociální služby zřídit i v Dolní Cerekvi.

Z kvantitativního šetření plyne, že ze sociálních služeb jsou v obcích v lokalitě Hrádek nejčastěji využívány dovoz nebo donáška jídla (využívání vlastní osobou nebo někým z blízkých uvádí každý desátý) a zdravotnická či ošetrovatelská péče v domácnosti (7 %).

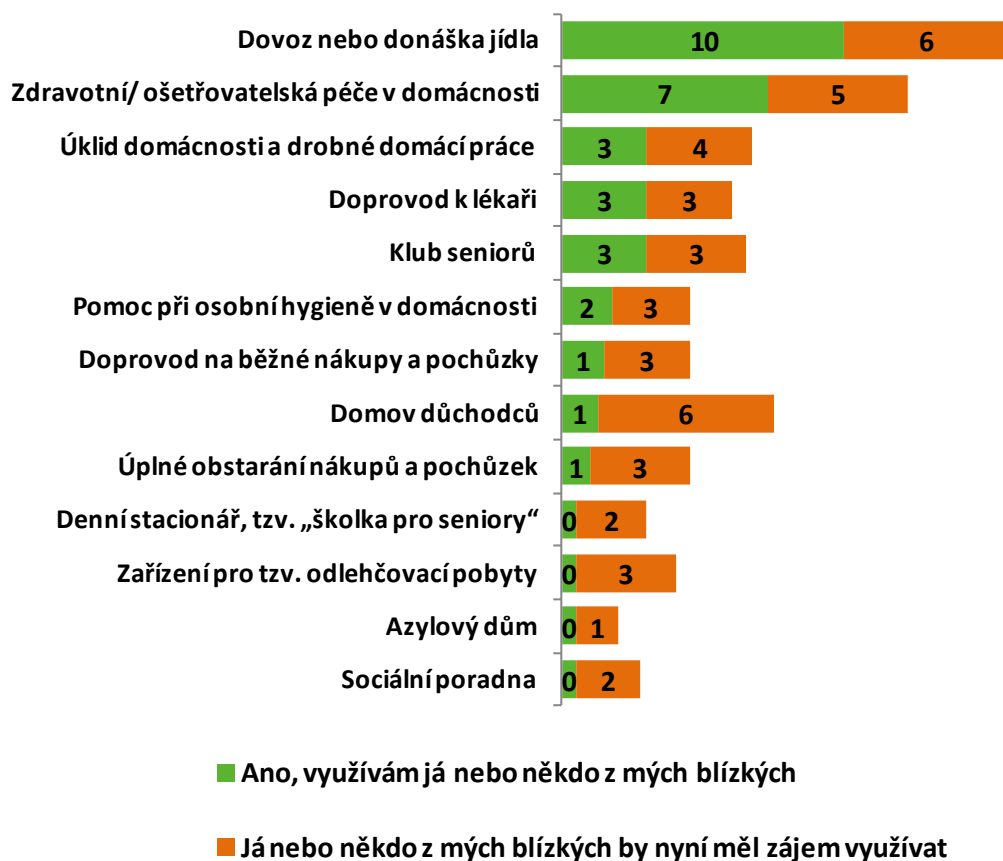
Ostatní sociální služby jsou využívány 3 % nebo ještě nižším podílem respondentů a jejich blízkými.

Zájem u těch, kteří příslušných sociálních služeb nevyužívají, je strukturován obdobně jako reálné využívání. Nejčastěji by lidé sami nebo jejich blízcí měli zájem o dovoz nebo donášku

jídla (6 %), o domov důchodců (6 %), zdravotnickou či ošetrovatelskou péči v domácnosti (5 %), případně o úklid domácnosti a drobné domácí práce (4 %). O ostatní sociální služby projevila zájem 3 % nebo ještě nižším podíl respondentů a jejich blízkých.

Graf 22: Využívání a zájem o sociální služby

n=402, údaje v %

Dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „já ani nikdo z blízkých by nyní neměl zájem využívat“ a „nevím“.

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.10 Kultura, sport, občanský život

Kulturní život v obcích je poměrně bohatý, často je soustředěn kolem místních Sborů dobrovolných hasičů. Sportovní vyžití mají obyvatelé ve většině obcí, pouze v Hojkově se sportu nikdo organizovaněji nevěnuje. Většina obcí také organizuje nebo přispívá na zájezdy za kulturou a poznáním do větších měst. Spolky, které se angažují proti geologickému průzkumu a možnému úložišti působí pouze v Rohozné a Dolním Rychnově.

V Rohozné působí hned několik spolků: myslivecké sdružení, Sbor dobrovolných hasičů a sportovci. V letošním roce pak vznikl ještě další spolek Pohoda Rohozná, který se chce orientovat především na kulturní práci s dětmi. V rámci úřadu ještě působí Spolek pro občanské věci, který pořádá poutě nebo setkání s místními důchodci. V obci se tak pořádají klasické akce jako poutě, plesy a slavnosti u příležitosti hlavních svátků. Obec sama žádné organizované zájezdy za kulturou nepořádá, ale někteří obyvatelé jezdí například do divadla v rámci akcí, které pořádá sousední Batelov.

V obci funguje sportovní areál, kde sídlí Sportovní klub Rohozná a převážně se zde hraje fotbal (poslední fotbalová liga).

Na území obce vzniklo občanské sdružení Čistá Rohozná, zhruba před 8 lety. Tento spolek se staví aktivně proti geologickému průzkumu i možnému úložišti.

Nový Rychnov je také bohatý na spolkový život. Působí zde spolky včelařů, myslivců a zahrádkářů. Konají se zde pravidelně poutě, masopust, bály a zábavy. Dále v obci působí Spolek pro občanské záležitosti (v současné době je jeho aktivita utlumena), který pořádá lampiónový průvod a vyprovázení sv. Martina dětmi. Dříve obec měla svého faráře, který organizoval například zájezdy do divadla.

Sportovní život je v obci soustředěn kolem místní tělocvičny a sportovní haly, která byla v loňském roce zrekonstruována. Působí zde klub fotbalistů, hraje se ping-pong a volejbal. Zájemci mohou navštěvovat lekce zumb, jógy či aerobiku.

Žádný spolek, který by se vyjadřoval k tématu geologických průzkumů a úložiště v obci nepůsobí.

V Milíčově se kulturní život soustředí kolem Sboru dobrovolných hasičů, kteří pořádají zábavy a jednou ročně ples a pouť ve spolupráci s obecním úřadem. Obec zároveň jednou za rok organizuje zájezd do divadla.

V obci působí amatérský sportovní klub, jezdí také na hokej. Žádný spolek vyjadřující se k otázce geologických průzkumů nebo úložiště v obci nepůsobí.

V Hojkově je také kulturní život v rukou místního Sboru dobrovolných hasičů, prakticky každý měsíc se pořádá nějaká kulturní akce. Organizované zájezdy za kulturou obec nepořádá. Sportovní život v obci moc nefunguje. Spolek namířený proti úložišti zde také nemají.

V Cejli také probíhají klasické kulturní akce jako plesy (školní a obecní), pálení čarodějnic, pouťové veselí, vinobraní, rozsvěcení vánočního stromku apod. Čtyřikrát za rok obec pořádá zájezd do divadla do Prahy nebo do Brna.

V Cejli působí TJ Cejle, dále fotbalisti a šachisti. Spolek proti úložišti v obci není.

V Dolní Cerekvi je podle respondenta kulturní život velmi bohatý. Působí zde spolky například Český svaz zahrádkářů, Klub seniorů, Sbor dobrovolných hasičů. V Dolní Cerekvi dříve fungovalo kino (postavené v 60. letech). Obec využívá příspěvků z Fondu Vysočina na rodinnou politiku a přispívá tak na zájezdy za kulturou a poznáním, které pořádají místní spolky (zahrádkáři a Klub seniorů).

Městys Dolní Cerekev má téměř novou sportovní halu nadregionálního charakteru s hledištěm, kde působí TJ Dolní Cerekev. Hraje se tu házená. Veřejnost může například navštěvovat cvičení rodičů s dětmi, florbal či chodit na florbal.

V obci má také jedno ze sídel sdružení Bezjaderná Vysočina, které se vyjadřuje proti možnému úložišti.

Výsledky kvantitativního šetření v lokalitě svědčí o tom, že naprostá většina obyvatel obcí v lokalitě Hrádek považuje sousedské vztahy ve své obci za dobré, i když převážně „spíše“. Avšak zhruba pětina rezidentů je hodnotí jako spíše špatné.

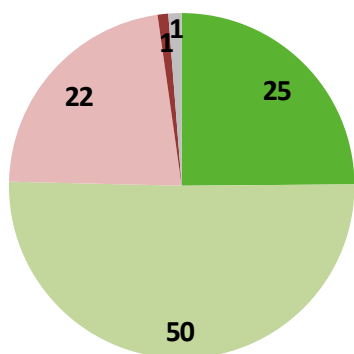
Obdobně hodnotí obyvatelé i vedení svých obcí z hlediska toho, jak hájí zájmy občanů: téměř tři čtvrtiny (72 %) je hodnotí pozitivně, ovšem i zde převažují odpovědi „spíše“. Avšak také zde zhruba pětina rezidentů (23 %) hodnotí vedení spíše negativně.

Obyvatelé lokality Hrádek mají k otázce sousedských vztahů i hájení zájmů občanů vedením obce negativnější postoje než obyvatelé většiny ostatních sledovaných lokalit.

Graf 23: Hodnocení sousedských vztahů a vedení obce

Dobré sousedské vztahy

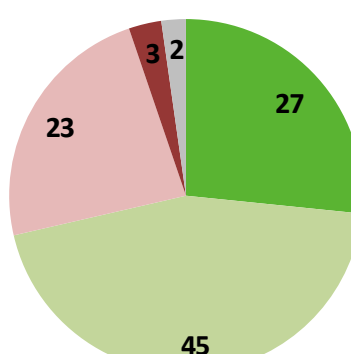
n=402, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Vedení obce hájí zájmy svých občanů

n=402, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.11 Hodnocení života v obci, spokojenost občanů

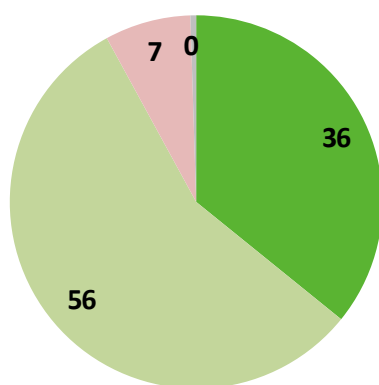
Obyvatelé lokality Hrádek si většinou myslí, že se lidem v jejich obci žije poměrně dobře (56 %), případně velmi dobře (36 %). Pokud bychom přepočítali odpovědi „velmi dobře“ až „zcela špatně“ na číselnou škálu 1-4, průměrná odpověď by měla hodnotu 1,72.

Chataři a chalupáři v lokalitě Hrádek se při svém hodnocení života obyvatel v obci mírně liší a život hodnotí lehce záporněji. Téměř třetina soudí, že se zde žije velmi dobře a 44 % rekreatantů uvedlo odpověď „poměrně dobře“. Téměř čtvrtina rekreatantů si myslí, že spíše špatně. Průměrné hodnocení je 1,92.

Graf 24: Celkové hodnocení života v obci

Celkové hodnocení života v obci - REZIDENTI

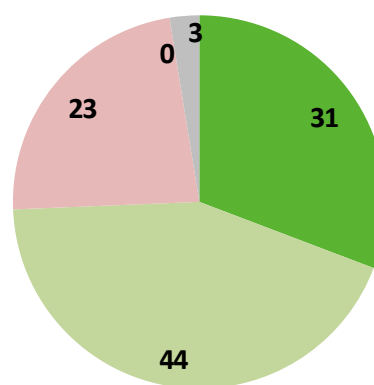
n=402, údaje v %

■ Velmi dobře
■ Poměrně dobře
■ Spíše špatně
■ Zcela špatně
■ Neví, bez odpovědi

Hodnocení života obyvatel v lokalitě - REKREANTI

n=39, údaje v %

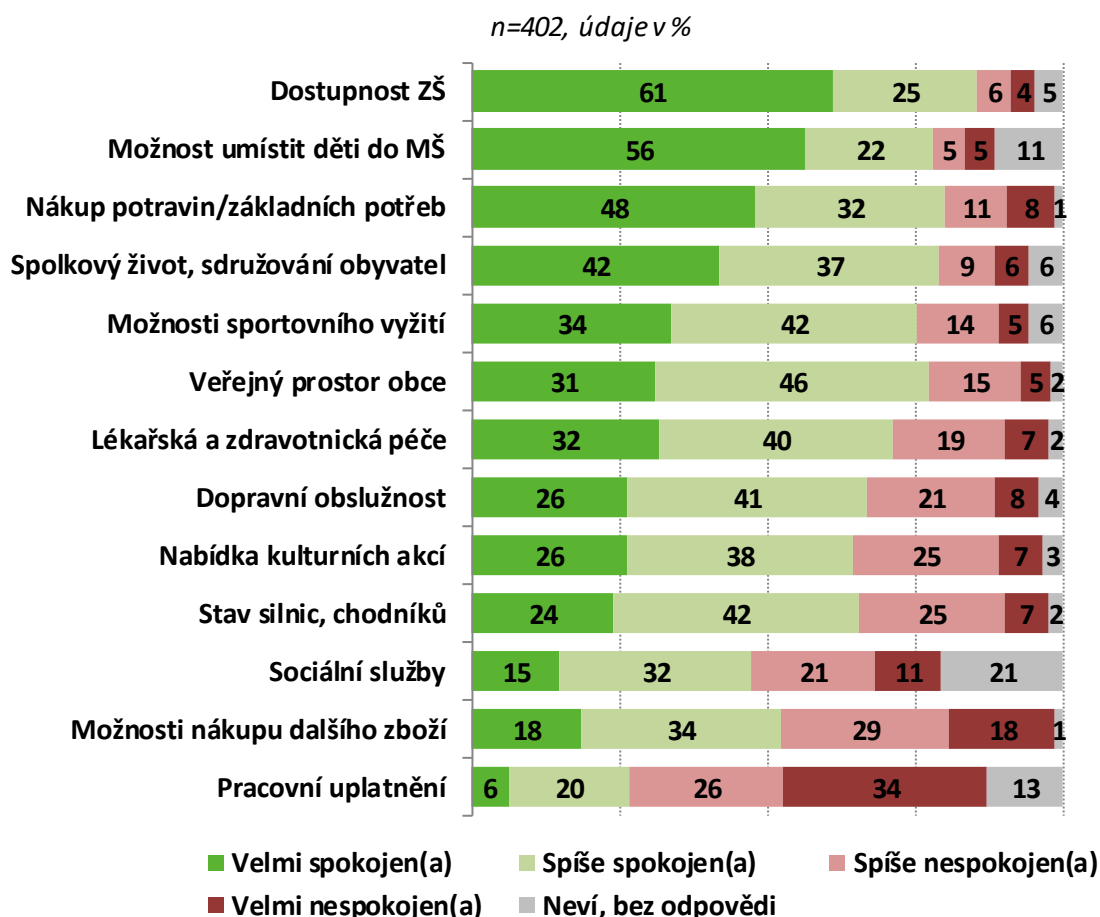

■ Velmi dobře
■ Poměrně dobře
■ Spíše špatně
■ Zcela špatně
■ Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé lokality Hrádek jsou ve svých obcích poměrně spokojeni, pokud jde o dostupnost ZŠ, možnost umístit děti do mateřské školy, i pokud jde o možnosti nákupu potravin a dále o spolkový život. Vysoká spokojenost je patrná také s možnostmi sportovního vyžití, s veřejným prostorem obce, s lékařskou a zdravotní péčí, dopravní obslužností, nabídkou kulturních akcí a se stavem silnic a chodníků, u všech těchto položek činí podíl nespokojených cca pětinu až třetinu. Méně spokojeni jsou obyvatelé v případě sociálních služeb a zejména pak s možností nákupu dalšího zboží (kolem poloviny nespokojených) a v oblasti pracovního uplatnění, kde je spokojených jen zhruba čtvrtina.

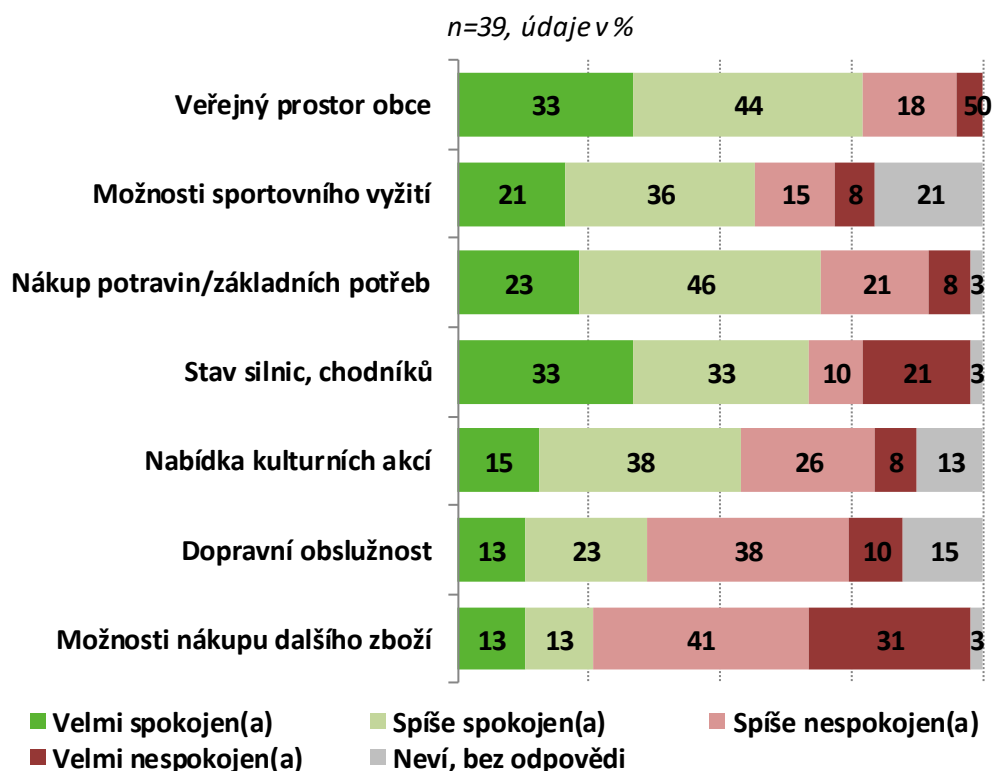
Obyvatelé největší obce – Dolní Cerekev – jsou s většinou položek, v porovnání s ostatními, spokojeni nadprůměrně. Výjimkou je jejich podprůměrná spokojenost se vzhledem a vybaveností veřejného prostoru v obci, průměrně spokojeni jsou s pracovním uplatněním v obci, s možnostmi nákupu dalšího zboží, se stavem silnic a chodníků, dostupností MŠ, sportovním vyžitím. V řadě oblastí jsou nadprůměrně spokojeni obyvatelé Cejle (vzhled veřejného prostoru, sociální služby, MŠ i ZŠ, spolkový a kulturní život), nespokojenost projevují s pracovním uplatněním, možnostmi nákupu potravin i dalšího zboží a s lékařskou péčí. Obyvatelé Rohozné jsou nadprůměrně spokojeni, pokud jde o nákupy dalšího zboží, stav silnic a chodníků, vzhled a vybavenost veřejného prostoru, sociální služby, kulturu a sport, podprůměrná je jejich spokojenost s pracovním uplatněním. V Novém Rychnově jsou lidé nadprůměrně spokojeni, pokud jde o pracovní uplatnění a nákupy dalšího zboží, podprůměrně jsou spokojeni se vzhledem a vybaveností veřejného prostoru, sociálními službami, ZŠ, spolkovým a kulturním životem. U obyvatel Milíčova a Hojkova byla zaznamenána podprůměrná spokojenost u většiny položek.

Graf 25: Spokojenost občanů s atributy života v obci

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rekreanti byli dotázáni jen na ty oblasti života v obci, které mohou vesměs posoudit. Spokojeni jsou hlavně s veřejným prostorem obce. Dále následuje spokojenost s možnostmi sportovního vyžití, s nákupem potravin a základních potřeb a se stavem silnic a chodníků. Spokojenost převažuje také v oblasti nabídky kulturních akcí. Méně spokojeni jsou chataři a chalupáři s dopravní obslužností a s možnostmi nákupu dalšího zboží v obcích lokality Hrádek.

Graf 26: Spokojenost rekreatů s atributy života v obci

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující otázku, co v obci nejvíce chybí nebo co je největším problémem, byly získány následující odpovědi:

Rohozná

lepší dopravní spojení (7 %)

Nový Rychnov

zubař (27 %), problémy s vodou (8 %)

Miličov

lepší nákupní možnosti (67 %), dětské hřiště (13 %)

Hojkov

politické neshody (11 %), hlubinné úložiště (11 %), zubař (6 %), dětské hřiště (6 %), sportovní vyžití (6 %)

Cejle

špatné mezilidské vztahy, nesoudržnost (9 %), lepší nákupní možnosti (4 %)

Pozn.: 60 % respondentů v této obci odpovědělo, že jim v obci nic nechybí, nevidí žádný problém

Dolní Cerekev

dětské hřiště (8 %), nedostatečný stav komunikací (6 %), sportovní vyžití (5 %), chybí koupaliště/bazén (5 %), kanalizace (3 %), hlubinné úložiště (3 %)

Celkově lze z odpovědí na tuto otázku soudit, že v lokalitě Hrádek se téma úložiště nejvíc ze všech lokalit negativně promítlo do sféry mezilidských vztahů (o čemž svědčí i to, že v otázce na kvalitu sousedských vztahů v obci jsou občané v této lokalitě nejkritičtější).

2.12 Ekonomika

Z hlediska ekonomické aktivity se lokalita velmi podobá charakteru obou ORP. Ekonomicky aktivních je v lokalitě Hrádek 49,8 % obyvatel, v ORP Jihlava to je 49,5 % a v ORP Pelhřimov 48,5 %. Téměř stejné hodnoty dosahuje i podíl zaměstnaných (45,5 % – 45,4 % – 45,3 %). Významnější rozdíl se nevyskytuje ani u podílu nezaměstnaných osob, kterých bylo v roce 2011 v lokalitě 4,3 %, zatímco v ORP Jihlava 4,1 % a v ORP Pelhřimov 3,1 %.

Tabulka 19: Ekonomická aktivita obyvatelstva lokality dle SLDB 2011

Ekonomická aktivita	lokalita	ORP	ORP
	Hrádek	Jihlava	Pelhřimov
Obyvatelstvo celkem (abs.)	3 364,0	97 904	44 814
Ekonomicky aktivní	49,8	49,5	48,5
v tom:			
zaměstnaní	45,5	45,4	45,3
v tom:			
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	42,2	42,0	41,9
pracující studenti a učni	0,7	0,6	0,5
pracující důchodci	1,7	1,8	2,0
ženy na mateřské dovolené	1,0	1,0	0,9
nezaměstnaní	4,3	4,1	3,1
v tom:			
hledající první zaměstnání	0,5	0,7	0,5
ostatní nezaměstnaní	3,8	3,4	2,7
Ekonomicky neaktivní	47,0	46,6	48,3
v tom:			
nepracující důchodci	21,5	22,2	24,6
ostatní s vlastním zdrojem obživy	1,7	1,7	1,5
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	8,3	8,4	7,1
žáci, studenti, učni	15,5	14,3	15,1
Nezjištěno	3,2	3,9	3,2

Zdroj: ČSÚ

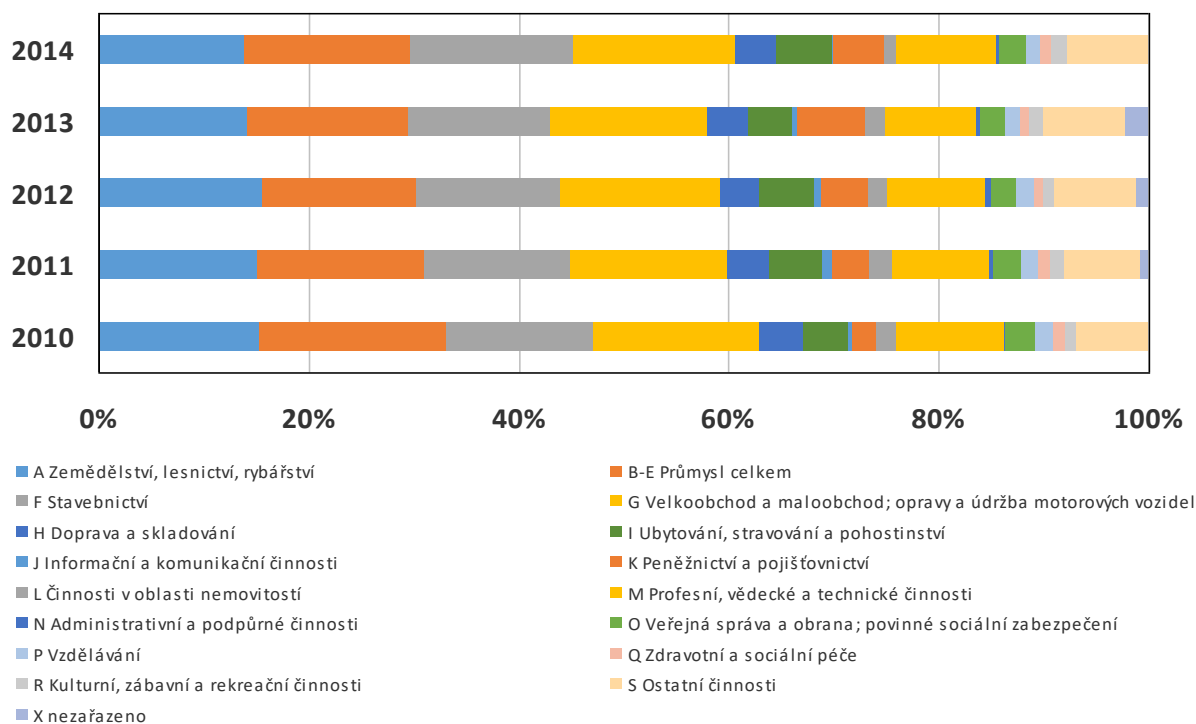
Shoda napříč oběma srovnávanými územími panuje i u podílu nepracujících důchodců. Zde dochází k odchylce na úrovni sedmi desetín procentního bodu v jednom případě a 3,1 p.b. ve druhém případě. Celkově lze říci, že charakter lokality z hlediska ekonomické aktivity je takřka shodný s charakterem území obou ORP.

2.12.1 Ekonomické subjekty

Ekonomické subjekty jsme zkoumali v úseku posledních pěti let. Je třeba podotknout, že změny v počtu či struktuře ekonomických subjektů mohou být v posledních pěti letech značně ovlivněny hospodářskou krizí, která na Česko dolehla na konci roku 2008 a trvala víceméně až do roku 2014. Právě krize může být příčinou vývoje podílu podniků se zjištěnou činností ze všech registrovaných objektů. Pro podrobnější srovnání jsme zvolili právě podniky se zjištěnou aktivitou.

V případě lokality Hrádek se do roku 2012 zvyšoval podíl podniků se zjištěnou aktivitou z 55 % v roce 2010 na 58 % v roce 2012. Následně se trend otočil a hodnota podílu klesala až na 54 % v roce 2014. Do roku 2012 přitom rostl počet jak registrovaných subjektů, tak těch se zjištěnou aktivitou, po roce 2012 sice i nadále rostl počet registrovaných subjektů, ale počet podniků se zjištěnou aktivitou začal klesat nejen relativně.

Graf 27: Struktura podniků se zjištěnou aktivitou

Zdroj: ČSÚ

Z vývoje struktury podniků dle odvětví je patrný mírný pokles odvětví A, tedy zemědělství, lesnictví rybářství a ještě větší pokles může pozorovat v případě průmyslu. V ostatních odvětvích je patrná dlouhodobá stagnace.

Z analýzy kvalitativního šetření vyplývá, že hlavními zaměstnavateli na území lokality jsou následující subjekty:

Rohozná:

- Družstvo vlastníků Batelov
 - předchůdcem bylo zemědělské družstvo Dolní Cerekev
 - v době, kdy zde byly kravíny, vepříny, husárny, tak družstvo zaměstnávalo až 30 lidí
- Ryhos, s.r.o.
 - jde o společnost, která se zabývá zemědělstvím a posklizňovou úpravou a obchoduje se zemědělskými komoditami
 - zaměstnává 10 lidí, vesměs jde o manuální pracovníky, někteří jsou vyučení
- Vesměs jde o soukromníky, kteří nikoho nezaměstnávají, drobní řemeslníci a zemědělci
- Lidé jezdí hlavně za prací do Jihlavy a Pelhřimova

Nový Rychnov:

- Družstvo Drupo – šije pracovní oděvy, především na export (Rakousko, Německo, Belgie)
 - zaměstnává asi 100 osob
 - Jedná se o krejčovské, švadleny a šičky, asi 10 lidí pracuje v administrativě
 - Zhruba 70 % zaměstnanců je z Horní Cerekev, zbytek z okruhu do 10 kilometrů
- Dále pouze několik živnostníků
- Lidé z obce jezdí za prací především do Pelhřimova a Jihlavy

Milíčov:

- V obci žádný zaměstnavatel není
- Pouze hospodářští zemědělci
- Lidé dojíždějí do sousední obce do zemědělského družstva (2 osoby)
- Především jezdí za prací do Jihlavy a Pelhřimova

Hojkov:

- V obci žádný zaměstnavatel není
- Lidé jezdí za prací do Nového Rychnova, Jihlavy a Pelhřimova

Cejle:

- V obci je jediným zaměstnavatelem místní škola
- Lidé jezdí především za prací do Jihlavy

Dolní Cerekev:

- V městysu jsou pouze malé a střední podniky
- V blízkosti sídlí Kostelecké uzeniny, kam jezdí větší počet obyvatel pracovat
- Lidé, kteří jezdí mimo obec za prací, tak především do Jihlavy

2.12.2 Vyjíždka a dojíždka za prací

Celkově v roce 2011 vyjíždělo za prací z obcí tvořících lokalitu Hrádek 828 osob, z toho mírná většina mužů (54 %), což je obdobná hodnota jako v případě obou ORP (53 %). Významnější odlišnost u lokality Hrádek můžeme spatřovat například v případě dojíždění do obce v rámci stejného okresu (71 % ku 38 %, resp. 40 %). Ještě výraznější odlišnost se týká každodenní vyjíždky (82 % ku 47 %).

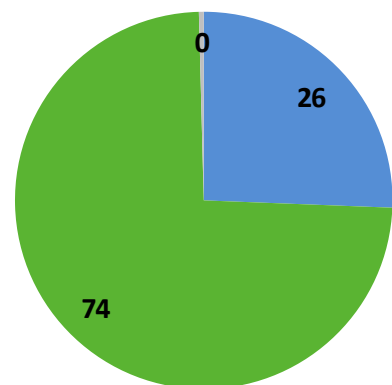
Tabulka 20: Srovnání vyjíždky za prací z obcí v lokalitě a relevantní ORP dle SLDB 2011

Vyjíždějí, doba cesty	Hrádek			ORP Pelhřimov			ORP Jihlava		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Vyjíždějí do zaměstnání	828	450	378	828	450	378	828	450	378
v tom:									
v rámci obce	8%	7%	10%	8%	7%	10%	8%	7%	10%
do jiné obce okresu	71%	72%	70%	71%	72%	70%	71%	72%	70%
do jiného okresu kraje	14%	14%	15%	14%	14%	15%	14%	14%	15%
do jiného kraje	5%	5%	4%	5%	5%	4%	5%	5%	4%
do zahraničí	1%	2%	1%	1%	2%	1%	1%	2%	1%
Vyjíždějí denně mimo obec	82%	82%	83%	82%	82%	83%	82%	82%	83%

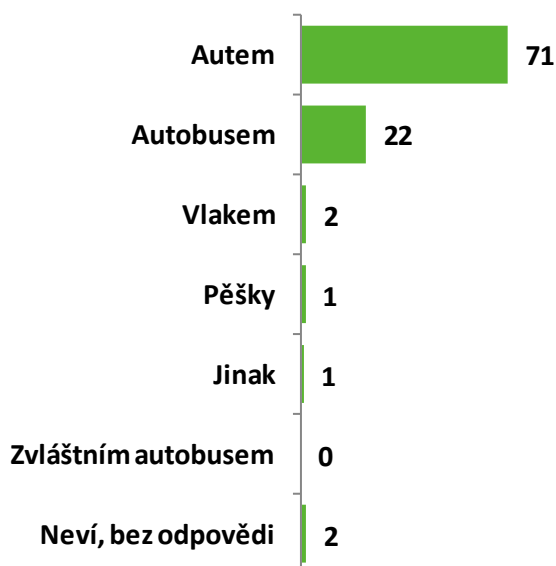
Zdroj: ČSÚ

Podle kvantitativního šetření něco přes čtvrtinu (26 %) ekonomicky aktivních obyvatel lokality Hrádek vykonává svou pracovní činnost ve své obci, téměř tři čtvrtiny (74 %) jezdí za prací jinam. Nejvíce těch, kteří pracují ve své obci, je v Novém Rychnově (téměř polovina).

Zdaleka nejčastěji dojíždějí používat auto (71 %). Další v pořadí je s velkým odstupem autobus (22 %). Vlakem jezdí do práce nebo do školy pouhé 2 % dojíždějících z lokality Hrádek, dále pak 1 % chodí pěšky a stejný podíl se dopravuje jinak. Autobusem jezdí hlavně lidé z větších obcí – Nového Rychnova a Dolní Cerekve.

Graf 28: Místo výkonu pracovní činnosti a způsob dojížděky
Místo výkonu práce/studia
n=242, údaje v %

- V obci
- Dojíždí do jiné obce či města
- Neví, bez odpovědi

Způsob dopravy práce/školy
n=207, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.12.3 Nezaměstnanost

K analýze nezaměstnanosti byla použita data o nezaměstnanosti vedená Úřady práce, přičemž níže zpracovaná srovnání uvádějí hodnoty za měsíc říjen ve třech sekvencích (2005, 2010 a 2015). Jelikož nezaměstnanost vykazuje sezónní výkyvy, rozhodli jsme se pro analýzu ve stejný okamžik roku. Měsíc říjen přitom patří v rámci roku spíše k průměrným hodnotám.

Ze statistik nezaměstnanosti je patrný pokles podílu nezaměstnaných osob ve všech sledovaných územích. Respektive v roce 2010 došlo oproti roku 2005 k nárůstu a zřetelný pokles můžeme pozorovat mezi hodnotami za roky 2010 a 2015. Hodnoty lokality Hrádek se přitom dlouhodobě podobají hodnotám ORP. Jak již zaznělo výše, je zřejmé, že trend nezaměstnanosti může být s velkou pravděpodobností ovlivněn končící hospodářskou krizí. Nicméně trend poklesu hodnot nezaměstnanosti u lokality je velmi podobný poklesu v rámci celého ORP, dokonce dosahuje nejnižší hodnoty nezaměstnanosti ze srovnávaných hodnot a není proto důvod se domnívat, že lokalita si v tomto ohledu nese nějaký hendikep.

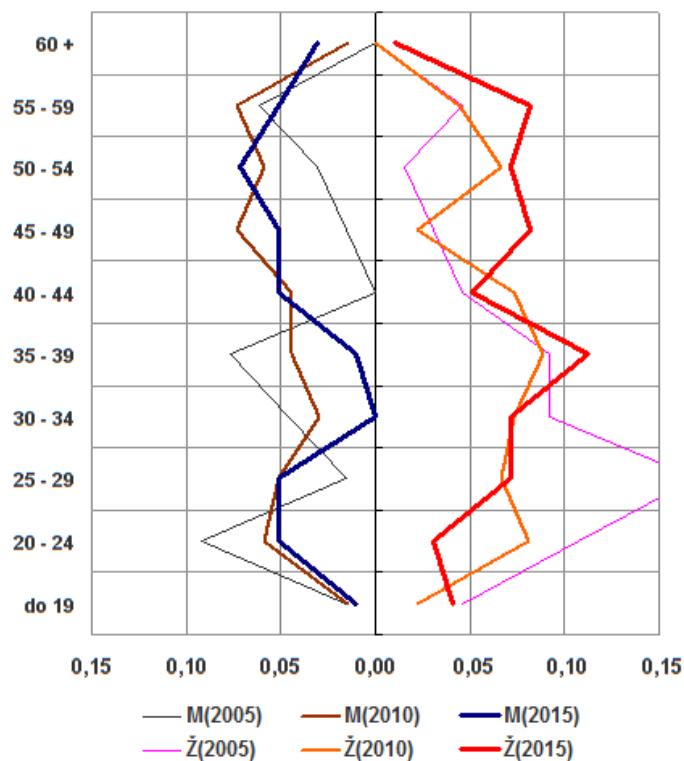
Tabulka 21: Porovnání charakteristik nezaměstnanosti mezi lokalitou a relevantními ORP

	ORP1			ORP2			Lokalita		
	2005	2010	2015	2005	2010	2015	2005	2010	2015
	Jihlava			Pelhřimov			Hrádek		
Podíl nezaměstnaných osob [%]	6,81	8,87	5,16	4,76	6,19	3,32	4,27	8,93	4,11
Podíl žen [%]	55,87	50,93	51,37	59,64	57,47	56,19	64,62	53,68	62,24
Podíl uchaz. se ZŠ vzd. [%]	25,29	25,33	26,69	18,01	18,00	14,10	21,54	13,97	10,20
Podíl žen se ZŠ vzd. [%]	24,32	25,55	24,70	18,36	17,90	12,72	21,43	15,07	6,56
Podíl vyučených [%]	40,93	38,91	34,69	44,98	43,15	42,60	33,85	46,32	46,94
Podíl žen vyučených [%]	36,61	33,07	31,10	42,34	40,02	35,48	33,33	38,36	44,26
Podíl uchazečů s maturitou [%]	26,00	26,23	25,61	25,88	27,24	30,21	38,46	26,47	32,65
Podíl žen s maturitou [%]	31,83	31,30	31,27	27,16	30,71	36,56	42,86	30,14	37,70

Zdroj: ČSÚ

Na rozdíl od hodnot celkové nezaměstnanosti, které jsou velmi podobné, hodnoty nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání se v lokalitě a v ORP liší. Zatímco uplatnění lidí s nižším vzděláním je v lokalitě podobné jako v ORP, popřípadě je snazší, v případě lidí s maturitou je nalezení práce v lokalitě podstatně náročnější, což může být nemotivační faktor pro vzdělanější lidi.

Graf 29: Distribuce nezaměstnanosti dle věkových kategorií v letech 2005, 2010 a 2015 v lokalitě Hrádek

Zdroj: ČSÚ

Ze srovnání nezaměstnanosti dle věkových kategorií nelze pozorovat vývoj nezaměstnanosti v čase, respektive nelze identifikovat trend, nicméně srovnání nabízí jiné zajímavé zjištění. Zatímco třicetiletí muži dosahují v této věkové kategorii vůbec nejnižších hodnot nezaměstnanosti, ženy naopak v tomto věku dosahují vůbec nejvyšší nezaměstnanosti. Celkově lze zároveň říci, že ženy dosahují průměrně výrazně vyšších hodnot nezaměstnanosti.

2.13 Hospodaření obcí

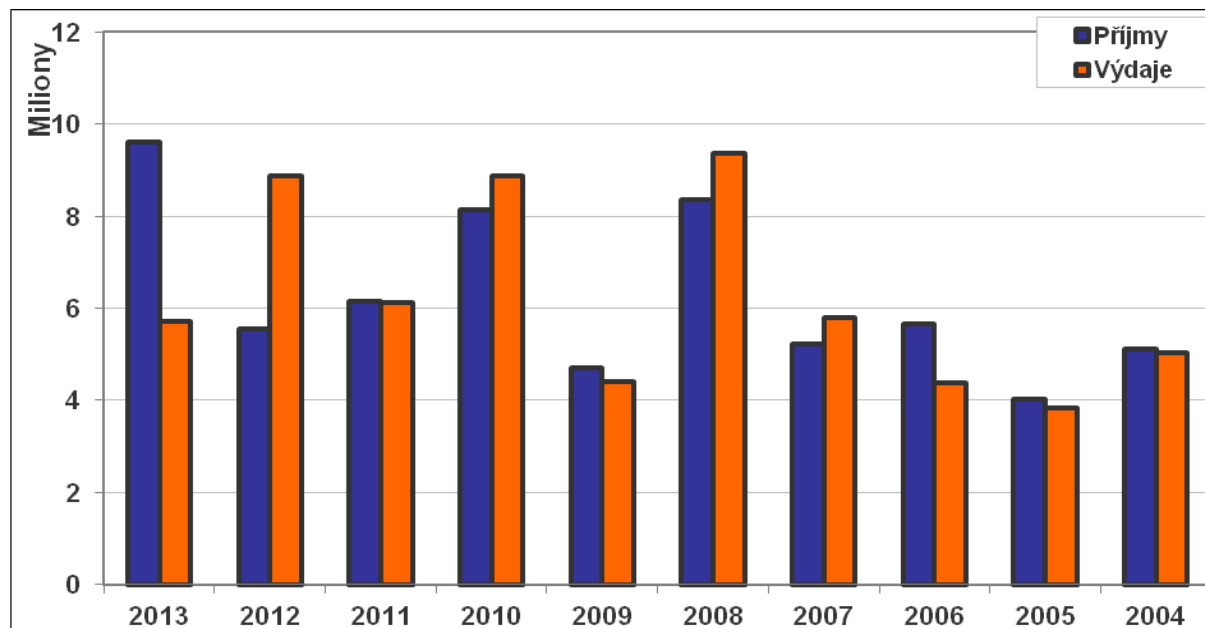
Kromě obce Rohozná v souhrnu mezi lety 2004 – 2013 všechny obce v lokalitě hospodařily s přebytkem rozpočtů. Obce zejména realizovaly významnější výdaje v oblasti Průmyslu (Cejle, Dolní Cerekev, Hojkov, Nový Rychnov), kde obce převážně investovaly do oblastí Odvádění a čištění odpadních vod, Pitná voda a Pozemní komunikace. Další významnější výdaje směřovaly do oblastí Vzdělávání (Cejle, Dolní Cerekev, Nový Rychnov), Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Cejle, Dolní Cerekev, Milíčov), Ochrany životního prostředí (Dolní Cerekev), Tělovýchova a zájmová činnost (Dolní Cerekev), Zemědělství a lesní hospodářství (Hojkov) a Kultura, církve a sdělovací prostředky (Rohozná). Převážně zvýšené výdaje v těchto oblastech byly kryty i zvýšenými příjmy z dotací do rozpočtu obce.

Z 6 zkoumaných obcí v lokalitě Hrádek hospodaří s největším rozpočtem městys Dolní Cerekev (téměř 30 milionů Kč) a Nový Rychnov (12 milionů Kč). V obcích Cejle a Rohozná jsou rozpočty kolem 5 milionů Kč. S nejmenšími rozpočty pak hospodaří Milíčov (3,3 milionu Kč) a Hojkov (2 miliony Kč). Největší investice zákonitě provádí Dolní Cerekev, nejmenší pak obec Hojkov, která hospodaří s nejmenším rozpočtem. Příspěvky spojené s geologickým průzkumem všechny obce kromě Dolní Cerekve převedly na samostatný účet a zatím je nevyužívají. Nejostřeji se proti jejich použití staví Hojkov. Naopak městys Dolní Cerekev prostředky plánuje využít pro svůj rozvoj.

Cejle

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s mírným přebytkem 104 tis. Kč. V roce 2012 obec investovala 4,2 mil. Kč do oblasti Průmyslu (Pozemní komunikace) menší investice stejného druhu byly realizovány i v roce 2008 (1,2 mil. Kč) a 2006 (1,2 mil. Kč). Další výraznější výdaj obce směřoval do oblasti Vzdělávání. V roce 2010 obec vynaložila 3,5 mil Kč do této oblasti (Základní škola). V roce 2008 obec výrazněji investovala přes 3 mil. Kč do oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj.

Graf 30: Hospodaření obce Cejle v letech 2004-2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Obec Cejle hospodaří s rozpočtem zhruba 5 milionů Kč. V posledních letech je rozpočet vyrovnaný, spíše jim každoročně zbyde malý přebytek.

Obec Cejle úspěšně čerpá dotace, v posledních letech je využila k vybudování kompostárny (dotace z Fondu pro životní prostředí, na zateplení, výměnu oken a čerpadla v místní škole (také Fond pro životní prostředí). Z fondu kraje Vysočina obec nakoupila konvektomaty.

Lze říci, že hlavní investice obce byly v posledních letech směřovány do infrastruktury: na vybudování nových komunikací a osvětlení v nových lokalitách, dále zbudování autobusových zastávek a bezbariérových nástupišť (cca 2 miliony Kč). Největší investicí ale byly opravy školy a vybudování kompostárny, oboje se vešlo do částky 4 miliony Kč.

Tabulka 22: Investice obce Cejle

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	<i>Každý rok asi 2 opravy místních komunikací</i>				
kanalizace	Ne			<i>Plánuje se vybudování nové stoky do biologického rybníka a jeho modernizace</i>	
vodovod	Ne				
topení	Výměna topení ve škole a v kulturním zařízení	2011	Součást větší investice viz výše		
zateplování domů	Pouze ve škole	2011	Součást větší investice viz výše		
výměna kotlů	Výměna kotel na plyn v kulturním zařízení a ve škole	2011	Součást větší investice viz výše		

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

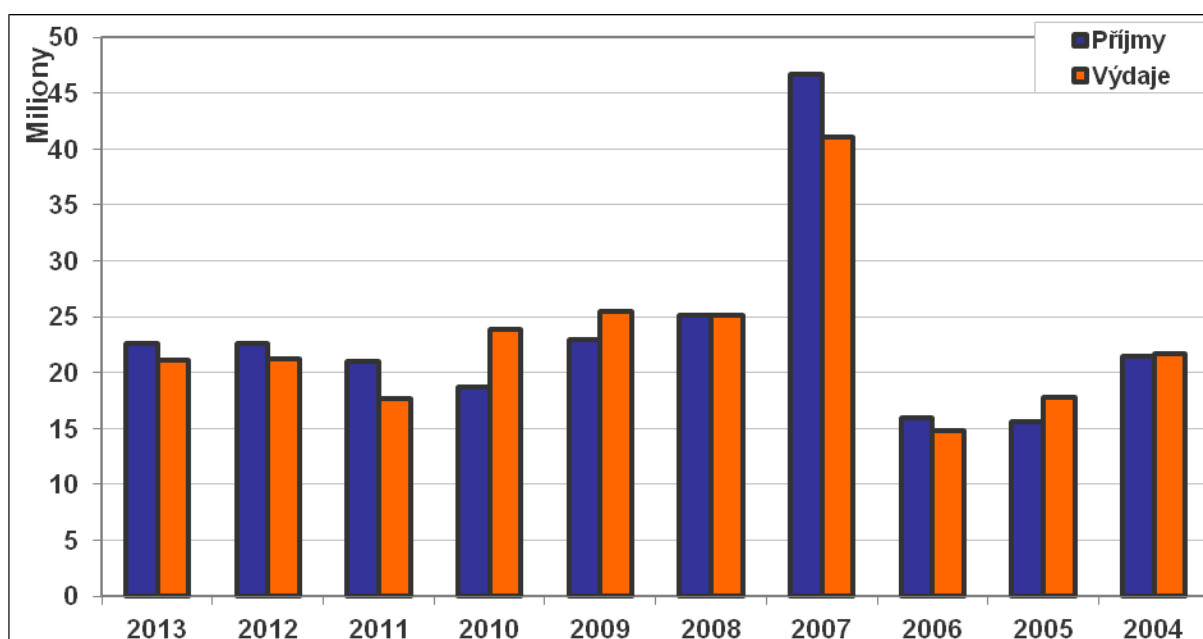
Cejle plánuje letos vystavět víceúčelové hřiště a do budoucna si pořídit pozemky, kde by byly vystavěny nové objekty jako nová knihovna, obecní úřad a další služby pro občany. Zatím bez konkrétní projektové dokumentace.

Příspěvek od SÚRAO zatím nebudou využívat, podali dovolání k soudu a čekají na jeho rozhodnutí.

Dolní Cerekev

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s přebytkem 3,2 mil. Kč. Největší investice obce ve sledovaném období směřovala do oblastí Ochrany životního prostředí. V roce 2007 zde obec investovala 28,8 mil. Kč a v roce 2008 9,5 mil. Kč. Investice byla spojena s nakládáním s odpady. Další velká investice byla do oblasti Tělovýchova a zájmová činnost. V roce 2010 obec investovala do sportovního zařízení v majetku obce 11,4 mil. Kč. Mezi dalšími významnějšími výdaji bylo 14,3 mil. Kč do oblasti Průmyslu (investice a běžné výdaje Odvádění a čištění odpadních vod, Pitná voda) v roce 2012 a 2013. Kromě toho obec v roce 2005 vynaložila 9,4 mil. Kč do oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Bytové hospodářství) a v roce 2009 3,1 mil. Kč do oblasti Vzdělávání (Základní škola).

Graf 31: Hospodaření obce Dolní Cerekev v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Kvalitativní šetření ukazuje, že rozpočet městysu ve výši více jak 29 mil. je podle starosty vždy vyrovnaný. S ekonomickým oživením se rozpočet obce v posledních letech zvýšil a dává obci větší možnosti pro investice.

Dolní Cerekev má minimální dluhovou službu, která je ve výši zhruba 1 % celkového rozpočtu.

Městys je zvyklý čerpat dotace. Velkou dotační investicí je splašková kanalizace za 145 milionů Kč, která stále probíhá (městys platil ze svého 14 milionů). Celá investice je ve spolupráci s Kostelcem. Dotační prostředky jsou čerpány z Programu venkova Kraje Vysočina či ze Státního fondu pro životní prostředí.

Mezi nejdůležitější investice patří vybudování splaškové kanalizace, oprava komunikací včetně související infrastruktury a městys má připraven projekt rozvojového území, vlastní už většinu pozemků. Plánuje se vybudování infrastruktury, ale čeká se na příchod investora, pro kterého by obec území připravila.

Tabulka 23: Investice obce Dolní Cerekev

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Opravy komunikací v obci	Každý rok	Řádově miliony		
kanalizace	Připravené projekty pro rozvojové území				Čeká se na investora lokality
vodovod	Připravené projekty pro rozvojové území				Čeká se na investora lokality
topení	Ne				
zateplování domů	2 panelové domy, cca 80 bytů Bytový dům s 19 jednotkami	Průběžně	Řádově miliony		
výměna kotlů	Ne				

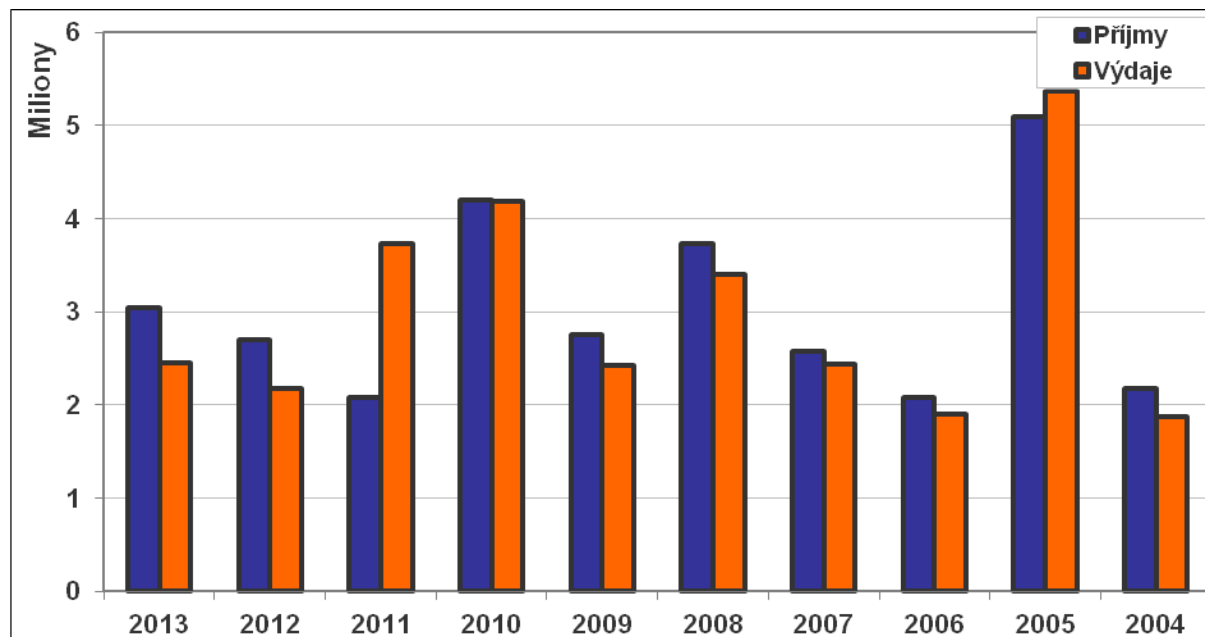
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Ve městě je několik ulic, kde se plánuje výměna části technické infrastruktury, jelikož její životnost je již v pokročilém stádiu. Město by rádo do budoucna čerpalo další dotační prostředky, zatím neurčeno.

Prostředky pro obce dotčené geologickým průzkumem plánují využít pro rozvoj městyse.

Hojkov

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s mírným přebytkem (475 tis. Kč). Jedná se o malou obec. Tomu také odpovídá rozpočet a možnosti investic. Obec v roce 2011 investovala 1,6 mil. Kč do oblasti Zemědělství a lesní hospodářství (Lesní hospodářství). Významnějším výdaje byly i v oblasti Průmyslu 1,7 mil. Kč v roce 2010 (Pitná voda) a 3,7 mil. Kč v roce 2005 (investice do Odvádění a čištění odpadních vod).

Graf 32: Hospodaření obce Hojkov v letech 2004 - 2013

 Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Rozpočet obce se pohybuje okolo 2 milionů Kč. Dlouhodobě je rozpočet vyrovnaný, bez dluhů a pohledávek po 21 let.

Obec čerpá granty pouze z Kraje Vysočina z Programu obnovy venkova v menších částkách. V posledních letech obec investovala do obnovy komunikace, vybudovala dětské hřiště za cca 200 tisíc Kč a připravuje investici na vybudování volejbalového hřiště. V loňském roce obec zakoupila hasičské auto za cca 100 tisíc Kč z vlastních prostředků.

Tabulka 24: Investice obce Hojkov

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Ne			Plánuje se rekonstrukce komunikace směr Dušejov	
kanalizace	Ne				Je vybudována
vodovod	Ne				Je vybudován
topení	Ne				
zateplování domů	Ne				
výměna kotlů	Ne				Na obecním úřadě je plynový kotel

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

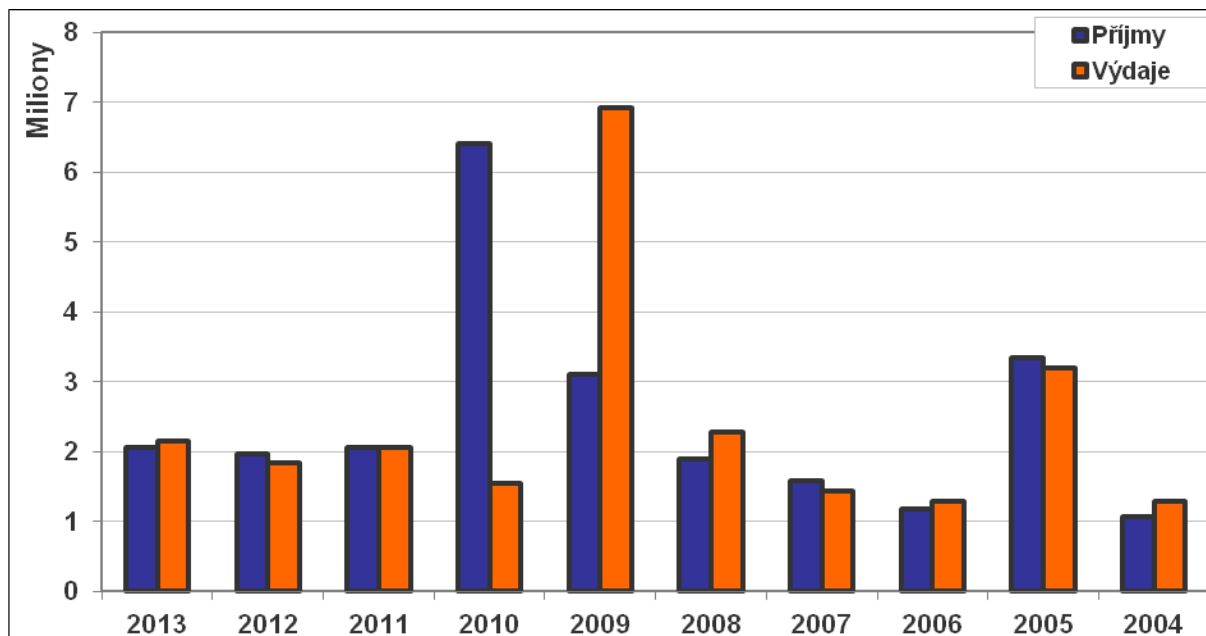
Starostka uvádí, že žádné další investiční plány zatím pro nejbližší dobu nemají.

Příspěvek poskytovaný obcím na základě geologického průzkumu odmítají. Peníze převedli na samostatný účet a neplánují je využít.

Milíčov

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s mírným přebytkem 475 tis. Kč. Ve sledovaném období obec realizovala významnou investici v roce 2009, která byla kryta příjmem v rozpočtu roku následujícího. Jednalo se o investici 5,1 mil. Kč do oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Územní rozvoj).

Graf 33: Hospodaření obce Milíčov v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Obec hospodaří s rozpočtem 3,3 milionu Kč, v posledních letech vždy mírně přebytkový rozpočet.

Z dotací obec získává jen menší částky, z Programu obnovy venkova kolem 100 tisíc Kč ročně. V poslední době proběhla jedna velká investice, v součinnosti s Pozemkovým úřadem, který ji i platil, byla postavena jedna místní komunikace (cca 4 miliony).

Do budoucna Milíčov plánuje rekonstrukci kanalizace a vodovodu. Prostředky chce získat z Ministerstva zemědělství a z kraje.

Tabulka 25: Investice obce Milíčov

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Místní komunikace	2011-2016	Cca 2,5 milionu		
kanalizace	Ano	?	1,5 milionu	Další opravy do budoucna	
vodovod	Společná investice s kanalizací	2013		Další opravy do budoucna	
topení	Oprava na obecním úřadě	2011	100 tisíc Kč		
zateplování domů	Ne				
výměna kotlů	Výměna na plynový kotel na obecním úřadě	2011	100 tisíc Kč		

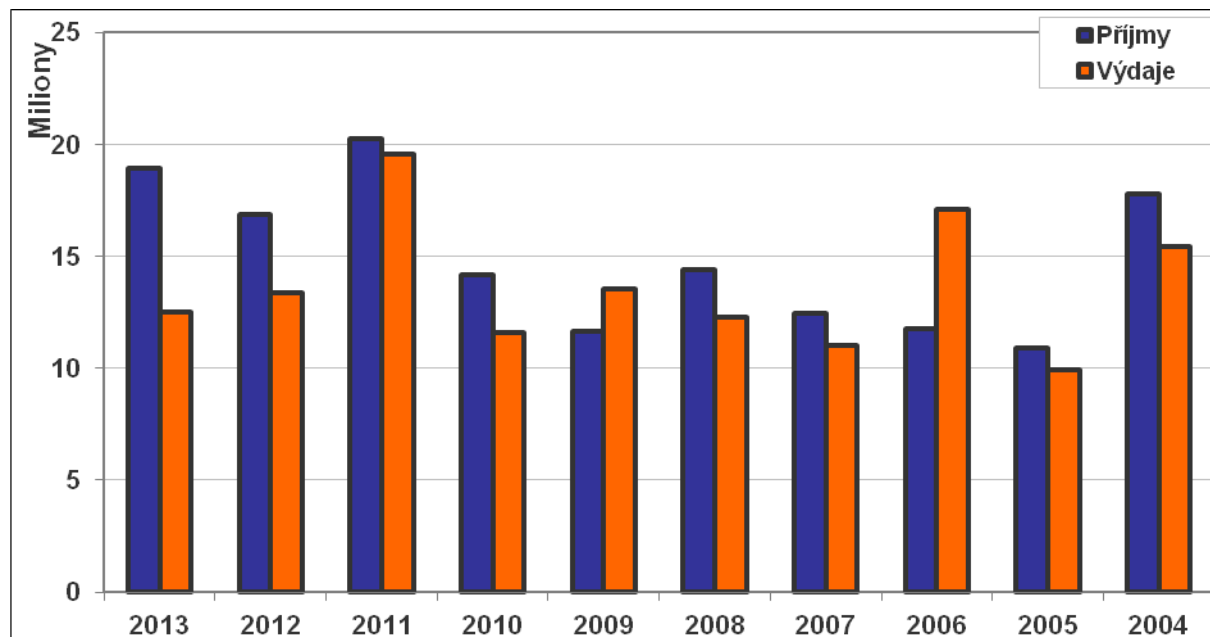
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Příspěvek poskytovaný obcím na základě geologického průzkumu obec převedla na samostatný účet u ČNB, zatím jej využít neplánuje, možná v budoucnu na nějaké investice.

Nový Rychnov

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s výrazným přebytkem 12,9 mil. Kč. Do oblasti Vzdělávání (Základní škola) obec investovala v 2011 částku 10,4 mil. Kč. Jednalo se o nejvýznamnější investici ve sledovaném období. Další významnější investice 8,7 mil. Kč byla v roce 2006 do oblasti Průmyslu (Silnice).

Graf 34: Hospodaření obce Nový Rychnov v letech 2004-2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Obec hospodaří pravidelně s vyrovnaným rozpočtem ve výši cca 12 milionů Kč.

V posledních letech obec čerpala dotace na sportovní halu, na její rekonstrukci a zateplení ve výši asi 6 milionů Kč a dotaci na zateplení místní školy. Dotace byla z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Tabulka 26: Investice obce Nový Rychnov

Druh investice	Co	kdy (rok)	objem financí v Kč	pokud ne, je plánováno?	Pokud není plánováno, proč?
oprava silnic	Oprava krajské silnice Plánuje se další část směr Horní Cerekev	2015 2016	6 milionů (placeno krajem) 6 milionů (placeno krajem)		
kanalizace	Ne				
vodovod	Ne			V plánu je výměna vodovodního řadu, ale zatím není rámcový plán ani projekt	
topení	Ne				Část vesnice je plynofikovaná, jinak pevná paliva
zateplování domů	Škola a hala	2012	Celkem asi 16 milionů, z toho 12 dotace		
výměna kotlů	Ne				

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

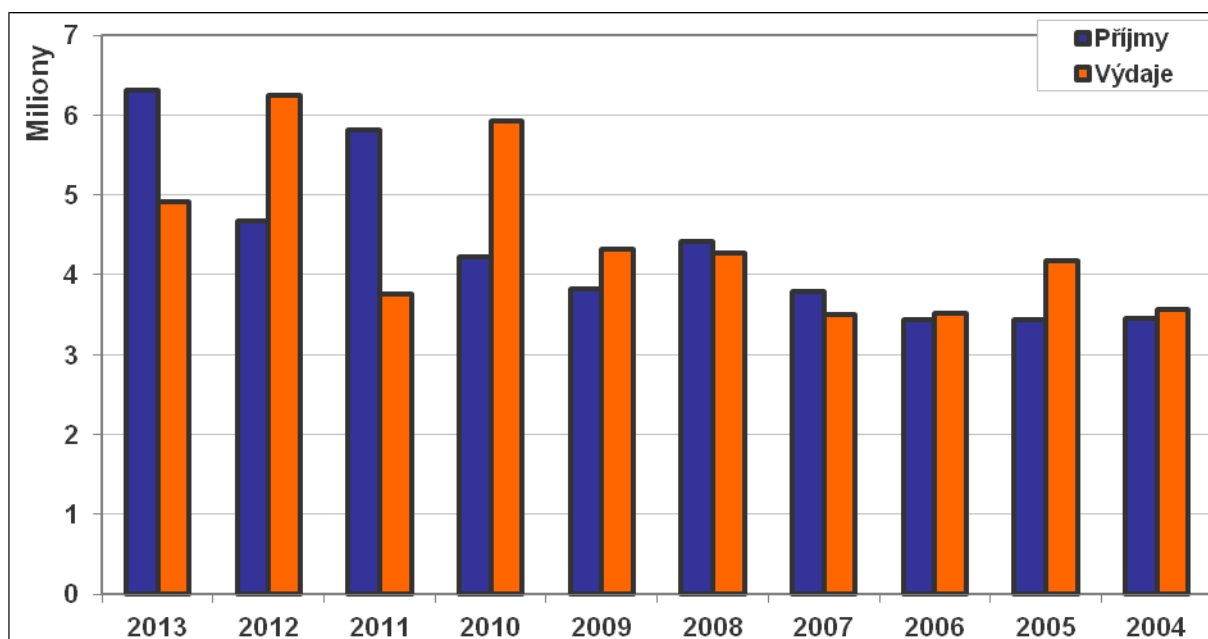
Nový Rychnov plánuje obnovu vodního zdroje, neboť v loňském roce byl v obci nedostatek vody. Bude se jednat o nové přečerpávací stanice a jejich stáhnutí do vodojemu, případně zvažují rekonstrukci celého vodovodního řadu. Plánují žádat o dotace, investice to bude v řádech milionů a budou jí muset uskutečnit, i když na dotace nedosáhnou.

Prostředky pro obce dotčené geologickým průzkumem zatím mají uložené na transparentním účtu a plánují je využít na první velkou investici, zřejmě stran vody.

Rohozná

Obec mezi lety 2004-2013 hospodařila s deficitem 818 tis. Kč. Z vývoje rozpočtu je zřejmé, že obec realizovala některé investice v momentě, kdy na ně měla přislíbena finance do rozpočtu následujícího roku. Obec po sledovanou dobu deseti let měla rozpočet podobné struktury. Pouze v letech 2012 a 2013 vynaložila 1,4 mil. Kč do oblasti Kultura, církve a sdělovací prostředky. Jednalo se o Ochranu památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí.

Graf 35: Hospodaření obce Rohozná v letech 2004-2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Rozpočet obce se pohybuje ve výši 4,5 až 5 milionů Kč. Dlouhodobě je rozpočet vyrovnaný, nemají žádnou dluhovou službu. Drobnější příjmy má obec z pronájmů pozemků a rybníků.

Pravidelně čerpají dotace z Programu obnovy venkova na rozvoj a obnovu vesnic. V roce 2011 získala obec dotaci ze Státního fondu pro životní prostředí na výstavbu kabin pro sportovce. V roce 2012 pak šlo o dotaci na dětské hřiště a v roce 2013 na multifunkční hřiště s umělým povrchem (vše FŽP), čímž ve vsi vznikl sportovní areál. V posledních 3 letech obec získala dotaci na opravu místní kapličky z prostředků Ministerstva kultury.

Největšími investicemi tak bylo zbudování sportovního areálu a obnova místní kapličky. V současné době je podána žádost do Programu životního prostředí na zateplení veřejných budov. Obec by ji chtěla využít na zateplení obecního úřadu.

Tabulka 27: Investice obce Rohozná

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Oprava části místní komunikace, jinak jen drobné oprav	2015	1 milion		
kanalizace	Ne				
vodovod	Vrt na pitnou vodu, dotace z MŽP	2013			
topení	Ne				
zateplování domů	Ne			Plánuje se zateplení obecního úřadu	
výměna kotlů	Ne				

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Příspěvek poskytovaný obcím na základě geologického průzkumu obec převedla na samostatný účet s tím, že zastupitelstvo rozhodlo, že budou použity až v případě potřeby v budoucnu.

2.14 Komunální volby

Při analýze voleb jsme vycházeli z výsledků za komunální volby v letech 2002, 2006, 2010 a 2014. Výsledky za ostatní volby jsme nakonec do analýzy nezahrnuli, jelikož téma vybudování hlubinného úložiště nebylo předvolebním tématem žádné ze standardních politických stran. V komunálních volbách je však velmi obtížné regionální srovnání s vyššími celky, protože, jak je patrné z tabulek níže, v každé obci, zvláště v případě malých obcí, kandiduje unikátní soubor subjektů, ať již se jedná o hnutí či jednotlivce. Při srovnání s vyšším územním celkem je tak relevantní porovnání pouze u volební účasti, kdy je možné sledovat míru občanské aktivity v jednotlivých obcích. Zde jsme zvolili srovnání s dotčeným krajem.

V případě lokality Hrádek se jedná o Kraj Vysočina. Z tabulky níže můžeme pozorovat, že v Kraji Vysočina se volební účast ve všech sledovaných letech pohybovala kolem 54 %. Naproti tomu ve většině obcí, které tvoří lokalitu, je volební účast, až na volby v Dolní Cerekvě a Rohozné v roce 2002, podstatně vyšší. Zajímavé je, že výstavbou hlubinného úložiště by byly nejvíce dotčeny obce Rohozná a Dolní Cerekev, kde by byly vstupní portály, a právě v těchto obcích se mezi roky 2002 a 2006 nejvýrazněji zvýšila volební účast (Rohozná z 50 % na 90 %, Dolní Cerekev z 40 % na 58 %). V obou případech se přitom

zvýšené hodnoty udržely i v letech 2010 a 2014. Dolní Cerekev je přitom největší obcí lokality a Rohozná se pohybuje ve středním pásmu co do velikosti, takže výkyv pravděpodobně nebude malým počtem obyvatel.

V blízkosti lokality také působí sdružení „Bezjaderná Vysočina“, které však sídlí v obci Horní Cerekev a nepodařilo se dohledat přesah do komunální politiky v dotčených obcích.

Tabulka 28: Srovnání volební účasti v jednotlivých obcích lokality a dotčených krajů

	2002		2006		2010		2014	
	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %
Kraj Vysočina	408 882	54,87	408 678	54,08	414 489	55,00	414 421	52,11
Cejle	320	74,38	342	66,96	368	75,00	402	71,64
Dolní Cerekev	886	40,18	950	58,42	1 005	65,97	1 032	58,82
Hojkov	123	89,43	131	81,68	138	89,86	131	70,99
Milíčov	105	75,24	100	84,00	108	72,22	110	68,18
Nový Rychnov	782	74,42	796	68,22	809	64,89	826	66,46
Rohozná	303	50,17	299	89,63	310	87,10	318	82,39

Zdroj: www.volby.cz

Při detailnější analýze volebních výsledků za jednotlivé dotčené obce můžeme pozorovat značnou proměnlivost kandidujících subjektů mezi jednotlivými volebními roky i jednotlivými obcemi. Pokud jde o tradiční politické strany, tak ve sledovaných obcích v letech 2002 až 2014 kandidovala pouze KSČM v roce 2002 a 2006 v Rohozné, kde získali všechny mandáty, respektive 8 z 9 v roce 2006, a dnes již okrajoví Evropští demokraté kandidovali a uspěli v obcích Cejle a Dolní Cerekev v letech 2006, 2010 a 2014. A poslední tradiční stranou byli Zelení, kteří kandidovali v Dolní Cerekvi v roce 2006. Jinak jednoznačně převládají různá sdružení nezávislých kandidátů.

V obci Cejle došlo k výrazné proměně kandidujících subjektů mezi lety 2006 a 2010. Do roku 2006 byly kandidátní listiny složeny takřka výhradně z nezávislých osobností, od roku 2010 jde naopak pouze o sdružení nezávislých kandidátů. Ze třinácti kandidujících subjektů v roce 2006 se kandidátky smrskly na 2 až 3 subjekty v dalších letech. U žádného z kandidujících subjektů v roce 2014 se nepodařilo dohledat vztah k výstavbě hlubinného úložiště.

Tabulka 29: Komunální volby v roce 2014 v obci Cejle

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SNK EVROPŠTÍ DEMOKRATÉ	654	26,92	9	26,92	2
SDRUŽ. NEZ. KANIDÁTŮ CEJLE	1 775	73,08	9	73,07	7

V Dolní Cerekvi tvořily kandidátní listiny ve sledovaném období pouze sdružení kandidátů či politických stran. Za pozornost stojí kandidatura strany Zelených v roce 2006, což by mohlo vysvětlovat výrazně zvýšenou volební účast v tomto roce, byť Zelení získali pouze 23 % hlasů, což stačilo na 2 mandáty z 11. Jinak je situace v této obci celkem stabilní a od roku 2006 s přehledem ve volbách vítězí subjekt „SNK Evropští demokraté“, kdy ve všech volbách získávají přibližně dvě třetiny hlasů. Za zmínku též stojí skutečnost, že „2.Alternativa“ uskutečnila ve spolupráci se sdružením Calla 19.2.2016 v Dolní Cerkvi promítání filmu s tematikou úložiště jaderného odpadu „Cesta na nejbezpečnější místo Země“. Tato akce následně proběhla i 25.2.2016 v Hojkově. To by mohlo nasvědčovat tomu, že „2. Alternativa“ vnímá úložiště jaderného odpadu jako politické téma.

Tabulka 30: Komunální volby v roce 2014 v obci Dolní Cerekev

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
2. ALTERNATIVA	2 013	33,02	11	33,01	3
SNK EVROPŠTÍ DEMOKRATÉ	4 084	66,98	11	66,98	8

V Hojkově došlo k zajímavé transformaci kandidujících subjektů, kdy v letech 2002 až 2010 kandidovala různá sdružení nezávislých kandidátů I., II. a III., podobně jako Hasiči I., II. a III. V roce 2014 však již kandidoval pouze jeden subjekt „Za obec krásnější“.

Tabulka 31: Komunální volby v roce 2014 v obci Hojkov

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SNK - ZA OBEC KRÁSNĚJŠÍ	371	100,00	6	100,00	5

Obec Milíčov je ze všech obcí nejmenší, což se pravděpodobně odráží i na struktuře kandidujících subjektů. Podobně jako v jiných malých obcích i zde kandiduje jediný subjekt sdružující nezávislé kandidáty, byť v jednotlivých letech se jednalo o subjekt s jiným názvem.

Tabulka 32: Komunální volby v roce 2014 v obci Milíčov

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
"PRO ROZVOJ OBCE"	339	100,00	6	100,00	5

Nový Rychnov je druhou největší obcí a ve sledovaném období v jednotlivých letech zasedly v zastupitelstvu 2 až 4 subjekty. Kromě jednoho kandidáta šlo vždy o různou formaci sdružení kandidátů. Podrobnější údaje o jednotlivých subjektech se na internetu nepodařilo dohledat.

Tabulka 33: Komunální volby v roce 2014 v obci Nový Rychnov

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SDR. MÍST. ČÁSTÍ N. RYCHNOVA	1 085	18,99	11	18,98	2
SDRUŽ. NEZÁVIS. KANDIDÁTŮ I.	1 130	19,77	11	19,77	2
ZA NOVÝ - NOVÝ RYCHNOV	1 062	18,58	11	18,58	2
SNK "SDRUŽENÍ OBCÍ"	2 438	42,66	11	42,65	5

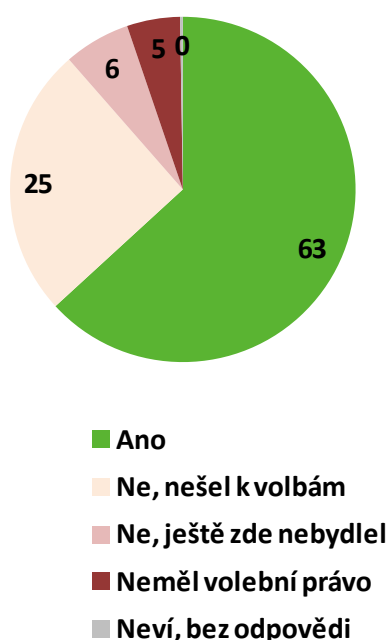
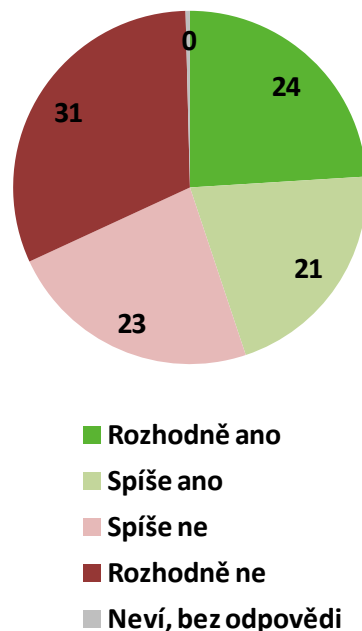
V Rohozné došlo, jak je uvedeno výše, mezi lety 2002 a 2006 k prudkému nárůstu volební účasti. Zajímavé je, že kandidující subjekty se skládaly z jedné strany (KSČM) a deseti jednotlivců. A ačkoli KSČM získala „pouze“ 52 %, díky rozdrobenosti dalších hlasů získala 8 mandátů z 9. Poslední mandát získal Josef Bezděkovský, který získal 7 % hlasů. Ostatní kandidáti získali velmi vyrovnaný podíl hlasů s hodnotou pohybující se kolem 5,5 %. V dalších letech již žádní jednotlivci nekandidovali a pravděpodobně se seskupili do dvou až tří sdružení, která v letech 2010 a 2014 uspěla.

Tabulka 34: Komunální volby v roce 2014 v obci Rohozná

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SDRUŽ. NEZ. KAN. V ROHOZNÉ	675	29,27	9	29,27	2
NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	1 631	70,73	9	70,72	7

Kvantitativní šetření v obcích v lokalitě zjistilo, že obecních voleb v roce 2014 se zúčastnilo 63 % současných obyvatel obcí lokality Hrádek. Neúčast uvádí čtvrtina, dalších 11 % tehdy nemělo volební právo nebo ještě v obci nebydlelo.

Celkem téměř polovina (45 %) těch, kteří tehdy volili, uvádí, že na jejich rozhodování měly vliv postoje kandidujících stran nebo sdružení či kandidátů k otázce umístění hlubinného úložiště. „Rozhodně“ měly vliv na rozhodování 24 % voličů. Více než polovina voličů (54 %) vliv postojů kandidátů na své rozhodování více či méně popírá.

Graf 36: Komunální volby – účast a vliv postojů kandidátů k HÚ
Účast v obecních volbách 2014
n=402, údaje v %

Vliv postojů kandidátů k HÚ
n=402, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15 Obyvatelé a úložiště

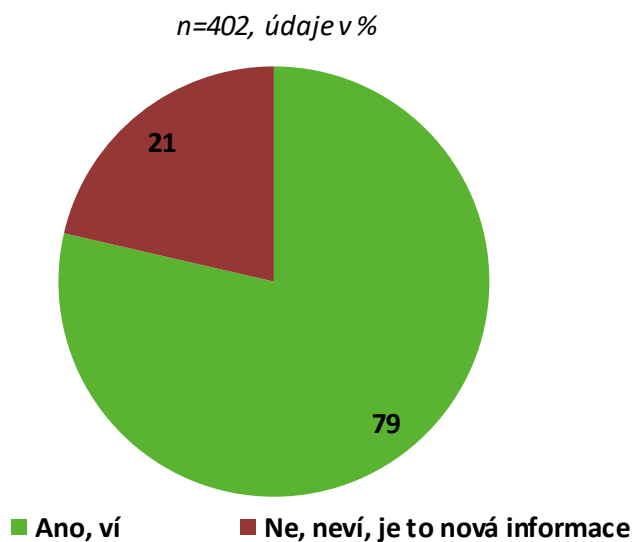
Postojům obyvatel k problematice úložiště se věnovalo jak kvantitativní, tak kvalitativní šetření.

2.15.1 Geologický průzkum – postoje a znalosti

Čtyři pětiny občanů žijících v lokalitě Hrádek vědí, že povolením geologických průzkumů obec umožňuje jen průzkumy, nikoli výstavbu HÚ. Pro pětinu je tato informace nová.

Informovanost ve všech obcích přesahuje 80 %, vymyká se jen Nový Rychnov s přibližně 50% informovaností.

Graf 37: Znalost problematiky geologického průzkumu

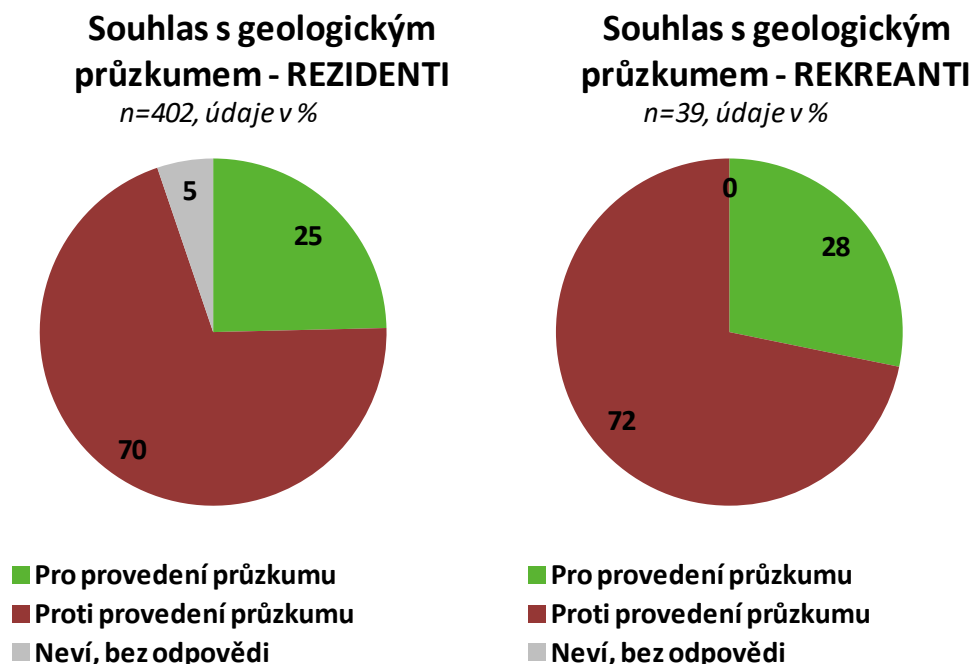

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z dotazování občanů v rámci kvantitativního šetření dále vyplynulo, že jak mezi obyvateli, tak mezi chataři a chalupáři se zhruba čtvrtina vyjadřuje souhlasně k provedení geologického průzkumu. Více je těch, kteří by v případném referendu o průzkumu hlasovali proti – v obou skupinách zhruba 70 %.

V lokalitě Hrádek se nachází ze všech lokalit nejvyšší podíl obyvatel se záporným postojem k provedení geologického průzkumu.

Graf 38: Souhlas s geologickým průzkumem

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rozdíly v postojích podle obcí nejsou průkazné, naznačuje se vyšší nesouhlas v Rohozné a Hojkově a nižší v Cejli.

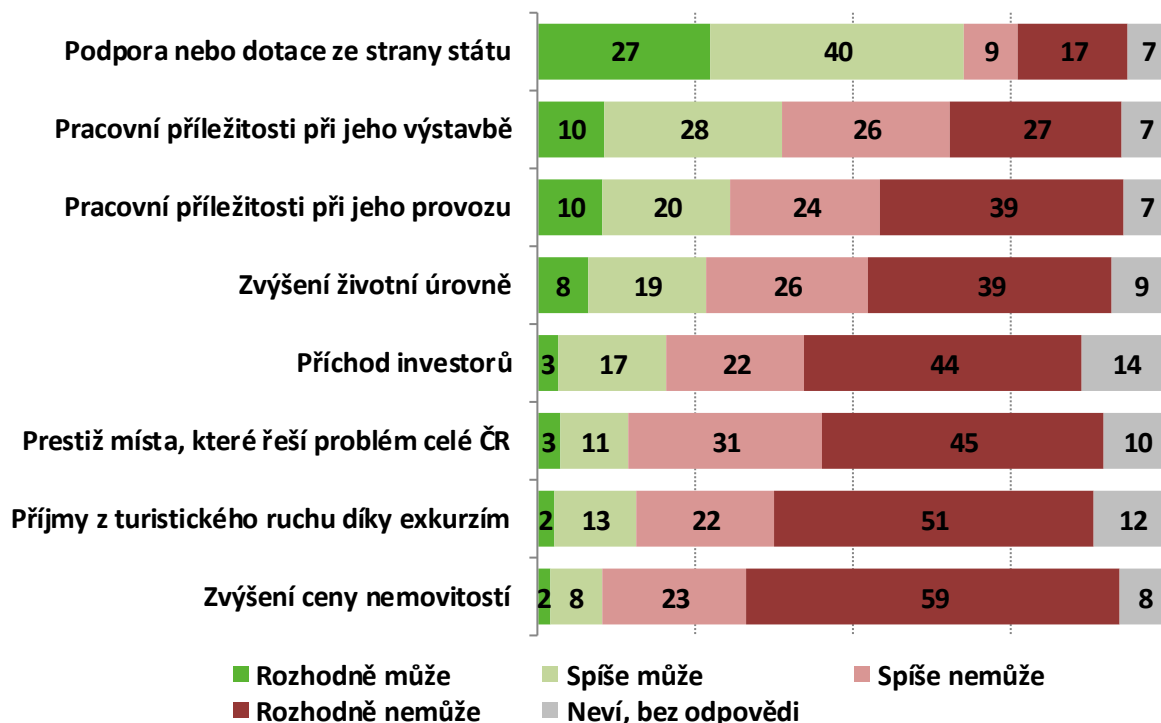
2.15.2 Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm

Co může hlubinné úložiště přinést lokalitě pozitivního? Především podporu nebo dotace ze strany státu – to uznávají dvě třetiny obyvatel obcí v Hrádku. Kolem dvou pětín (38 %) vidí jako pozitivum pracovní příležitosti při výstavbě a téměř třetina spatřuje pozitivum také v možných pracovních příležitostech při provozu HÚ. V obou těchto případech ale více než polovina obyvatel očekávání těchto pozitiv nesdílí. Zvýšení životní úrovně očekává 27 % obyvatel a příchod investorů pak 20 % občanů. Následuje prestiž místa (očekává 14 %), příjmy z turistického ruchu (15 %) a zvýšení cen nemovitostí (10 %).

Obyvatelé lokality Hrádek patří v porovnání s ostatními lokalitami v otázce možných přínosů hlubinného úložiště k lidem se skeptičtějšími názory.

Graf 39: Pozitivní očekávání od HÚ – rezidenti

n=402, údaje v %

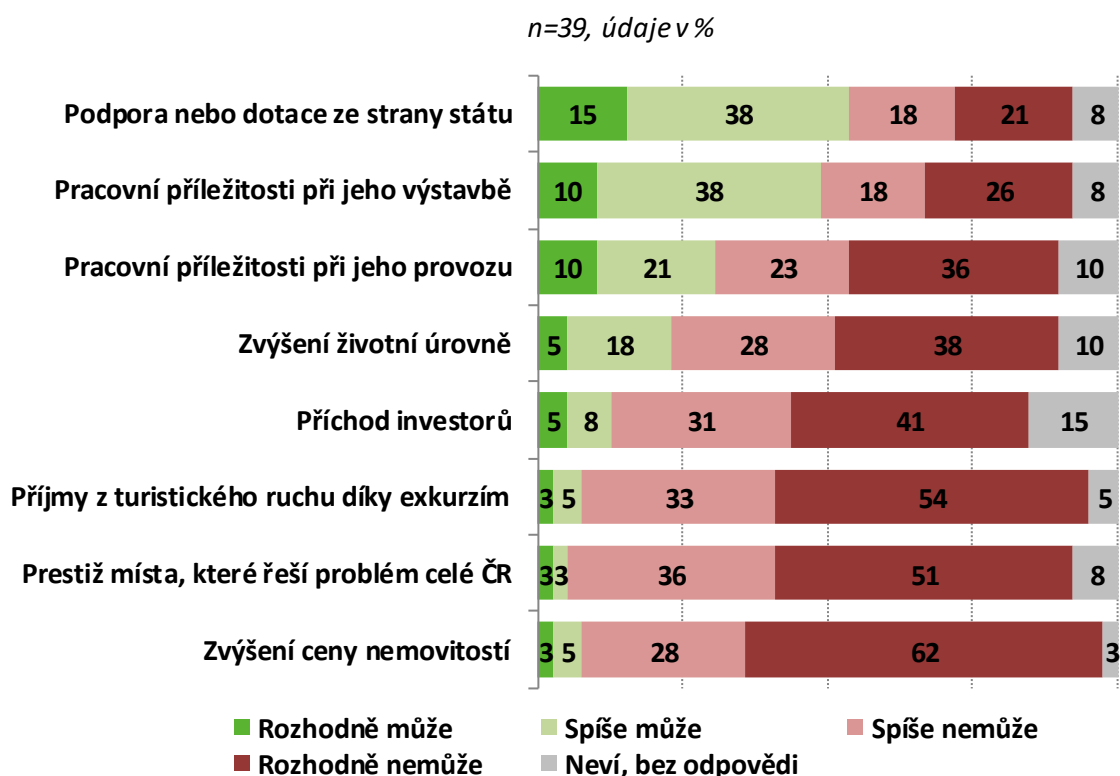
(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující dotaz, co ještě by mohlo vybudování HÚ přinést, respondenti nejčastěji buď odpovídali, že už nic dalšího (71 %), nebo že nevědí (23 %).

Rekreanti vcelku podobně jako rezidenti nejčastěji očekávají od HÚ podporu nebo přísun dotací ze strany státu, dále příležitosti při jeho výstavbě i následně i při jeho provozu, v případě provozu ale téměř tři pětiny respondentů toto pozitivum popírají. Další v pořadí toho, co může HÚ přinést, je zvýšení životní úrovně (23 %) a příchod investorů (13 %). Ostatní možná nabízená pozitiva vnímá jako pozitivum méně než desetina obyvatel lokality Hrádek.

Graf 40: Pozitivní očekávání od HÚ – rekreatanti

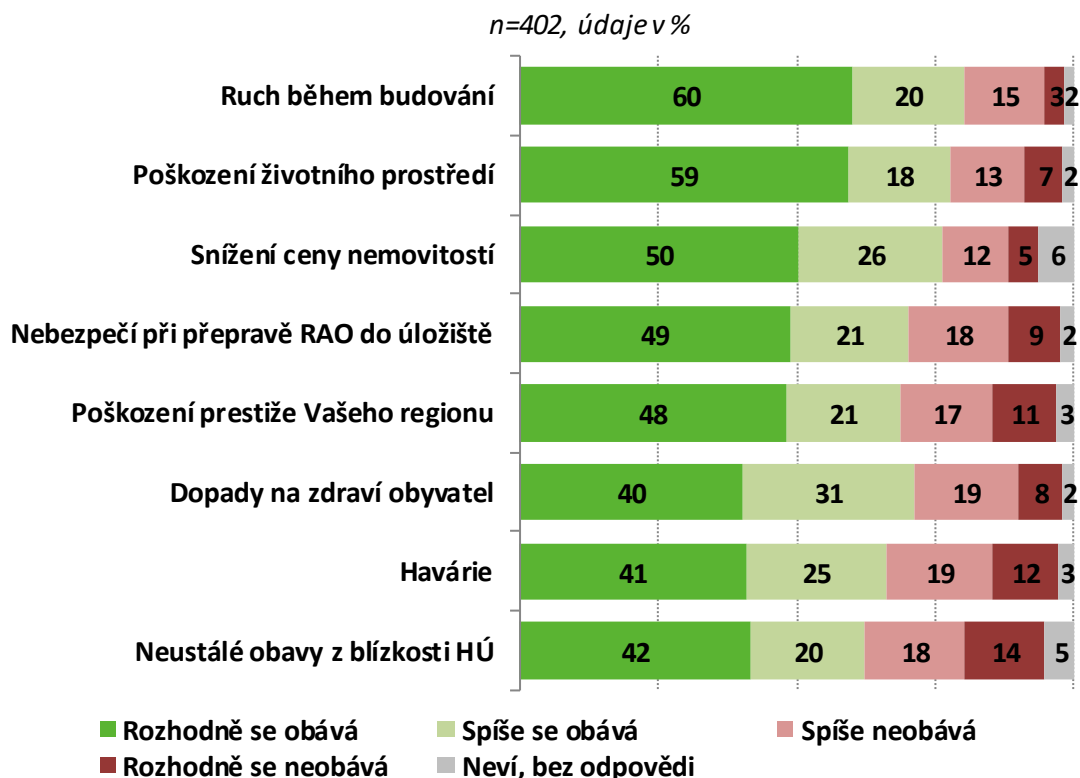

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z grafu je patrné, že obyvatelé lokality Hrádek si s vybudováním HÚ spojují spíše obavy, než že by očekávali nějaká pozitiva. Jednotlivé položky obav z vybudování HÚ jsou respondenty vnímány dosti podobně. Podíly těch, kteří se rozhodně a spíše obávají, jsou u všech položek v rozmezí 62-80 %. Relativně nejvíce se lidé v lokalitě Hrádek obávají ruchu během budování, poškození životního prostředí a snížení ceny nemovitostí. Dále následují obavy z nebezpečí při přepravě RAO do úložiště, poškození prestiže regionu, z dopadů na zdraví obyvatel, z havárie a nakonec jsou neustálé obavy z blízkosti HÚ.

Obyvatelé lokality Hrádek patří k lidem s největšími obavami spojenými s budováním HÚ ze všech sledovaných lokalit. Nižší hladina obav než v ostatních obcích byla zjištěna v Novém Rychnově.

Graf 41: Obavy z vybudování HÚ – rezidenti

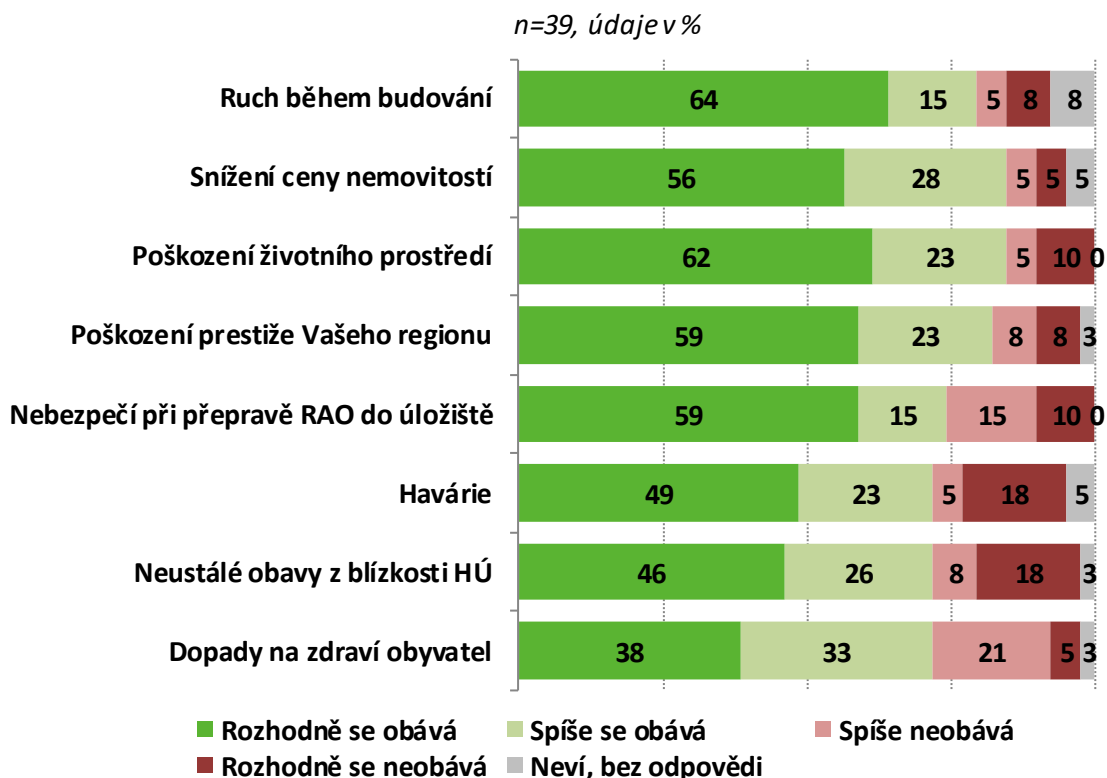
(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující dotaz, čeho se ještě v souvislosti s vybudováním HÚ obávají, respondenti nejčastěji buď odpovídali, že už ničeho dalšího (42 %), nebo že nevědí (20 %). Z konkrétních odpovědí zdůrazňovali hlavně znečištění vodních zdrojů, poničení krajiny apod., tedy odpovědi, jež jsou obsaženy už v předchozí otázce. Za zmínku stojí 4 % odpovědí, poukazujících na riziko „rozhádání, rozdělení“ obyvatel obcí v souvislosti s postoji k HÚ (značná část těchto odpovědí se objevila v Novém Rychnově).

Stejně jako u rezidentů také u rekreatantů jsou obavy z dopadů vybudování HÚ výrazné. Jednotlivé položky obav z vybudování HÚ jsou respondenty vnímány dosti podobně. Podíly těch, kteří se rozhodně a spíše obávají, jsou u všech položek v rozmezí 71-85 %. Relativně nejvíce se chataři a chalupáři v lokalitě Hrádek obávají ruchu během budování, snížení cen nemovitostí, poškození životního prostředí a prestiže regionu a nebezpečí při přepravě RAO. Následují obavy z havárie, neustále obavy z blízkosti HÚ a dopady na zdraví obyvatel.

Graf 42: Obavy z vybudování HÚ – rekreati

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

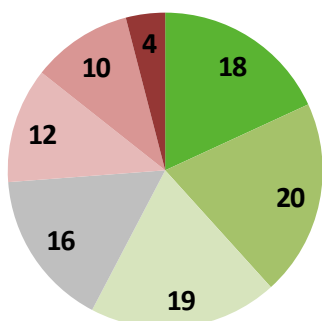
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.3 Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování

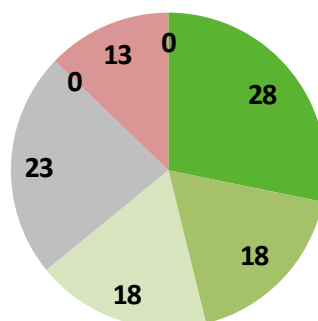
V lokalitě Hrádek se o problematiku hlubinného úložiště osobně velmi zajímá 18 % obyvatel a mezi rekreaty tak odpovědělo 28 %. Další, kteří se spíše zajímají, tzn. na 7bodové škále vybrali hodnoty 2 a 3, tvoří 39 % mezi obyvateli a 36 % mezi chataři a chalupáři. Neutrálně se vyjádřilo 16 % rezidentů a 23 % rekreatů. Spíše se nezajímá (odpovědi 5 a 6) 22 % obyvatel a 13 % chatařů a chalupářů a vůbec se nezajímají 4 % rezidentů a žádný z chatařů a chalupářů.

Průměrná hodnota zájmu na uvedené 7bodové škále je 3,3 u rezidentů a 2,9 u rekreatů. V obou případech se jedná o hodnoty, které naznačují spíše nadprůměrně vysoký zájem v porovnání s ostatními lokalitami. Navíc se jedná o lokalitu, ve které je jako jedné z mála naznačuje vyšší zájem rekreatů než rezidentů.

Zvláště nízký je zájem obyvatel Nového Rychnova, naopak vyšší zájem se ukazuje v Rohozné a Milíčově.

Graf 43: Zájem o problematiku HÚ
Zájem o problematiku HÚ
- REZIDENTI
n=402, údaje v %

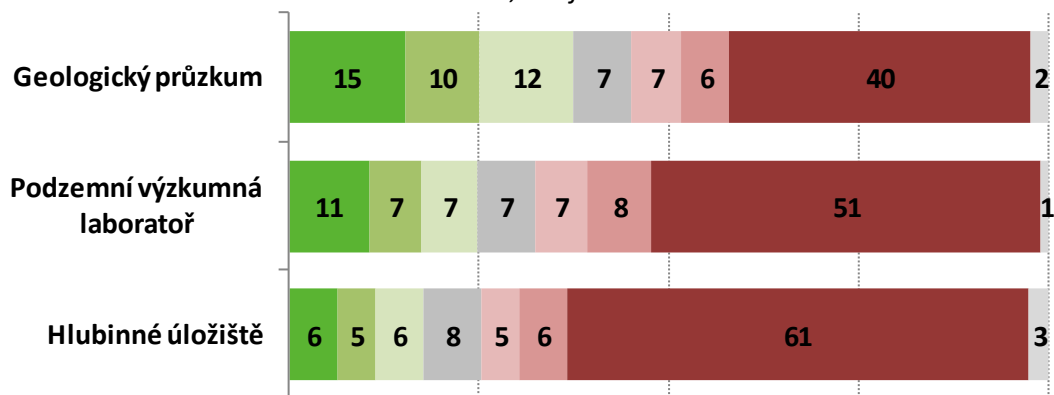
■ Ano, velmi se zajímá
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5
 ■ 6
 ■ Ne, vůbec se nezajímá

Zájem o problematiku HÚ
- REKREANTI
n=39, údaje v %

■ Ano, velmi se zajímá
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5
 ■ 6
 ■ Ne, vůbec se nezajímá

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Postoje ke geologickému průzkumu, k budování podzemní laboratoře a k hlubinnému úložišti jsou v zásadě negativní, nejčastější je ve všech případech odpověď „rozhodně nesouhlasím“.

Graf 44: Postoje obyvatel ke geologickému průzkumu, podzemní výzkumné laboratoři a hlubinnému úložišti
Postoje k budování:
n=402, údaje v %

■ Rozhodně souhlasí ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ Rozhodně nesouhlasí ■ Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Pokud bychom chtěli porovnat četnosti pozitivních stanovisek (odpovědi 1, 2 a 3) a negativních (5, 6, 7), pak v případě geologického průzkumu jsou mírně ve prospěch nesouhlasu (37 % : 53 %), u podzemní laboratoře se těžiště více vychyluje k negativnímu postoji (25 % : 66 %) a u hlubinného úložiště je poměr ještě výraznější ve prospěch nesouhlasu (17 % : 72 %).

Průměrné hodnoty na sedmibodové škále jsou v lokalitě Hrádek následující:

geologický průzkum	4,6
podzemní výzkumná laboratoř	5,3
hlubinné úložiště	5,7

Nesouhlasný postoj obyvatel lokality Hrádek ke geologickému průzkumu, k budování podzemní laboratoře a k hlubinnému úložišti je výraznější než u obyvatel všech ostatních sledovaných lokalit s výjimkou lokality Březový potok.

Relativně více s geologickým průzkumem, podzemní laboratoří i hlubinným úložištěm souhlasí obyvatelé Nového Rychnova, méně obyvatelé Rohozné, Milíčova a Hojkova. Postoje obyvatel Cejle a Dolní Cerekev jsou přibližně „na průměru“ lokality Hrádek.

Následující tabulka ukazuje na rozdíly mezi postoji v jednotlivých obcích.

Tabulka 35: Postoje k budování podle obcí

(vážené aritmetické průměry, 1=rozhodně souhlasí, 7=rozhodně nesouhlasí, vyloučeny odpovědi „neví“)

	Rohozná	Nový Rychnov	Milíčov	Hojkov	Cejle	Dolní Cerekev
Geologický průzkum	6,0	3,7	6,3	6,1	4,3	4,7
Podzemní výzkumná laboratoř	6,3	4,1	6,3	6,7	5,4	5,5
Hlubinné úložiště	6,8	4,5	6,6	6,8	5,9	6,0

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.4 Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů

Lokalita Hrádek je specifická, co se týče postojů obcí a obyvatel, tím, že pět obcí (Rohozná, Hojkov, Milíčov, Nový Rychnov a Cejle) je většinově proti průzkumům oproti městyso Dolní Cerekev, kde toto téma nevyvolává vášnivější diskuze a obyvatelé jsou podle starosty zhruba rozděleni na dvě poloviny pro a proti. Podnikatelé, se kterými jsme hovořili, téma průzkumů a úložiště vnímají v obci jako konfliktní a působící nepříjemnou atmosféru.

Pět ze šesti zkoumaných obcí (výjimku tvoří Dolní Cerekev) v otázce geologického průzkumu jedná ve shodě a jejich obyvatelé jsou většinou proti. Proto se tyto obce rozhodly alespoň prozatím finanční příspěvek spojený s geologickým průzkumem ponechat na samostatném účtu. Nejméně kontroverzí a nejmenší odpor obyvatel je v Dolní Cerekvi⁴. Nejhlasitěji proti průzkumům i úložišti zřejmě vystupuje obec Hojkov (příspěvek rezolutně odmítá s tím, že jim peníze nepatří).

V Rohozné v roce 2008 proběhlo referendum, které vyznělo jednoznačně proti geologickému průzkumu i stavbě úložiště: 95 % občanů bylo proti. V loňském roce obec provedla anketu, zda si nechat peníze za geologický průzkum (161 hlasů pro ponechání, 145 pro vrácení), čili mírná nadpoloviční většina hlasujících obyvatel byla pro využití příspěvku: „*Myslím, že pořád převládá názor, že občané jsou proti úložišti. I ti, co říkali, že peníze nechat, tak jsou proti úložišti.*“ Názory proti průzkumům i úložišti reprezentuje místní spolek Čistá Rohozná.

Nový Rychnov je zřejmě také většinou proti průzkumům i úložišti. Aktivním odpůrcem je člen místního zastupitelstva a místostarosta pan Opáňský (člen pracovní skupiny).

V Milčově se proti průzkumům příliš velká vlna odporu nezvedla (oproti době před zhruba deseti lety, kdy byla většina obyvatel aktivně proti). V obci jsou aktivní proti úložišti jen někteří obyvatelé, ale pouze sami za sebe.

Hojkov vypsal referendum v roce 2008 k otázce průzkumů a úložiště a 96 hlasujících bylo proti.

V Cejli je většina obyvatel naladěna proti průzkumům i úložišti. V současné době je mezi lidmi obcí rozdaný dotazník na téma průzkumy a většina z vrácených vyznívá proti. V referendu, které obec před lety pořádala, bylo proti průzkumům 75 % hlasujících.

Dolní Cerekev je v rámci zkoumané lokality ve svém postoji ojedinělá. Sám starosta ale upozorňuje, že jejich městys je strukturou obyvatel od okolních obcí odlišný. Zhruba polovina obyvatel je pro geologický průzkum, konfliktní téma to v Dolní Cerekvi není. Aktivní na poli proti úložišti je spolek Bezjaderná Vysočina.

Nesouhlas s vybudováním úložiště vyjádřil jeden z podnikatelů, který má obavy, že by mohlo dojít k odlivu pracovních sil. Poukazuje i na situaci v Německu, kde také není dostatek kvalifikovaných pracovníků pro úložiště. Zároveň poukazuje na podle něj zbytečně negativní atmosféru, která v obci kvůli danému tématu panuje (Rohozná). Další z oslovených podnikatelů naopak má pocit, že se to života lidí v současné době nedotýká, i když se setkává s negativními postoji občanů vůči průzkumům. Také zmiňuje, že do budoucna by to mohlo znamenat odliv pracovních sil, kterých už teď není dostatek.

⁴ Zatímco kvalitativní šetření ukazuje na vstřícnější postoj ke geologickému průzkumu a k HÚ u obyvatel Dolní Cerekve a naopak odmítavější u obyvatel všech ostatních obcí lokality, kvantitativní šetření naznačuje vstřícnější postoj u obyvatel Nového Rychnova. Je ovšem třeba poznamenat, že vzhledem k nízkým četnostem respondentů reprezentujících jednotlivé obce v lokalitě je nutno zjištění kvantitativního šetření v tomto směru brát s rezervou.

2.16 Obce a úložiště

2.16.1 Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem

V případě dotací za povolení geologického průzkumu se za informované považují téměř tři čtvrtiny (70 %) obyvatel lokality Hrádek, 29 % tuto skutečnost nezná.

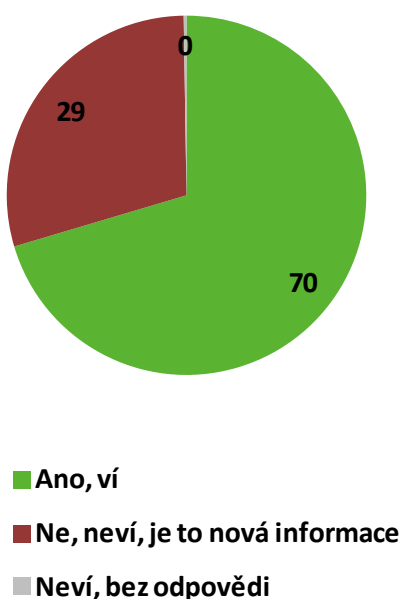
Podobně jako u předchozí otázky na znalost geologického průzkumu, i zde je ve všech obcích informováno alespoň více než 80 % obyvatel, v Dolní Cerekvi 72 %, ovšem v Novém Rychnově pouze necelých 50 %.

Nejčastěji obyvatelé tuto informaci získali z lokálního zdroje.

Graf 45: Informovanost o příspěvcích za povolení geologického průzkumu

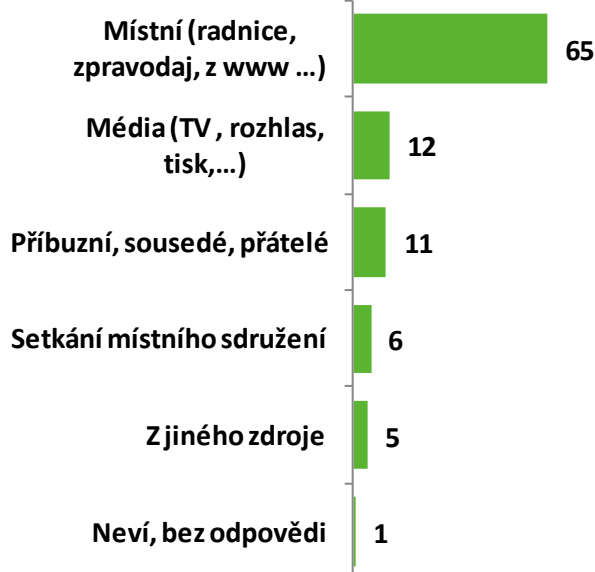
Povědomí o dotacích za povolení geo. průzkumu

n=402, údaje v %

Zdroj informací o dotacích za geo. průzkum

n=283, údaje v %

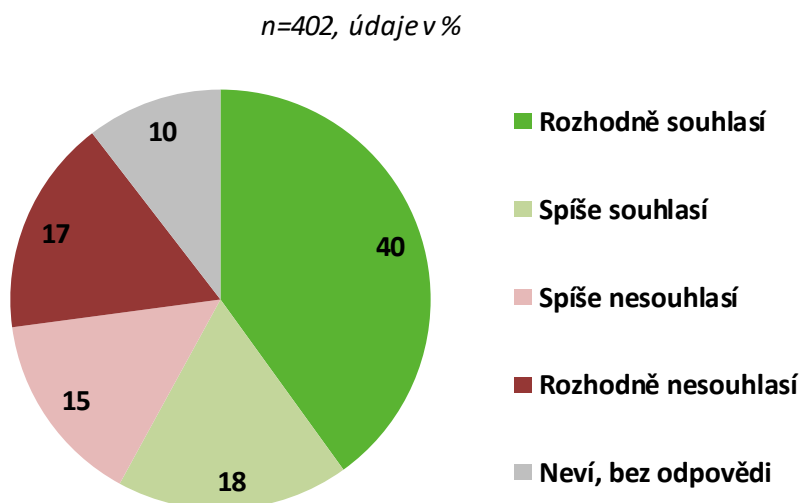

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Přibližně tři pětiny obyvatel lokality Hrádek (58 %) souhlasí s tím, aby obec finanční prostředky, které obdržela od státu za geologický průzkum, použila na rozvoj obce a zlepšování životních podmínek občanů. Nesouhlas vyjadřuje necelá třetina obyvatel a 10 % neví.

V porovnání s ostatními lokalitami se v této lokalitě nachází nadprůměrný podíl obyvatel, kteří nesouhlasí s využitím finančních prostředků na rozvoj obce.

Graf 46: Souhlas s využitím příspěvků za povolení geologického průzkumu na rozvoj obce

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Častější souhlas (přes 60 % kladných odpovědí) byl zjištěn v Cejli a Dolní Cerekvi, naopak v Rohozné souhlasí sotva čtvrtina lidí.

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.16.2 Postoj samosprávy k HÚ

Jak zjistilo kvalitativní šetření, postoj představitelů obcí k otázce úložiště spolu s geologickým průzkumem je povětšinou dán výsledky referenda nebo ankety, kterou si v minulosti vypsaly. Největší odpor zastupitelstva proti průzkumům i úložišti je možné vidět v nejmenší obci Hojkov. Naopak nejvstřícněji (racionálně) se k dané problematice staví městys Dolní Cerekev.

V Rohozné zastupitelstvo obce ctí závazné referendum, čili je proti průzkumům i úložišti od samého začátku. Fakt, že Rohozná spadá do jedné z vytipovaných lokalit pro průzkum i možné úložiště, je vnímán negativně, neboť v obci bouří emoce.

Jako nutné zlo bere zastupitelstvo obce Nový Rychnov geologické průzkumy. Nicméně jako větší ohrožení je nevnímají. Samozřejmě ctí výsledky referenda, které bylo jednoznačně proti vybudování úložiště.

Milíčov je na tom podobně jako Nový Rychnov. Proti průzkumům nikdo nebyl, ale ctí výsledky referenda a jsou jednoznačně proti. Panují zde obavy o životní prostředí a je tu strach, že by došlo k omezení rozvoje obce, neboť se zde plánuje výstavba rodinných domů.

V nejmenší obci Hojkov je postoj vůči průzkumům i možnému úložišti asi nejvíce negativní. Panuje zde obava o vodní zdroje a přírodu. Další obavy vzbuzuje možný pokles hodnot

investic. Na zastupitelstvu bylo odhlasováno, že se bude obec aktivně proti celému procesu bránit.

Zastupitelstvo Cejle je dlouhodobě proti průzkumům i úložišti (v poměru 8 ku 1). Vliv na život v obci negativně pociťují.

Jak už bylo zmíněno výše, postoj zastupitelstva Dolní Cerekve je od zbývajících obcí odlišný. Geologické průzkumy byly zastupitelstvem odhlasovány, stejně jako to, že městys přijme finanční příspěvek s tím spojený. Jedním z důvodů kladného přístupu může být i dřívější mezisklad jaderného odpadu a samotná profese starosty, který má k celé problematice blízko. V Dolní Cerekvě probíhala veřejná debata na téma hodnoty pozemků, ale starosta ji už považuje za uzavřenou. Je přesvědčen o tom, že cena nemovitostí kvůli možnému úložišti neklesne. Naopak vnímá další zájem o pořizování si bydlení v obci.

Další připomínky k tématu úložiště

Respondenti v hloubkových rozhovorech rozvíjeli i další úvahy ohledně tématu.

Starostka Nového Rychnova přišla s návrhem, aby stát obcím zaručil, že budou mít obyvatelé do budoucna další zvýhodnění (např. daňové úlevy).

Starosta Milíčova zdůraznil, že o úložišti by měli rozhodovat lidé, kteří v dané lokalitě bydlí, a že je nutné přihlížet k jejich požadavkům.

Představitelka Cejle připomněla, že by stát měl hledat další možnosti, jak nakládat s jaderným odpadem.

Starosta Dolní Cerekve na závěr zdůraznil, že celou diskusi je nutno vést celospolečensky a je chybou o takto závažném a důležitém tématu nechat rozhodovat lidi v referendu, neboť je přesvědčen, že o tom má rozhodnout politická reprezentace.

První respondent z řad podnikatelů na závěr znovu připomněl, že se jedná o rekreační oblast a že má obavy, aby sem v případě výstavby hlubinného úložiště jezdili turisté. Druhý zaměstnavatel se příliš negativních dopadů neobává, ale má málo informací. Dosud jej nikdo nekontaktoval, a proto by doporučoval lepší propagaci tématu.

NAŠE BEZPEČNÁ BUDOUCNOST

SÚRAO

Správa úložišť radioaktivních odpadů

Dlážděná 6, 110 00 Praha 1

Tel.: 221 421 511, E-mail: info@surao.cz

www.surao.cz